

Bedil

Ruqa'at-i Bedil

PK

6451

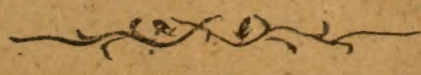
B35Z53

1885

نثاری کا ترجمہ کیا ہے مصنفہ نعمت خاندانی۔
 مینا بازار۔ رنگین عجایب مصنفہ اللہ خان اضع
 شرح مینا بازار۔ نادر شرح ہوا زوی اہم
 صہبائی دہلوی۔
 سہ نظری۔ مع مقدمات ثابۃ ظوری
 مشہور شرح ہوا زوی نور الدین ظوری تہ شیری۔
 شرح سہ نظری۔ نثر نورس کی شرح
 ہوا زوی مولانا محمد سعد اللہ۔
 کلیات معہ نثر۔ مرزا اسد اللہ خان غالب دہلوی
 تین نثر۔
 ۱۔ نثر پنج آہنگ۔
 ۲۔ نثر دستبند۔
 ۳۔ نثر مہر نیروز۔
 مظهر العجائب۔ فقرات والفاظ صفات
 ہر شے کے جو کار آمد انشا کاران ہے مصنفہ مرزا
 محمد حسن قتیل۔
 تاج المداخ۔ رنگین فقرات صفات میں بہت
 عمدہ کتاب ہوا زوی علامہ نائی طبع و قواد نشی انوار حسین
 سلیم مسوانی۔
 مفتاح الصفات۔ فقرات صفاتیہ از نشی
 رام نراین۔
 صفات کائنات۔ یہ پیش کتاب ہے حسین
 سب اساتذہ کی نثر و نثر سے فقرات صفات

ہر شے موجودہ کائنات کو انتخاب کر کے ایک
 گنجینہ مرتب کیا ہے صفت کے ساتھ اول اساتذہ
 کے فقرات لکھ کر پھر مصنف نے اپنے فقرات
 لکھے ہیں شائقین انشا نگار کے واسطے یہ کتاب
 بہتر ایک استفادہ کے ہے مولفہ سیال کوئی اصل اور
 صحیفہ شاہی۔ جہین تہجد القاب آداب خاتمہ
 غربی فارسی اشوار بہر قسم کے جسکا استحضار نشی
 کے واسطے ضرور ہے جلد اولی میں مرتب ہیں
 یہ وہ کتاب ہے کہ ملا حسین واعظ نے واسطے
 شاہراہ کے تدوین فرمائی نہایت صفائی
 سے جمی۔
 قواعد فارسی۔ مصنفہ منشی روشن علی انصاری
 گلشن خفین۔ قواعد فارسی منظوم۔
 مفید نامہ۔ آداب و القاب کے اصول اور
 طرز حساب آموزی۔
 جوہر الترتیب۔ قواعد فارسی منظوم از منشی
 شیوارام تلخیص جوہر رئیس بانس بیلی۔
 شرح جوہر الترتیب۔ عمدہ شرح مصنفہ
 شیخ حیدر علی۔
 بہفت گل۔ قواعد فارسی منظوم مع مشد
 مصنفہ منشی کامتا پر شاہ۔
 نثر الفصاحت۔ مصنفہ مرزا محمد حسن قتیل۔

رقعات گلستان حکمت - از مولوی عبد العزیز آردی -	انشائے دلگشا - جلی قلم مصنفہ منشی فتح چند انشائے بے نقاط - سب رقعے صنعت مستوفی النقاط بین بین تعریف منشی کاتب پرفنا انشائے لطیف - اسم با مسمی ہر تصنیف منشی ہیر الال -
پنجر قلعہ ولایت - مصنفہ سید ولایت حسین رقعات فیض آگین - مصنفہ منشی نند کشور رقعات تامی - مع تقریفات تصنیف مولوی حکیم الدین بیڈا سٹر سکول -	رقعات عالمگیری - جو خود بادشاہ عالمگیر نے طرف شاہراہ دکان کے تحریر فرمایا -
دستور المکتوبات - خطوط و رقعات عمدہ عمدہ اسمین بین -	رقعات غزیری - مصنفہ مولوی عبدالعزیز آردی -
دستور الصبیان - مصنفہ منشی نونہ ہرا -	رقعات قتیل - حسین سلیم عبارت مطابق کلام اہل زبان ہی مصنفہ مرزا محمد حسن قتیل تخلص -
فیاض و لبستان - مکاتیب از منشی ولایت حسین گلزار ولایت - مولفہ سید ولایت حسین صاحبہ سلاک مسلسل - مصنفہ منشی چند کاپر شاد -	رقعات ابوالفضل - غلامی وزیر اکبر شاہ - پنجر قلعہ - مصنفہ ارادت خان واضح اور مشہور پنجر قلعہ فلموری ہی پورے حاشیہ پر دو شرح ہیں
لذۃ الافہام - مصنفہ سید محمد علی خان عرف نواب و طراد ہلوی -	۱ - شرح - از عبدالرزاق یسینی ۲ - شرح - از مولوی عبدالاحد شجرۃ الامانی - مصنفہ مرزا محمد حسن قتیل -
انشائش نامہ - مع فرہنگ لغات تصنیف منشی راجکرن -	رقعات لچھی زراہین - مصنفہ منشی لچھی زراہین رقعات مظہری - سلیم عبارت کے رقعے مصنفہ شیخ محمد صادق حسین -
توقیعات کسی - دستور العمل خسرو نیو خیر مصنفہ مدونہ مرزا جلال الدین طباطبائی -	رقعات اماں الد حسین - پیشہ کو کتاب سی ہی رقعات نظامیہ - عبارت نگار کے واسطے یہ کتاب کار آمد ہے -
ابوالفضل - ہر سہ دفتر محشی محشی مولوی نادی علی اشک از ابوالفضل -	
رسائل طغرا - مع رقعات طغری محشی - حسن عشق - عبارت متین ہو کہ حسین کتخدانی حسن عشق میں زور عبارت آرائی دکھا یا ہو تیرہ	

خاتمه الطبع رفعات میرزا عبدالقادر بیدل مع برآ حالات مصنف

شاعر مدق و معنی طراز صاحب زونا زک خیال میرزا عبدالقادر بیدل تخلص در عهد دولت سلطان
 محمد اعظم شاه ولد اورنگ زیب عالمگیر بوده - وطن مالوفش پٹنه که الحال بعظیم آباد شهرت دارد -
 معاصرش از سخن سبجان شیوا گفتار ناصبه علی سرهندی است صاحب تذکره مخزن الغرائب
 آورده که میرزا در لیغان شباب چندی ملازمت شاهزاده محمد اعظم شاه اختیار کرده منصب عمده
 رفرازی شویست اما آخر کار بمقتضای نازک مزاجی دستنما که شیمه اهل کمال است ترک ملازمت گفته
 در شاپهجان آباد گوشه گیر آمد - و تاز نیست باوصف فقر و مسکنت مرجع فضلا و امرای وقت پیش
 بود - اصلش از قوم چغای برلاس است تو مندی میرزا بجدی بود که کتک سنی اناز بجای عصا
 دست داشتی و بجد و دو انگشت از ولایت خاریدی - از کمال قدرت سخن آفرینی ترکیب چند از
 خود در زبان فارسی اختراع نموده -

۱۵۴

خاتمه رفعات بیدل

تصانیفش بسیارست همچون چار عنبر و دیوان و قصائد و رباعیات و طلسم حرت و نکات
 و طور معرفت و محیط اعظم و عرفان و ترجیحات و غیره فاما درین هنگام صرف رفعات
 بی مثالش که سرایه عمده انشا پردازی و دستور العمل بل و تنبیهی نشیان انشا پرداز است بهم
 حسن خط و اهتمام صحت و صفای طبع بکلیه طبع تازه جلوه گر آمده اعنی بصرف همت و الانهت
 جناب نشی نوگاشته صاحب مطبع اووه اخبار لکنونجا ما ریح ۱۲۸۰ مطابق با هجری ۱۲۹۰
 سن ۱۲۸۰ هجری بعد مصارف کثیره با رسوم فروغ بخش چشم مشتاقان شد

تسم یا موسی آن میانیم با خود اگر سازیم برافت که نازیم به سیکیم و ناچار بر خوش مهربانیم
از کاف و فون میدان غیر از عدم چه دارد چه چیزی ز ما نخواهد حرف آن میانیم و السلام

رقعه

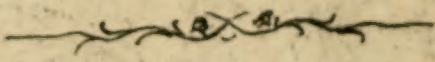
طرب آنگی شوق بیدلان منتظر ز فزونه آرزوی است که سخن سخنان محفل افکار گاهی از دور توجه
مضموی مبدول دارند و رنگ فسرگی از طبع پیام مشتاق بر آرزو سعادت مضمون قصیده
که امید قبول ز جناب که معصومین دشت آئینه کمال عقیدت مقابل تمنای مجبان گذشت
در سعی حصول این دولت تا نفس باقی است باید کوشید و مقبول تحسین سایهها فطرت باید گردید
العاقبة بالعاقبة

رقعه

تسخن خانه دل تسلیم منزل از پرده های دیده انتظار فرشت بر آرزو ریساطنیا ز میا در دیار
که بر تو مقدم الوار تو ام حراج آنجن حضور روشن نماید و زنگار خیل زوری از آئینه دیدار پرست ز دید

رقعه

بسم
لعم عقیس صوبه بهار مبارک با و قبله آرزوی بیدلان هر چند عبودیت قدیم هیچ حالتی از ادا
خدمات سر بر نمی آرد قومی از بستر آریان حرکات نارساست و حواس از گوشه گیران انتظار کمین
در امور جرات سراپا منتقل نفس شماری است و در سعی طاقت آئینه وارنگو نسامی در این وقت
صوابی لقبول غدر بیدلان ملاحظه نمایند و حسنه تبرحم احوال بیدست و پایان تصویر فرمایند
و در پیریم آخر تبه بار امید به اعضا در هم شکست چون سایه بید به از بسکه نگاه هرزه نازیم
داشت + قرکان یکسر جو جاوه گردید سپید و السلام

لعل قول طرب
آنکه از آنجا
شوق من مشتاقان
آن است که این
سخن بی از دور
مرا بیدار کند
چون در آن گفته است
لعل قوله سعی
حصول این است
این اشارت است
تسخن قصیده
بهره افروز
بسم
والله اعلم
بالحق
ای نیتهای
صوبه بهار
سنت در بیدار
بیدار بیدار
آنجا است

۱۵۵

ربوبیت دولت دیدار نصیب بیدلان مهجور باد

رقعه

قدر دانی بیدلان خاکسار قدر احسان فهمی ست که از روز نخست نسک
سلسله و عایند و تا آخر حال مقید آهنگ قانون حمد و ثنا کابل قلم از مقصرا
نیست اما سرنگونیها خامه جرات را چه علاج خاصه در عرض حالات
بیدلے مگر بدستور کرم امتیاز اشاره بیان الطاف بنوازش رفته پردارد
و چشم حیرت غنوده ز ابر بیدارے مامور سازد آئینه تسلیم فضولے
چه خیال ست + رنگه ننمایم که تو آن را تمامے + صد الحمد که از منتر و بیان گوشه
خاطر ست و از مقیمان خیال ترحم مناظر جبین عجب ز آستان اشفاق
عمیم ست و چشم امید همچنان آئینه دار التفات و تدیم والسلام

رقعه

حرفے چند که موضوع شکر و احسان و اعطای باشد منکام اداسے حق
بہیج صورت بستن لب جائز ندارد و ناچار سپاس آہنگان بساط اکر ام را
با خمیازہ آرزوے نموشے یا د ساختن و تانفس باقی ست همچنان اشفاق
حمد و ثنا پرداختن عند لبان برگ گل بمنقار تا کجا علم جرات نواسے
بلند گردانند و مطربان سازنے ز بانے بکدام شوخے زخمہ نیاز رسانند
لا یجمل عطایا کم الا بمطایا کم و قدر احسان اگر این ست که من میدم
لب زخم نتوان بست ز شکر مرهم + عجب ز نارسایہا مصرع چند پیشکش
انجمن حضور میگردد اند و امید قبول نیازے محفل اقبال میرساند
نہر آئینہ با خود دو چار کردم دیدم + بغیر رنگ بنودم بہار کردم دیدم
رباعی نے شبہ نیست ہستی از بسکہ ناتوانسیم + یا نقش آن

لے قلم
کہ از روز
نخست این
کاف بیان
احسان
تلفظ شما
این قدر
بیدلان
کہ میفرمایند
قدر مقید
احسان
رقعات بیدل
اول جاگو
شما بپوشند
و این را
آن احسان
است

که امور وار و جمعیت دوام کرامت کنا و طبع مستقیم را در هیچ حالتی منحرف جاو
 رضاگرداناد و اظهار مراتب تمنا بر چند از عالم جرات میداند اما چاره نیست پس بر کنایه
 دل حسرت منزل همین پیام میرسانند و هم هستی هیچکس را از پدید آمدن و آمدن
 مهربال و پیر همان جز بیدار عقدا داشت دوریم زان آستان دیوانه گردانان چه سود
 آن قدر خالی که افشام لب بر صحرای ایش

بنظام الملک

تمهید غزل تازه چه قدر افسون معینهاست بر جسته داشت که قطعه عنزال
 بسمل نیز در قاصدش مرقده رسانیش بال پر داز کشاد و مضمون آمد آمد
 و ادروانی شوق داد شکار افکن نخبه رگاه الطاف از صید لهای کباب غافل مباد

بمیزافاضل بیگ ترک

حقه مفرحی که چون سر سوداکیان شوق خالی از گریه خیالی نیست بدوق
 نشاء قبول آن محفل آراست دماغ فطرت مرسول بود معلوم شد که بعضی
 خشک مغز آن سحیس افراط کیفیتش را به تجاوز حد اعتدال تهتم نموده اند
 و ندانسته که از کمظرفی نه احتیاطیست بر چند رگ حاسه بعضی خسار آورده
 باشد حکم سختی است به موج صعباد اردو بهر حال توجه بر تلخی او با هم نگماشته
 اند که فبار طبیعت خلوت امتزاج دریا بند زیاد نشاء شوق والسلام

قصه

بعد از سجدات تمناست آستان بوس شکر اعطای انا سهاست
 چاشنی انبار خلاوت کام و زبان می گرداند و سپاس اخبار
 مشغول غلابی پرورست نوید جمعیت دل و جان میرساند مبارکباد تحفیت
 تمهید نیاز آسنگ عرض عبودیت است و تسلیم نوبت قبول خجابت

۹
 قوه
 مغز
 غرض که
 دران جدا منفی
 قلب بود
 سطح قوای دیگر
 طایب گریه
 منع این
 ای خود کلمه
 بود زیاد
 ۱۵
 حضرت زین العابدین
 نشاء بسیار
 آورده
 *
 *
 *
 *
 *
 *
 *
 *
 *
 *
 *

نجات بخشد

و ولایت و عا کیم و نافصت تامل متصور اندیشه است شکر گزار و طیفه شانا آنا صحت و
 جمعیت آن ذات در جمیع اوقات لزوم انتساب و اقبال فتح و نصرت در کل حالات
 ناگزیر یوس رکاب نظر التفات قدیم ملتفت تغافل جدید مباد و دورا که ام عمیم غیر از
 پیمانہ تسلسل مگرداناد

بجز ابو الوفا

که از نعمت بیخو است بکفران نتوان زد + محتاج نیم لیک کریم است کریم + تحلیف
 آثار اخلاق از عالم بی شائبه اطلاق در روزوارش با فرمود اوراق جبین نیاز عرفی
 چند سحر عرض چکیدن داشت امروز انفعال آهنگ شکر عطیات است

بشکر المدخان در دکن

سه فریاد کن تو هم نامحرم حضوریم + خفاش بی نصیبیم ظلمت شناس نوریم + دوزخ
 ز شر مساری کوتر شود چلبیش + گر این قدر بداند مار که از که دوریم + خامه حسرت صریر آ ماده
 چندین نیستان فریاد است آنا بکلم عجز طاقت سر از نقطه برداشتن ندارد و نامه آرزو تحریر
 مستعد برار و فرانشاد لیکن از اقتضای ناتوانی جبهه بر خط نمی گذارد اگر داندگان با
 نارسالی تکیه بر سجود تسلیم نمایند لب بر منزل جمعیت خضر هدایت شان که تواند بود و اگر از
 پا افتادگان و اومی نا امید دست بدامن رضا محکم کنند اداد و دستگیر می نشان
 که خواهد نمود در سعی وصال تو من عمر نورد + حیران خیالم که چه می باید کرد
 بال مژه پرواز ندارد و بیهاست + ای نور نظر بسوی چشمم برگردد + مقدور بیدان
 مہجور سجده نیاز لیست فضل آنزل بقبول مشاہدہ دولت حضور فائز گرداناد
 زمین مزرعہ نے برگ و نہ بر میدردم + خود را از پای تابستر میدردم + از کاشتن
 آگاہ نیم نیک چو شمع + یک خوشه ز شام تا سحر میدردم + ناگزیر وضع تسلیم
 خیال دوری و نزدیکی از فضولیهای و ہم طاقت است این و متعال بہر امر

کلمه قوله عالم
 شائبه اطلاق
 عالم شناسی
 بر تہ بتفید بودن
 کنایت از عالم
 غیب است
 کلمه قوله در روزوارش
 جبین نیاز عرفی
 دوزخ
 شکر مدخان
 ۱۵۲
 اوقات بیدار
 زل کنایت از
 فضل و کلمه
 حق سبحانه و تعالی
 باشد
 کلمه زمین نورد
 اشارت است
 بسوی دنیا
 ۱۵۲

الام دور می است شکوه تقدیر نیست اقتضای بندگی در همه احوال معذور می است
 اکرام اعانتی که در باب خان سعادت نشان از ان جناب فیاض بظهور آمدشایان
 اخلاص و الطاف پیر یا تواند بود مصرع از سعی کسی دیگر نمی آید راست است تا که
 در طبع یاس پر در زدن و در طاقت مضطر بدم سر زدن و دشواری هر گاه که
 باشد سهل است و گردست تو ان بدامن مرد زدن و شعر ذات پاک تو محض
 احسان است و از کرم جز کرم چه امکان است

بشاکر خان

غزل ای آنکه با تو شش جهت اقبال رو بروست و بر جا توئی تجلی نصرت بهانه
 جوست و گر عاقلند خیره نگاهان ز جوهرت و زنگار در طبایع مجبول تو تو جوست
 اخفای نور مهر بعالم چه ممکن است و کور می چشم حاسد خفاش طبع اوست و پوشید
 نیست جوهر غیرت درین بساط و سیمای مرد از عرق سعی شسته روست و خوش
 باش و شادزی که درین عرصه خیال و تو باغ جاودانی و این جمله زنگ بوست
 نفسی که از لب فقر آلتد گرد و علم دار لشکر و عا تصور کردنی است و پیشی که از دل میدان
 ب حرکت آید طبل کوب پیش آهنگان چشم ثنا بخیاں آوردنی یا شخص مقابل او با هم سل
 بی حضور می است و با جلوه هم آغوش تخیل شهادت بی نوای شهود انجمن بیدار
 با تماشای دیگر احتیاج ندارد و آئینه داری جمال تحقیق سر بر خط تقلید تاویل نمیکند ارد
 تمنای تسلیم بودیت بر شش جهت آئینه حیرت چیده است و آرزوی سجده اخلاص از بر بن
 موی جبهه نیاز و یانیده فضل حق مدد فرمای زرفع نظر با بود

برزین العابدین خان

مهر و زلفه عمری دلدار یاد ما کرد و شرم تغافل آ خر حق و فاد ا کرد و خاک هم با آسان نمی آن
 مرگان خمیده چشم آنگ پیش پا کرد و تا مهلت زندگی مشهود نگاه است نقش شمار

این قول
 در کتب نگاران
 علی قوله
 بضم نون
 بنفشه پریه
 علی قوله
 بختیم الخ
 کوری در چشم
 حاسد شکرستان
 حاسد است
 کوب ای طبل
 نوازنده
 کوب ای نقاره
 خادمان
 قول شرم تغافل
 اله ای شرم تغافل
 شایر و اسیم
 در آموشی دلدارم
 بیلا من آورد

لا
قد
شکر
از کبیر
یا بلبل
و در کمال
والله اعلم
بم
و چون
ت
زای
محبوب
منصور
بنی
چاک
بودن
از زنده
را

مجبور تحسیریم دیدار این ست به آب میگردد گداز خجلت کسبیم
هم تو خواسته خواسته عذر سه نم از عنق قدیم

ایشاکر خان

سه بیدست و پا بنحاک ادب نقش بسته ایم به در سایه تامل بیادت نشسته
ایم به جمعیم چون حواس و آغوش کینفس به گلگایه چیده راهمین رشته
بسته ایم به غیر از سجده عجز و در بار طاقت نداریم و جز تسلیم مبرض شویم
نمی آریم مجبور ز زبانیم بچه آهنگ جرأت نما نیم بے اختیار زمین آریم
بکدام سامان بال کتابیم سه زمین بیکارے که میگردد از دو جا برم به شد منده
اعتبار بر خشک و ترم به جز گر چه ممکن است کار و گرم به آن هم قسریکه
بر خود افتد نظر م + والسلام

بنظام الملک

در ود الهام آلود بیدل نواز نامه باخبار جمعیت ذات تزه صفات و صحت
مزاج تقدس آیات دعا گوی نفس باخته رازنده جاوید گردانید تصور وضع
طبیعت لطافت طینت در اندیشه قطع این همه مراحل خاصه در چنین هوا
خارا گداز دل عقیدت منزل را به نفس زدن آب میگردد و در راه
دعای پاشید تا نیک حضرت بچون دشواری باه خیالات مابسولت
سبدل گردانید و غبار باه خطرات در شستی آب آسانی فرو نشانیید
قبله گاه برین نفس پر در اشغال دعانیز ساخته غریبی پیش آمد اما گذشت
انچه گذشت و با حیاے مجدد و توجیه گشت غرض تفصیل آن مصدع سامو مبارک
بالفعل آن مقدار تواناست که باظهار رسم عبودیت عذر بیدست و پائے
میتواند خواست مصرع این قدر با در عدم بیدل بیادت زنده است به تحریر

بشکر اللہ خان

نیاز نامہ اعرض سجدہ عنوانی است + زخامہ آنچه برون ریخت نقش پستی است
 غرور شیوہ اہل ادب نبی باشد + سری کہ موج گہ میکشد گریبان است +
 عشرت آہنگی مکتوب زندگے مطلوب برواح حیات ابد نو از شہا فرمودہ واقعہ
 سرگذشت بیدل بیرون از تحسیر و نعت پرست ظہور آثار قدرت کہ شامل
 پیچ کے این بیدست و پاست یکا یک بساط آگاہی حاضران آراستہ این
 بی خبر وقایع وجود و عدم افاقت تو است نمود دیگران آئینہ احوال خود
 تو اند گردید لیکن تنبیدہ را وطنیت غفلت سرشت اثر سے نے باشد بعد از
 چشم کشودن غیر از اشکال غفلت کہ داشت بمشادہ نرسیدہ عبرت
 آگاہان حال مفصل معروض داشتہ باشد + بیدل چندی زور سن نوشتم
 راندند + بازم راہ نفس بدل گردانند + باری دوستہ روز در بوستان خیال
 یاران این شکستہ وہم نظم خوانند + فضل حضرت حق یار انسان است
 و ہرچہ هست ناحق است سلسلہ اخطرات از جمیع جہات جمع و دشمن دلیل آگاہی

سعیت است

نظام الملک

نفس گداختہ آداب ستایش بکدام جرأت لب کشاید کہ از عمدہ و خجالت برید
 مارا در جمیع احوال منفعل و مشتاقہ بر بار سائی معنی تحسیر عبارت است و
 تحریر تا تو انے مضمون عدم استعارات بجائے نرسیدیم کہ خیال بسند
 بتائے تو اند پرداخت و بمقامے رخت بنفندہ ایم کہ فکر اقامت طرح
 تو انداختہ نے جام و نہ مے عالم خار این است + نے نقد
 و نہ جنس شور بازار این است + مارا آئینہ گرد و چینی سے نہ نمود +

قوله نیاز نامہ
 الہامی خط من کز این
 آغاز کردن سجدہ است
 و آنچه از نظم
 نقش پستی
 شدہ بہ
 است
 قولہ غرور شیوہ اہل
 ادب را
 این ادب نیست
 میگوید از آن
 بیان
 میباشند و اللہ اعلم
 قوله نقش پستی
 معنی گشتن از بار سائی
 مقصود نوشتن جلد
 است نوشتن
 مضمون تحقیق است
 بجاریت آوردہ شدہ
 ۱۲

صلوات
 قلم کون
 فساد
 بودن
 دنیا
 شدن
 دین
 کذب
 از نام
 عدو
 اسم
 ۲۲
 نموده
 حجت
 هر چه
 ۱۰
 ۱۰
 ۱۰

ایضا
 بنیاد
 ۱۰

پر نشان ست و دل بقدر شمار انفس سسر بر خط شکر و احسان قبله حاجات
 نه تعداد سن چهار ماه است که با وجود زمین گیرے در تمام بیماری
 هست و در اختیار بقا و فنا همچنان بحسب عارستے این رشته نفس که
 بحر تاب و هیچ نیست و دل عقده ایست چون بشکافیم هیچ نیست و اما
 بیانیے هوای قد مبوس چه امید با که ذخیره پرده خیال نثار و حق توایے
 به فضل بی پایان سیرت

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

شکر حضرت ذوالجلال والاکرام است دعای نعمت زبان میکند تا بوسیله
 این انعام قابل دست گاه و هم زودنی تواند گردید و بر پایه این عطا استعداد
 آرایش نفسے تواند بهر سانید و روز نواز شناسه پر تو اقبال آن انعام ست و
 حضور کرم رقیمه آثار فیض بهمان اعطا و اکرام سیراد و ارامکانه که جمعیت
 مارا بجزم تامل احوال نفس رده واسے نماید و باندک نسیمے خبری
 بر تفرقه باراه جمعیت میکشاید رباعی نیک و بد کارخانه کون فساد و پنهان
 کامی واسے زندگی رفت بباد و غافل که درین تسلیم و وهم ایجاد و کس
 هیچ نداشت ست بر باد چه داد و در حقیقت این که در تمارنگ گردانده و
 نفس انداکی بطرح دل نشینی پروازند و این غبار بافتشاده و امان خیال
 انداکی ننگر تکمین اندازند رباعی هر چند نظر بصدر حین و اگر دم بدنی با گل و نی
 بلال سو و اگر دم و ممنون دلم که در همین خلوت تار و یار آئینه دید و سن تماشاکر
 خاطر عرفان مناظر اندوه و سوسه خیال مچیناد و نگاه شهود پناه تشویش کلفت اسباب
 سه رزق تو قضا و رقیمت کرد انبار و چند آنکه نصیب خویش خواهی بردار و بردور
 مرد که طائران این بنشت و از ما که نذر زومی منتقار و صرح از حسرت دیدار چه گویم چه پیوست

ایضا
 ۱۰

که نصیب دیدن مباد آنا آنچه در قافل کده انزو اگوش عبرت سے خورد
 با نظام کار خلایق رنگ سستی ندارد اول و آخره چشمه خشکی مطلق
 این شسته اندوشنه طبعان شش جبت ساغر محیط سے برند با این آثار موج
 سراب دست از تلاطم ایشان بر نمی دارد و هجوم سے نمی غیر از طوفان
 غبار چینی نمی انپارود که در بدیر و حرمت دیوانه که فهم نباشه
 آن قدر بیگانه + تلغی که چو بسنگ کوبی صد سال + در خانه سے
 نیست بغیر از خانه + بر فتح تخیلات عالم تنگ ورزی در همین روزهاست
 ماه دعا گوے بیدل را عارضه دست بهم داد که جلد بدن از بے قدری
 بر پوست پیاز خشک نمی چربید و استخوانها از هم میفرسایند سبکی نے
 نے نفس همی گردید زمانے که حضرت ایشان به معنای فتح و ظفر
 عازم سفر بودند مایه هوش این نے هوش آن قدر فراهم نبود که بجز
 عرض و دواعی متصدع باریا بان سے گردید و پس از امداد نشاء شعور
 نارسائیهای طاقت آستان بوس همان از دور زمین خیال سے بوسید
 لاله الحمد الحال و دلچت انفس تبو هم زندگے سرگرم فرصت شماری
 است و دعاے دولت ابدی همچنان در کار اشتغال شکر گذاری عنده
 بیدارست و پامسموع ما قبولی سباد

بشکر الله خان

سے بازم بعالم نازول می کشد هوایت + که خلد سے بر آرام یعنی ز خاک
 پائیت + نجلت کوش نیازم یارب چه تحفه آرم + در استین ندارم غیر از
 گل و حایت + اگر جوارح ست یک چشم حسرت دیدار ست و اگر جواس
 یک قلم آید اقتباس آن انوار زبان با اندازه حرکات در هوای ثنا

سے قلم آید
 در پرتو حسرت انوار
 که خلد سے بر آرام
 یعنی ز خاک
 پائیت + نجلت کوش
 نیازم یارب چه تحفه
 آرم + در استین ندارم
 غیر از گل و حایت
 + اگر جوارح ست یک
 چشم حسرت دیدار ست
 و اگر جواس یک قلم
 آید اقتباس آن انوار
 زبان با اندازه حرکات
 در هوای ثنا

آغوش پروا خنہ است در ہائے اقبال از شش جہت باز ست و کتایش کار
 ہمہ جا آئینہ حضور پر داز بہت را در امتحان گاہ مشاہدہ عبرت ثابت و قدم
 نئے پروائی داشتن بر آثار و اطوار آشنا و بیگانہ درین صورت تامل گماشتن
 جان من قبایہ من سلامت من تصدیقات بسیار کشیدند فضل حقیقی از تامل
 غافل مباد بکس جہان بیدل در وادے درد کہ منزلش معین نیست بجا
 تحیر پہلو دادہ است دور خیال آن آستان مقصد نشان راہ سودن
 پیشانی کشادہ محسوس می مدعا مباد در حضرت تسلیم بہر سجدہ فتانی با ہم
 دو عالم گویے کہ تو شایستہ آئی و السلام

رقعہ

تائیدات حضرت ذوالجلال والا کرام از عالمے ست کہ سعی تصور بشری
 زمین گیر چیرت آثار اوست و جہد فطرت ملکہ دور گرد بساط اقتدار او در
 بعضی دو اب صورتی تعبیر می نماید کہ نفوس ملکہ از سر خط انقیاد است
 چارہ ندارد و عقول علوی از گنہ تمہیت آن سر بر نمی آرد
 آنکہ زمین اسرار قدرت کام چوست + واحد کا الالف نے صد الف اوست +
 چراغ این انوار از لمحہ طبیعت صاحب بارو شن و ظہور این آثار بحکم ارادہ
 متکاشے ما مبرہن مبارکباد علو درجات تسلیم نواسے ذات تقدس آیات
 و تہنیت مدارج اقبال نوید آہنگ محفل حال و استقبال + + +

بمظاہم المملک

جمعے گوید جہان صفت شیطان ست + جمعیت برین کہ بر تو رحمان
 در خالق ز بسکہ مختلف عنوان ست + اسرار قدم باین جنون عریان ست
 بیدل نواز اورین ہنگام اقتضائے ادوار بساط تشویشے بر طبائع چیدہ آ

ملکہ قولہ
 درین صورت
 ای در صورت
 ثابت قدم بودن
 در وقت امتحان
 ملکہ قولہ دور گرد
 بساط اقتدار او
 در شوق از بساط
 قدرت اعلیٰ تھو
 آدمی با این اسرار
 ۶ نم از این
 در غفلت
 ملکہ قولہ
 بالضم ز تو عالمے ست
 مقصود بے
 حکم پروردگار
 در کجای انوار
 اسرار بکس
 کتیبہ از عالمے
 اعلم
 *

دل نیاز امید نگاه یک قره در خانه چشم و آتش به تک و تاز محض تک و تاز
 است و نشیب و فراز محض نشیب و فراز است اشکال این خیالات چند
 بازی تصور میکنم دل هیچ خورسند باور ندارد و نفوسش این آثار پرست
 باطل سے اندیشیم تعیین خود پسند عرض نمائیم در انیم مارا با این مخل
 که خواند دعنان بسیرنگی با این رنگ که گرداند س کار با عاشق و معذوریم او
 مهر طو مار شکایت بکیسی ست + جبهه السیت نمائیم آستان مالیدن
 شکش اندیشه بعد مبادولب حسرت نوا بهوش منت دم جمبیت نوام
 رسانیدن یارب که رنج خمیازه انتظنا سبب سنا

ایشاگر خان در رفع فساد اهل عناد و نقلی و هام

اقرب اطوار سے کہ موجود ابار اینا سے زبان یہاں شیبوہ ناست در والی
 است و برزبردستان بلند ممبست سح ایثارسانی ستمع از پہلو سے تم
 اندوز سے اعتبارات پوچ خود را فریب تصور نموده خرمین غنم در می بنان
 و بلبلند ہیهای رگ گردن سب که از مغز غیرت تنی ست کلد سہ رو
 پوا انکاشته بر سنداقت دار پامے افشاند غافل کہ کم استقلال مزاج
 احرار از مین گیر افسردگی اندیشیدن بر انبار پنجه برق قیامت ریختن سنا
 و تکیہ مای دتم شیر رانا تو ان قدرت شمر دن ہر اعصاب پالسیدہ
 عبار آفت بختن استغنا طہ از ان مجمع آگاسی رادل نام حنہ مینہ
 ایست کہ پرے از لغت و جنس عالم اسباب جمبیت واقبال دوام
 مے شمار دو گوشہ چشم عتمتہ کہ سیر سے از چرب و خشک خوانچہ اولما
 را ذخیرہ ماندہ صبح و شام مے پندارد سہ نیست عاقل آفتاب از در
 بیدست و پا باہمہ موی مے آخر بزند و ما دارد گلے + تا آسمان بیہات

محض تک و تاز
 چند بازی
 تصور میکنم
 دل هیچ خورسند
 باور ندارد
 و نفوسش این
 آثار پرست
 باطل سے اندیشیم
 تعیین خود پسند
 عرض نمائیم
 در انیم مارا
 با این مخل
 کہ خواند دعنان
 بسیرنگی با این
 رنگ که گرداند
 س کار با عاشق
 و معذوریم او
 مهر طو مار
 شکایت بکیسی
 ست + جبهه
 السیت نمائیم
 آستان مالیدن
 شکش اندیشه
 بعد مبادولب
 حسرت نوا بهوش
 منت دم جمبیت
 نوام
 رسانیدن یارب
 که رنج خمیازه
 انتظنا سبب سنا

ایضا
 در
 رفع
 فساد
 اهل
 عناد
 و
 نقلی
 و
 هام

قولہ در شمشیر
 افق کون کونیت
 از کرم کار ساز
 سکه قوله در
 فراہم آوردن
 از غداہ انکار
 در جمع کردن
 اسباب اول
 یعنی در اول
 رعایت خیال
 در بیان
 نغمہ
 شمشیر
 سکه
 نغمہ

تے نقابے دارد ما را بر خاک چہ میاید سو و خورشید افق کرم دیدہ
 متحیرا بدلت دیدار فیض الوار برساند و از اندیشہ با سے دوری کہ جز شہادت
 خیال نیست و ارہاند

بشکر اللہ خان در عرض احوال خود

سے تا چند ز داغ جامہ دو زند مرا یکبار شد کہ پاک سوزند مرا بے روتے
 تو بر نفس چو شمع رو باد سے میرم و باز میفرزند مرا طلسم حیرت بنامی
 زندگی بفسون و سوسہ نہ بستہ اند کہ بتاثر نفس و سینہ وز دیدن کفیل
 آسودگیش تو ان گردید یا بتدبیر سنگ ہر دل بستن پیام راحش تو ان بیانید
 غبار سے در کوچ بند تعلق ہوا افتادہ اگر گردن ہوسی برافراز و داغ گرد باد
 بلند آشفنگ ہم رساندہ باشد و اگر بنگر آرایش تمکین پر داز و خاک گم گشتیگر بر
 فرق تو ہم افتانندہ باشد در فراہم آوردن اسبابی کہ رابطہ سلسلہ
 زندگی در پدہ ایم نغمات آشفنگ و پراگندہ کے نیز از بہان ساز عشرت سنگ
 شفیہہ ایم سے صدر رنگ ز باغ چشم حیرت تمہید بکلمہ سے خیال سو و
 ہم بالیدہ لیکن گشتاد لب کسی راہ نبرد کہین گل خندید یا اگر میان بدر
 نہ فطرت را از وضع ترکیب جوارح خبر نیست کہ بفضیلا اعمال و افعالش
 تواند کوشمید و نہ از کیفیت حرکات و سکناات حواس و قوی اثر سے کہ
 با نادر و احوال آن تواند و رسید با این برگ و ساز عجب تر آنکہ از وجود ان
 پر خیال ہنگامہ وجد سے تبصیر چیدن است و از فتنہ ان بر مطلب
 کہ بیان چندین قیامت و ریدن کاش تماشا ہی ابن نیز رنگ ہم بیایے
 داشتہ باشد تا با وہام انتعاش خرسندی ساخته را پیش طبع مشوق تو ان ساخت
 یا بخیل الہام بالترام بہد ماسخے جاوید باید پرداخت نفس نیم نفس گبوشتہ

نکتہ سبجان را بعرصه ادراک حسن و قبح رساماد و از زبان سخن پیمان کمین گاید
 شاعرت نامون و محفوظا گرداناو

جواب ارسال اشعار خاندوران پوراو

ست یا هر طبعی وضع نواسے دگرست + ہرز مزہ باب مدعاسے دگرست
 در یوزہ دیدار تھمید دارو + ورکامہ چشم ہاصد است دگرست ہمدکنوز
 من صورت آرام در آئینہ الطاف عمیم مقابل احوال حیرت مال می بیند
 و بسا طائر شکر از مطالعہ افکار گوہر نثارے چسبند ہر چند از ان آستان
 دورست باین وسیلہ از بلربایان حضورست اتفاق ورود این غنی المامی
 حق تعالی یونانیو تا تحائف معنی تازہ رساماد و و عاکورا باین وسیلہ از
 عباد شاکر گرداناو

در جواب مکتوب خان دوران کہ از حالات عبور اہم انوشہ بود

ست آب دریا نیست استقبال اشک بیدلست + تاز گرد راہ بشوید پہا
 زگین ترا بہ مقتضای مخلصان نوازے ہرچہ از ان جناب بمنصہ تھمید
 می آرد از عالم ظہور فضل ست آئینہ داری حضور ایشان درین صورت
 تمثال عینداشتست تا مید حضرت ایزدے در ہمہ جا و ہمہ حال تلفرد
 منصور و یاد آور بیداران مہجور داراد غمخیز از حضرت قویہ ہر سوس ہر سوس نگارو
 افسوس و السلام

در عذر عدم ارسال نامہ بشکر اللہ خان

فراوشی سجودات آستان چہ احتمال دارد نقش پیشانی شبتن رفتنی نیست
 بر مرکز تسلیم کہ واروشہ است و بسجده دانگی کہ داشت ہمچنان پیوستہ
 و درم اما حکم تسلیم وجود + از ما خبرے نمید بخیر سجود + ہر جا خوشید

سلسلہ قولہ افکار
 کہ شاکر شاکست
 است بسیر کا شمار
 خان دوران
 سلسلہ قولہ افکار
 از حالت سنت کتب
 حضور اشعار
 عن قولہ تحائف
 معنی تازہ رساماد
 خدای معنی تازہ
 سانسیدمانند
 در جواب مکتوب خان دوران
 کہ از حالات عبور اہم انوشہ بود
 کہ از ان جناب بمنصہ تھمید
 کہ از ان جناب بمنصہ تھمید
 کہ از ان جناب بمنصہ تھمید

طلب کن یا ربانی تا تو آسانی به گزیران باش از یاران ثانی به تسبیح این
 ارشاد بر طبع بندیان چون حقیقت ایشان بے اظهار موبد است و طبع
 عراقیان را در نیم مقام به حکم معذوری بے نسبتی پاسے تو هم بر مویاسے اسے
 آنکه ز طور خلق بر هم خوردی به پیوده ز وضع هر یک رم خوردی به حسن این
 عبارات بمذاق اهل فارس پر ناگوار است و تقریر آهنگان زبان دیگر را بجزی
 قباحت اظهار سے کر آدم شستی گوز نیهار به که افسانه حس را به ستم سپاره
 سے آورو سمند برق دورا به بگرفته بدست خود جلورا به هر چند سخنوران فارس
 این نوع لفظ را تفاخر شمارند و زبان آوران هند غیر از دست آویز تمسخر و
 رسوائی نمی پندارند سے عمر سے است بجا و خطای پوسے به بیکره بره
 صواب گوشت توئی به خطای این قسم صواب بر طبع عراقیان روشن است
 و خفت کینیت این و عطف جمیع اهل سماع میر جن سے بسیر کے دم فرزند پیوده
 از فقر به که حرف باطل و پوچ است سے و فقر به فارس سے گوراد و جرأت این اظهار
 غلطی از احتیاطات ضروری سے تا سر رشته و قار از دست زود و طبیعت
 مشغول بے حرفه گوئے نشود سے حرفین به قمار یہا سے تو کیت به چوداد
 مانند ای چاره نیست به از تشبیح انیلو بیانها طبع فارس بیان آزاد است
 لیکن ناموس نسبت به بندیان یکہ قلم به باد برین تعدی شعرا سے
 فارس را در اکثر مقام از ملحق عبارات هندی فارغ باید اندیشید و شعرا
 هند را همچنان در دست خود سے زبان فارس معذور باید فهمید اما قافیہ سخن برادر
 شعرا سے هند منے قبیح نظم و نثر فارسی دارد و بعلمت احتیاط قباحت طرفین
 تشکیک تمام دارد و معنی طریقی ازین طائفه بلا حظه اقسام لغزش از
 نثار وقت طبع آسان سے بر بنی آرد و اہب المنطق حقیقہ جمیع

این قول از
 بنو سین و داد
 معنیین ازین
 افتاد یعنی ازین
 و نیز ازین
 که ازین
 بیانم و ما
 آن سازند
 ایس و ازین
 و نیز ازین
 گفتند ایس
 جمیع این
 است که
 معنی قول
 ردوی زبان
 فارسی ازین
 ای شعرا
 هند را در
 گوئی معنی
 بند را چو
 و نثار ازین

اوقات بدیل

کز پیش نفس منوژی شنوم صدای تو به شرم نیاز و ناز با نیست مخالف
 وفا و خفته بر پرده بچین در عرقم جای تو به دل بجناب محفلت دیده بهمان لبت
 ای دل و دیده منزلت بتو مباد جای تو به ساز تلاس و جست وجود اوله بسر گشنگونه
 سنی نفس ست کو کوسه قمری بنیوای تو به شغل دگر بیدلان خجلت سازد گیسیت
 تنگ نفس کجا برم گر نکتم دعای تو به الله الحمد اقبال مقدم زندگی تو ام درین ایام
 نوید سامعه نوازی دار دیارب که دیده انتظار بسجود دولت قدسوس انوار
 جاودانی انبار

بشکر الله خان تارینهای ولادت لیسر الشیان

عالی نژاد نثار اقبال و موهبت انجم و رود جوهر اجلال و منزلت به صاحب
 والا حسب مبارک کبا و مبارک کسا و مبارک کسا و این

در قیاحت الفاظی که اکثر در اشعار یافته شود

صاحب عیار دار الامتحان افکار سلامت قدرت الشایان دیوان بلاغت را
 در شراک ابلاغ خصامت غور نقص کمال الفاظ ضروری ست و بی پروائی
 توجه بسبب و صحت تقریر و تحسیر بر از نثار حقیقت ادراک دور می جمع در خطاب
 مدوح ساغور می پیمانید قدح در برابر آن شیشه بر طاق انفصال میگردد
 و جمع در عرض کمال خود تمهید و قاری بر می تراشند که خار افهام در رقم
 ناله شرب حقیقت خفت شعور نمی انکار درین صورت هر طائفه را بوسع
 استعداد تفتیش افکار خود باید نمودن تا مستحسن زبان و نایان آن بسبب
 بر آید و هر فرقه را بقدر معرفت در چشم نامل بر مراتب بیان گشودن نایان
 نخستین لطافت شناسان حاصل نماید با نمودن سبب ازین عالم سبب چند
 عبرت شامل ارباب غیرت ست و تمبیه مائل اصحاب غفلت

معه

رابطه

معه

معه

معه

معه

معه

معه

معه

معه

معه

معه

معه

معه

معه

معه

معه

معه

معه

معه

تفاوت بسیار

احتمال فرصت بقائے دار و شہود دولت دیدار که مقصد انصافے بیانی است
 بجزده اقبال نظر آور دے ست و حق سجود آن آستان که معراج و ولایت
 استثنائی ست ادا کردے سہا سواد نامہ در دم چنان عیان گردد بہ ز موج اشک
 کہ گریہ تو جان گردد بہ در ہر مقامے کہ پر تو از ازند حیدر اع محفل غز و اقبال تا بان و بر
 ہر کشورے کہ توجہ منہ مایند اعلام لشکر فتح و نصرت نمایان بہ

بہ شاکر خان و تہذیب تغیریت میر جیون و آئینیت میر محمد لقا

زین گو نہ کہ دواع دل رشیم ہمہ + زحمت کش ہستی کم و ہتیم ہمہ خود را دیدیم
 بیش ازین آفت چیست بہ تا محرم چشم زخم خولشیم ہمہ بہ اگر آئین تسلیم بہ ادا ہست
 چارہ کہ نذاریم در رفع چہ پرواز و اگر دفع سجود تدارک مانہ نماید طاعتے کہ موجود نیست
 طرح کہ ام تدبیر اندازد از انصافے سانچہ کہ نصیب گوش فراموشی باد و سہا
 ہوا خواہ را بسیل اشک و آہ دادہ بود فضل رب الارباب کہ صبر و شکر از
 تفتیات کارگاہ اگر ام اوست و بجزدہ نعم البدل تلافی منہ مودہ با وجود
 شد اند این سفر کہ بران ذات مقدس گذشت و بعون معاون حقیقے را انجام
 امور بجا فیت و ظفر عالم گشت تماشا می چہنتان صنع را اگر سودے در نظر
 فرست حیرت رنگ آمیزی ہائے آثارست و مہلت تامل کیفیات احوال
 و اطوار ہمہ حال تحفہ نیاز بلندی دست دعاے ست کہ در عالم نے بصاعتی
 مایک جہان امید اجابت تلافی ست و ہدیہ عمر زبان شکرے کہ با کمال رسالت
 عوج آہنگے تمناسے منہ نش باقی

غزل

عمر گذشت و میکشم آرزوے لقاے تو بہ اسے قدم تو پیر سرم و
 سر من بیای تو بہ سجدہ شکر زندگی مفت زمان فرصت ست

لا
 قوت الکر
 بون
 ای اگر
 لایق از
 داد سی
 من ناز
 نادر
 علی
 در کون
 این دو
 سن
 شکر
 شکر و اگر
 دفع سجود
 کردن
 مانہ
 بیجا
 کہ در
 سر
 سن

دولت تاب چشم بر صاحب^{۱۲۲} مهربان لمبار اهل عالم مبارک بساد
 بشاکر خان در شبیه در وجدانی بر خور و در مبارک التمد
 اگر جرات است اختیار دوری باین ندامت است و او از انفعالی که آیم کرد تا به خود
 روانی قدر می که ندارم بخیاال قرب می سودم و اگر قبول در وجدانی باین
 تعب است فریاد از سخت جانی که غبار از بتیادم بر نیارود تا به هوای پروازی
 که میسر نیست راه تردد می پیووم حیرت نارسائے لبش همت بساط آتیبند
 چیده است هر چند بشوخی تمثال از خود بر آیم سر طاقت لطمه غوار و دیوار است
 و آشوب بے دست و پائی به هجوم کلفتی سر راه گرفته که اگر خسبرک فرگان
 بلند جرات گردد جز در غبار شکست دل چشم کشودن و شوار سے نظر بغیر
 جمال تو بر که اندازم + فرد بخاک روم به که سر بر افرازم + قیامت و گزومش
 ازین چه می باشد + تو رفته از نظر و من بخوبیش می سازم سے یارب انجام عمرم
 آغاز نما + این آئینه را دوباره پرواز نما + فرصت تنگ است و یار مشغول سفر و
 رحمی بر پیووم کن و باز نما + تیر مبارک التمد صاحب سلمه التمد تعالی گایه
 یاد این متحیر میگردد باشند نقیب را خود فراسوشے ایشان هیچ تدبیر سے
 امکان ندارد هر گاه تجریر عیضه می پردازد کاغذ از دست گرفتن ایشان
 بیاد می آید و قلم از چنگ اختیار میر باید فضل ترتیب رب الارباب در سایه
 جمعیت آن قبله کمال عمر و دولت زمانه و به عروج مراتب عز و اقبال رفایز گردان

بشاکر خان

سرنگونیهای خواص قلم مدتی است که عمیق دریا سے اشک میگرد
 معلوم نیست آیم از سر چه مقدار گذشته باشد و آشفته بامی طووار نفس
 نقش خنثی نمی بندد تمجیدم صفحہ بانذ شیه خیال که می خراشد اگر زنگی

له قوله اگر بر تامل
 ای از قدرت قیاس کردن
 دور می در دست با چشم
 است فریاد از تنگدلی خود
 مسکینم که آب کند از خیال
 روانی آن قدم را کند از م
 بخیاال نزدیک دوست
 می سودم اگر قبول از
 مدانی سلوک با آستان
 است باش از سخت حال
 ۱۳۹
 قدیم نیست راه تو در دستم
 گرفتن ایست کاغذ از دست
 در دست میگردم از حال
 دست گرفتن شما در یاد
 من سے آید قلم از دست
 سلفند و در اختیار شما
 ۱۲

ترجمہ مست بزرگان متحیر لہ از جا ربی چشم دست بر نمیدارد تا مہمان
 درین خانہ کے فرو و آید و انفاس بتیاب ساعتی از فرشتے بساط دل نمی آید
 تا صاحب این مقام چہ وقت شرف نزول ارزانی فرماید زیادہ حسرت
 قدمبوس والسلام

ایشاکر خان عذر و بررسی مکتوب

سہ پیش کہ بخوانے رقم سینہ ریشم من نامہ افتادہ بخاک از گف ریشم
 توارد مضامین نسخہ اتحاد از نوادرات اتفاقات فضل ست مدتها بیدل جواب نظر
 پاس بی پروہالی عریفہ ہای نیاز داشت معنی بہان آرزو از فحوائی عبارت
 واکشید یعنی فریاد نے زبانے کہ بان آستان کعبہ نشان را ہی نتوانست
 برو در صورت لنگ باز گردید طرفہ ہنگامہ کہ مال نامہ بران امروز در عرض
 تری ناچار ست و پائے قاصدان در انتظار لنگ بے اختیار ہر گاہ خان صاحب
 قدرت مناسب تعجب و بررسی ہائے اخبار و اسشتہ باشند مار سا یا ان طفلی
 بنام را بکدام تجیر باید پرداخت در ہر صورت جرأت ارسال نامہ معذرت قصور
 بندگی می تواند شد نہ سعی ابلاغ پیام تدارک حصول شرمندگی بیدلان
 زاویہ و عارا اگر بخودی از مہوش برده باشد اثر فرودہ ہای قرب دیدار تواند
 بود و اگر حیرت نقاب بے خبری کشاید از حضور بہان عالم انوار تصور باید
 فرمود ظلمت مدو و باد و عاقبتکم محمود

قولہ در ہر روز
 لنگ از ہای
 بان آستان
 ناچار ست
 در انتظار
 بے اختیار
 خان صاحب
 فرمود ظلمت
 مدو و باد
 عاقبتکم محمود

فقرات تاریخ بہتیموم خان در تولد پسر محمد قائم
 فرزند ایشان

۱۱۲۲
 طلوع شہ رتبہ و اقبال آثار افسردہ جاہ و جلال آراش مجلس عزت نوب
 فالوس محفل حشمت نسیم مقدم سحاب کرم توام صاحبزادہ عارے نژاد
 ۱۱۲۲

۱۱۲۲

شکریا آخرش کثای گریه استقال پیدا ارند والسلام بی
 بشاکرخان بعد از رسیدن شکر الله جان از حیدرآباد و در دهلی و
 اسجام عاقبت کس از دست کشیدند
 حضرت ارام حضرت ذوالمنن از مقدر فطرت بشریه و بدست بجات اقدام طاققت السانی
 اخصای بیان آن معذور باقبال دست حمایتش چه ممکن است که بر بنه سران محشر
 اضطر از سایه هزار خیر کل طرح بساطنا زینند از ندمین نسیم عنایتش به احتمال دارد
 که غلبه ای کوچه بیدست و پاتای یا صد آبرو شکوه سحر کرده و آن قدر از نظر
 در بهارستان نمک قدرت سایه کون ریشته ضعیف بردستگاه طوبی چند
 وسیله سانی نمی جویند و در بارگاه اعانت مشیت عروج ذره حقیر بر منتظر آفتاب
 آن قدر راه نامل کمی پدید متبولان جناب ادراکه در جمیع احوال آثار بی نیاز
 بطبع جمعیت استنراج شان می نازد و اسرار استغنامی لایزال در
 مقابل ذات تمکین آیات ایشان آینه قبول می پردارد و غبار او با هم باز
 تا کجا در راه خیال تو انداخت و تصور باطل امکانی تا چند باشه و
 حق تمثال تو اند پیوست لمد الحمد والمنة تخیل کرده ای که عارض گوهر ضیا جوهر بود
 از سیم پاشید و همت گسو تیکه که در دست آفتاب تیره قباب داشت بانفعال
 معدوم می گردید مشاهده مهر بهاناب قبار حقیقی زنگار شبستان تو هم زدود
 و اسغای سوانح قیامت آثار که رفع صدمات اقبالش متعلق چراست فضل
 مطلق بود غیر از درجات تحیر افهام نیفزود و تعداد آن کلفت اوقات به او امان
 مبادی تکلف ربجمای صعوبت سفر آنچه وسع طاقت نتواند برداشت سمیت
 خداداد برداشتند و بیدل خود را که بهیج صورت از اسبان امکان جدا
 ندارد در وطن غربت گذاشتند الحال چاره عجز بکیسان اهم مطالب

قول
 زنده سحر
 بیفغنه تبیین
 آرم بر
 قول اصلا
 بجای
 تفسیر
 قول خجسته
 از خودی خیال
 آن سر رفت
 دانی که سراسر
 یاد کند
 کسوف سحر
 باعث تیرگی
 آفتاب نشا بود
 بقبول کردن از
 معده سائل
 شد بمل
 ایقالتش هم درین
 راجع به
 بوایه قیامت آن
 صفت قول که الحال
 بدار بر زبان
 النون لکن
 انزل
 انزل

بعرضه ارشاد آورده که بعد از بن اشکال پرده دعوات بر چند عرض نیم رخ
 حمد نماید غیر از صورت مستقبل پیش نباید و هر قدر سعی نمودن کوشش لغات
 قانون اخلاص بی سامان زیر و بم از نقاب بگوشد عجز نا آئینه اگر دید بهشت
 سجده دو بالا گردید و در ظهور این نتیجه عمر از انکار مشتاقان نے ریانا ریجما سے
 نے تعداد براتب تحریر میوست فاصه از عالم اکرام عاقل خان صاحب
 چه به نظم و نثر که بکسی شفقت نه نشست آئینه فیض قدس از انجمله مخبرست و
 سرخوش شراب از لی از ان اشارات مشعر از اینجا معلوم شد که فقر اراحم
 بی بهره نصیب اقبال نمیکند اردینے نے کسان را نیز قابل درجات بر می آید
 در هر صورت خیالات موهوم بهمان اعتبار را عشق است و دیده امید و کسین
 مقدم سعادت و دوچار انتظارست و جبین آرزو به تسلیم کعبه حضور توام سجده نگار
 محبت حقیقی و حامی این نے زبان بمعرض قبول رسانا و عرض این نے دست
 و پایه آستان حصول اجابت فائز گردانا و معنی پنا یا کم توجی قبله گاه و آئینه خیال
 یقین تمثال بنی نیاز مصلحت صورت نمی بندد و باورد داشتن این همه تغافل
 بیفایده سبب به تصور نمی پیوندد و در ان بحر کرم موج جفانیت خطا از چشم
 ایم آنجا خطانیت به مشاهدہ بعضی احوال که اثر اختلاف از منہ و الکنه مقتضی ظهور
 اوست القدر پایداریست که درت جز صفای تصور اصلا جائز نباید داشت و عنان
 اختیار این تا شاکر خرمی باسی نشاء رضا و اباید گذشت کس بسینا و از انفاق
 احتلاط عقل و حسن و داغ این ظلمی که با ما از تو تنها کرده اند خوش ما و آن شکر
 بشیوه تغافل و بیگانگی اش مفید گو آشنا نباشد و حق تعالی صاحب شاکر را
 تشریف استقامت که بنامی اقتدار دولت عظمی مرتب آثار اوست از پیشگاه
 فضل کرامت فرموده است تلماسه صبر با در کسین مژده اقبال شمار و نفع

لفظ
 این
 اشارت
 سبب
 کلمه
 باشد
 قول
 بکلم
 بنیت
 زبان
 معنی
 حسن
 در
 * * *

افغان

حواس سیر این شبستان چراغی نمی خواهد صورت انجمن در پیش است و
 ساز این بساط احتیاج سفر اسنی نه ارد شور و ماغیها سکه عبرت نواست جهان
 رنگ با تغیر وضع خود بدل دارد بهر جا شیشه سکه است با هم هست پریشانی
 حاصل معامی اسرار بر طبع حقیقت اتوازا کثوت مباد و غواض جریده احوال از
 مرآت یقین تمثال پوشیدگی ببیند و بیدار نواز من درین ایام که ایست ادوری
 کردانی نسخه فرصت نقشی در صحافت اناس نامل سیاهی نگذاشته و از مسوده با
 مشتقی او با هم یک قلم بود تو قبع برواشته خانه صنغ رستم قدرنی بمطالعه نامل
 رسانید و سطر در سه قرین طومار حیرت گردانید در معنی مقصود تازه ایست
 از در سیگاه و محاسبتان انجناب و عبارت جدید می از افکار سپاس سنگان
 بارگاه تحظیم انتساب همین نگار خط تسلیم میگردد و آداب سجدهات مبارکباد
 بجای آرد فتح و نصرت بتائیدات حضرت ذوالجلال شامل مبیع اوقات
 و معاون کل احوال دولت قد مبوس که جانما لب رسانده تمنای اوست
 اقربان حصول باد

جواب تمنیت نامه شاکر خان در تولد فرزند عبدالحق که بعد
 از رسیدن میر مبارک از احمد بیابلی اتفاق افتاد و منطقت
 کم اتفاقا شاکر الخد خان بحال الشان

قدوم سعد میر مبارک الخد مبارک باد سجدهات شکر الهی تو ام خیال آن جناب کینه
 دارد و آداب سپاس نامتناه همدوش تصور آن آستان سینه عرش
 مالید سنی عمر بالمشیه نیاز پیشه نقاشی کارگاه و عاواشت و بجز
 تصور استعداد چون کلک تصویر حید از رنگ انفعال سدی
 سنی امرا شست اعانت است تا وقت هم نقشن تازه

این کتاب
 در دست
 یکی از
 مایه
 با این
 تما
 از
 آبی
 خیال
 در
 س
 س
 س
 س
 س

در دست
 س
 س
 س

کلامه دل چون
الاسرار
فیه کلمات غیبی
در غلام سوز دستان
است در باطن رازان
اشقان دستان رازان
کرامت جابر است
دوستی با کرامت
کلامه دل چون
لبوق افلاک
قوله بر خداست
التراس اگر است
گناه از غم نیست
است کلین در غیب
این همه است
چرا اسید غم
اندلس برعبان
والله اعلم

مصور گردید و بر لغات از یاد و شکار و سپاس فروغ عقیدت و با بخشیدند
این عبارات حقائق نادر است این سخن آفتاب صیاد در بعضی الفاظ نقد بود تا هر
در کار داشت قلم نیازم سر بر خط تحریر بسجود گذاشت بمقتضای موقع
یک قلم با جزای دیوان بلاغت عنوان پیوست و هر یک با برسی مراتب
مناسب است چشم مصاحت لیسره این امید روشن که در این مسوده بجه
از تحصیل شرف مطالعه نظر بر ودیعت کرده عالم آب کشاید تا نقوش بخشوش
در تصرف کاتبان با دانستی بیش نیاید مستح ابواب ظفر کلید در دست
اشارت و قلع بنیاد اعدا فرصت کمین اقبال ارادت

نشار احمد خان در دفع او با هم لشکر کشیها حمید ر آبا و و مبارز
ولادت عبد الخالق سلمه الدیالی

دل حیرت آفرین است هر سو نظر کشیم در خانه بچکس نیست آئینه است
و با نیم ظاهر فروش سازش باطن جهان رازش امی محراب بنمیدارین
میان کجا نیم رنگ نه بسته بر ابید او کرد ورنه دست که انکاریم پاسے که را
حنایم تمامشایان انجمن ارادت بیچون بطور کیفیات آثار کن فیکون سزوخو
نشار رضا دارند که هر چند جوش خمستان افلاک ساغر نیسته پیامد خمیازه خیال
افسر دگر بسلک دماغ ایشان نه پیوند دو اگر همه زلزله بدستی او دارینا
این گونبار بر سنگ زند اندیشه شمال شکست در آینه اقتدار صورت
بهر و شر که درید بر فصل و گذارید هر چند امید عنوست در شین
گناهیست با عشق غیر تسلیم دیگر چه کشید کس در آفتاب محشرنی سایه
پناهیست جوهر آزادے را که در تعلق نامید می از صنایع مهلت
انفاس مست و قدرت پرافشانے راقب آشیان چشم بند اتفاق

منه

مطلق کشاید اکثری ازین طائفه قسمی وضع ظاهر عالم در ساخته اند که بالقیات معنی خود
 نیز برداخته اند نشانی نفسی مقتضی آن نیست که بسلك اعتبار اعیان پردازد و خود
 مقید سلسله اعتبار سازد سیر سپهر ازاد و آریل و ناری نیازست و آرزوی محیط از تعینات
 اوج و حقیقت بیرون نماند اما آفتاب را بگفت نمی توان پوشید با آنکه دماغ عربانی نزارد
 و در ستر دریای نمی توان کوشید هر چند سر از گریبان امواج بر نیارد و عارضه که دماغ گشته
 افسردست است و هستی و عدم سواد فرمانبر اوست و آن را که قضا منصب شایسته بخشیده
 در هر کشور که ره برد کشور اوست و چشم قدر دانان این انوار روشن و دلنمای را که
 همان این بهار گلشن و السلام

جواب حسین سلیمان بهاد و خاندوران در مطالعہ اشعار ایشان اصلاح
 آن و داخل دیوان نمودن که پیش فتنه گران شده بودند

سپهر شکر من سر و پایم قدس خرد بهوای تو که هزار آبله در عسوق نگد چشم
 ز حیای تو نه بدل ز عجز سارسم نه بر مز آکنیه دارسم و یکپارسم که بهارسم
 من بیدل از همه جای تو و ز فسانه منی و تو سگ چه فروشم آینه دوستی
 بتائے نشدم گره که نبود بند قبا می تو و اوقات تحیر آیات فتنه امرو و امشب
 ذاتی است که ترانه آثار فضلش گاسه بصورت پیام دلنوازان ز فرموده آرامی ساز
 ره بوی بیت ست و گاسه بکسوت مکاتیب بی نیازان ترجمه بیایه محفل
 عبودیت درین صورت آنگه سامو نوازی نمی فرماید که تصور از فهم مراش
 بعروج نروبان تو حتم بر نیاید و با این کسوت معاصی سرمه بر نم فهم نمی آید
 که نامل از غمزه معانی چشم بر حصول مکرمتی نگشاید در همه حال سر گشته
 مجاز از حقیقت کسستن ندارد و آیه عبادت غیر از شمال معنی بعرض
 نمی آرد سایه ستری بهای سعادت و ورود افکار هدایت انوار بنانه کی چراغ خلوت

قوله او در الفی
 جمع در معنی از
 طبع و در حقیقت
 بفرمان نرسید
 نهادیم معنی
 بیرون نماند
 و در ستر دریای
 تا بی نشدم
 فتنه گران شده
 کمان فرسوده
 فتنه گران شده
 بیایه محفل
 است بیایه محفل
 اشعار کز بر آید

و کم نمره است ابواب دولت دیدار بی فصولی اقطار بر روی مشتاقان مفتوح
 و معانی اقبال حضور بے وقت تامل بر فطرات مستندان موضوع هر چند
 طبیعت میدان محرم آثار غفلت است رافت کیشے فضل همچون نامل حال ما
 مباد سحرتہ البنی و آلہ الاحباد

بحسین قلینخان بہادر

س داغ بودم کہ چه خواہم نعت انشا کردہ نقطہ اشک روان گشت و
 خط پیدا کردہ کلید در دوتے گم کردہ ایم ادا و ترجم از فضل رنگ بستہ
 ما غافل مباد سہر رشتہ حصول سعادتے از دست و اوج ایم اعانت فضل از
 غبار محرومی ما دامن مجنبا و پنجاہ ناگیر اوستے منخرمی سر انگشتان بکبار سے
 نتر اشید تا بہ فریاد تظلمے موصول میگشتم و پائے شکستہ بے رفتار از ہی
 بہ پل آبلہ رسیدنا از سر انفعال و ماندگی در سے گذشتم با این ہمہ دست
 امید ندوق فتراک دعا بلندست و نالہ حسرت بکین کنگرہ اجابت کند سے
 رفتی و من از ضعف بمنزل ماندم + چون نقش قدم بگرد تحمل ماندم + چندے
 غم بیدلی فراموشم بود + آخر دل با تو رفت بیدل ماندم +

بحسین قلینخان بہادر بحجاب مکتوب ایشان صفت
 فکر غزل در زمین مشکل فقیر

در ضمن مطالعہ نواز شناسہ اندیشہ سجو دریشہ بفہم ہر گل معنی کہ پرواخت
 جز کیفیات رنگ و بوے بہارستان کمال شناخت خاصہ در زمین
 غزل نظر کشالہ ربط ہوار شیش اندکے پیش داشت و غیر انہ طبع سلیم
 و فکر متین بر اکثر طبائع احتمال لغزش بیگماشت مصرع آفرین طبع
 معنی آفرین + در ہستی چند بغیر بعضی لفظ فصولی خیال وقت مال بود و گردنہ

فوقہ نقل اندک
 بہت کیفیت از کار
 بسترہ ۱۲
 قولہ بیغیر ناگراں
 ایسا بیغیر ناگراں
 بہر ہستی نزدیک
 انگشتان چنان
 پیران سرفراز
 نالہ غزل
 بہر ہستی
 سہر رشتہ
 جمع بیکدیگر
 سوا طبیعت
 درست فکر
 استوار ناما
 طابع گمان خیر
 غالب بود
 حوالہ زمین
 بیغیر ہوا

۱۲

از پرده خفا بر رخش شود رسا نو و بیدل عجز سرشت را که طفیلی نصیب که امست و
ممنون اعطای به خجاست گرداناد شد الحمد که تردوی که از وضع بے نیاز سے
قبله گاه سلمه استند مخطور ضمیر حقیقت تصویر بود صورت اطمینان بر روی کار
آوردہ مابقی اروا ما نیز از سداوق رافت مائل تر حم آباد ظہور است
انشاء اللہ علی الغفور سے جو ان شوق ہرزہ دو تاب و تیج نیست یقیناً
غیر دولت دیدار تیج نیست + فتح و نصرت عیش و عشرت ہم کاب ہمنان با

انشاء کر خان در عرض اشتیاق و الم دوری ایشان

آن کیست کہ دیدن منس تر کند + یا بر عالم ندائے سحر کند +
زمین شرم گنہ گرم بدوزخ فگند + آتش عرقے کند کہ کوثر نکند + بیدل
مبحور را تصور و اماندگی آب کردیم و انگار و کہ بر خجالت نار سائیماس
خدمت قلم تو اند کشید و از پیشانی کدم رسم در روزہ سجدہ نماید تا قبول
منصب طلعتے تو اند رسید آئینہ نگاہ بے جمال تجلی تمثال خاک بر سر
بنیش میا شد و صفحے بے حضور آن معنی سرور پناز کلفت سینہ سحر اش
در محاسبہ شمار انفس غفلتے راہ یافته کہ زندگی بسر آرد مکرر
بسکک امانادہ پیوستن ست یا قافلہ بیابان مرگ عمر راہ مقصد
عدم گم کردہ کہ بدرقہ نفس رانا گزیریت بر تنگنا سے دروازہ لب
نشستن سے گذشت یار و میں از ہر جہ بود و اماندم + بہ پیش
رفتم و از خولش ہم جدا ماندم + ز تیج قافلہ گردم سر سے برون نکشید
بمتر تم من بیدست و پا کجا ماندم + بلند می دست این غریق بہان
مروحم ہواسے دعاست و زبان نبض این تپ زوہ ہمنان حرکت
انشاء سے تیرہ ثنا وسعت آباد جہان بے سے از تعداد اسباب کیفیت

قوله جہان شوق
اسے دیدن شوق
تیج و تاب ہجود
غبار و مقصود
بیدار تیج نیست
مگر کہ ان کیست
راہ سے ان کیست
سن اور ان کیست
۱۲۹
من ان کیست
قوله ز تیج قافلہ
از کلافی کاروان
من پیدائندہ لند
مازہ ام
ادوم
نیکو
صلی

بهمه حال ورق صحبت بنماید و اندر نه است و بکوری نخواستن خلوط شعاع آفتاب
 خواندند و خلق درین گنج سعادت میرفتند + آخر که نیاثر شاگرد خان
 گفتیم چه نویسم رقم تاریخش + رضوان بدل اسرار در جنت گفت +

الشکر اللہ خان

تعمول فضل رب الارباب توأم کل اطوار و احوال و تائید موثر اسباب مہم
 جمیع افعال و اقوال غیر از معانی دعا انجہ و انگار و تکلف و سوء عبارات
 حمد و ثنا ہر چه بجز رض آرد تا سف بر رفع افعال دورے ارسال حب عجاز
 و اکسیر احمد و ادجی و رنجک عذر خواہ ست مسبب حقیقی از حصول دوست
 و یثار محروم نمک و انا و مرجع تمنای بیدلان قبل ازین بوقت مزاج خستہ و یک
 قدرے اکسیر احمد نیاز بار یا ننگان جناب تقدس انتساب بادشاہزادہ
 عالیان آب گردیدہ بود بشرت قبول امتیاز یافتہ باشد بالفعل ازین
 اشیاء مرسولہ انجہ شائستہ پیشکش بارگاہ دانند از نظر اشرف بگذراند
 در معنی دعای مجسمی است در صورت دعا کہ اثرش با حصول اجابت
 مناسبتی قریب دارد تا درین کسوت فقر نیز خدمت بجا آورده باشد
 خواص ہر یک از فطرت تخریبہ ایشان پوشیدہ نیست کہ بجز رض چه
 کیفیات عاید است و معروف اطہار کدام فوائد و السلام +

جواب مکتوب لہشاگرد خان در اطہار تسلی ایشان
 از بعضی مطالب شکر اللہ خان

بمیل تجمال غیر مائل نشوے + تفریق پرست حق و باطل نشوے
 در ہر رکعت دو سجده فرصت گردید + از معنی قبلتین فلاح فل نشوے
 ایز و کار ساز انجہ توجہ ذات قدرت آیات ایشان متعلق انجام اوست

قولہ بہر حال
 حال زکات و محبت
 جابدان بیابان
 شکر اللہ خان
 انشا اللہ تعالی
 ۱۲۸
 در مقام بیدلان
 بعضی کیفیات
 کتب است
 کتب است
 کتب است

از بیدلان

و تا صورت دست نقش آئینه استعدا دست بادامن عجز پروا خنده ایکم هر چند
 بر در تغافل میز نیم گوشمال عبرت کم ابرام لبه سست و پیرتدر چشم بر هم آوریم
 صدمات حوادث در کمین آرام نشسته اگر ابداد وضع رضا دست بند ساز
 جمعیت نباشد و اسے بر حال رنگ باختگان و الراءانت فمہ فی اختیار
 دست حمایت بلند نماید آہ بر اوقات سپر انداختگان و بر صورت شگفتگی
 دل شاکر نعمتی ست بے شائبہ زوال و خرسند بیاسے طبع صابر دولت آئیند
 حضور اقبال سہ با ہمد باش تا تو انائی - ہمہ ازماست چون تو با ما سہ +

ان اللہ مع الصابرين

بشاکر خان ہنگامیکہ جہاندار شاہ ایشا نرا بھرا ولی فوج برگزیدہ و زبا
 بدگویان کوتاہ گردیدہ و پنیہ نورخان مجبول کہ عبارت جنت را
 غلط حساب میگردند

سہ خیرنا چیزے کہ باشد در زول و تحقیر مرد + پشت در ویش باز میں و وزو
 قضا و زریر مرد + عبرت پنا با علاج حسب السلاطین از نسخہ ہائے خدا و
 بدست افتادہ مادہ فسادیر و نقان درین صورت با معاد و منفوخ شان قسمے
 بدر خواهد رفت کہ دیگر تا قیامت سر خرمنے تو اندزائید طباہع را درین ایام
 آشوب اختلافے در ہم افشردہ کہ ققیدہ یان ہرزہ خیالی جز عبا رکو چہ ہائے
 کون خرے نختین شغل مستحسن پیش ندارند از نیجاست تاے خود خست را
 کہ در تحریر نسخ و غیرہ غیر از نے محسوب نے باشد عدد وہی سے شمارند
 پیش ازین نیز اساتذہ مورخ این طائفہ بمطالعہ رقوم شکنہ ملین شاہ عرے
 کردہ اند کہ الف را کج گفتہ و نقطہ در لے منفیہ غریب اتفاقے ست کہ خزان
 راستقوزر سگاہ علمہ باید فہمید و خرسان را مملوی آثار ہوگانفی بایدانید

۱۲۶۷
 ۱۲۶۸
 ۱۲۶۹
 ۱۲۷۰
 ۱۲۷۱
 ۱۲۷۲
 ۱۲۷۳
 ۱۲۷۴
 ۱۲۷۵
 ۱۲۷۶
 ۱۲۷۷
 ۱۲۷۸
 ۱۲۷۹
 ۱۲۸۰
 ۱۲۸۱
 ۱۲۸۲
 ۱۲۸۳
 ۱۲۸۴
 ۱۲۸۵
 ۱۲۸۶
 ۱۲۸۷
 ۱۲۸۸
 ۱۲۸۹
 ۱۲۹۰
 ۱۲۹۱
 ۱۲۹۲
 ۱۲۹۳
 ۱۲۹۴
 ۱۲۹۵
 ۱۲۹۶
 ۱۲۹۷
 ۱۲۹۸
 ۱۲۹۹
 ۱۳۰۰

فکر بین
تیم مرس
اشارت
بوسا
دانش
اعتبارات
دینار ابو یوسف
۱۲۶
کتاب
دوم را در
کنند
بسیار کنی
بسیار
خوشتر
بسیار
کنند

من اگر بجلقه تنیده ام تو برون در نشانیم

بشکر اند خان در عسرت کشته شدن اعظم شاه و بیدار بخت

بوم دولت بیدار خوا بهاد دیدند - در آخر اعظم و بیدار بخت خوابیدند +
در پرده قدرت بچون نقشهاست تسلسل بند لایزال که تا به مرض ظهور نیاید
فطرت ذوی العقول شایسته اوراک آن نشاید یا انکه گرداندن اوراق سلی
و ایام آیتی ست در کمال وضوح و دیده عبرت ضروری کیت علت چشم نه جز
مرد زمان و اتفاق بے انفصال دوران نیست و اگر نه نتایج او و از همین ازین
جنس علامات و آثار چه خواهد و نمود و در جمیع احوال شکر حضرت ذوالجلال
مقنم اعطای شجرت و آگاهی مراتب عبرت رفع علتها و حضور گوهر
آن ذات مقدس فروغ جمعیت امکان و محیط آبرو و امن و امان با و
اعتبارات انچه دیدیم گفتیم او نام ست و بس + جنگ صد خواب پریشان
شد باین تصویر صلح - نسق کا بعالم بر هو است و مطلوب بیدلان سلامت
شما و ضبط نفس زو کش افواه کنید + دل را درم از عاقبت آگاه کنید
افسانه این و آن تسلسل دارو - بر خود چمپید و رسته کوتاه کنید

بشکر خان در عزت فرزند

یار بچه جنون بطینت محتل زود + کاندیشه بوم عالم مهمل زود + چون آئینه بهر
که رفت از نظرم + داغ گنم تبارگی صیقل زود + اگر یک نفس اختیار در قبضه
تصرف با میگذاشتند چون آفتاب بچرخ بر فلک می تا زیدیم و اگر یک جناب مهلت
بکام جمعیت ما می بود چون آسمان بر کلاه بی نیازی می تا زیدیم و دوش
مزدور جز با خمی بدن سری نداد و گردن غیر تسلیم از هیچ صیبه سر بر
نمی آرد تا اثر پیشانی طاق پیشگاه خیال مست با سجده مجبوری در ساخته ایکن

و اما

پنہ وار در فضا سے طلاج خاد عدم بال خواہ کثودن و ساز جمعیت حاش کوک زیر
 ہم تمنا یکہ چون انان اشغال خموشے گزیند ز نزمہ پرده کشائے آہنگ فنا
 خواہد بودن معنی آن ہوادر نسام گلستان باو آن جمال مضمست و حاصل این
 تمنا در انتظار کده دولت ویدار مترسہ وی سر خط شوق بود در بزم وصال
 چینی زان ابرو مرہ تو تمثال + گرم ست امر و ز در خم زانو ہم ہنگامہ نقشبندی
 طاق خیال + در عبرت مکر و بات امکانی ساعتے بسیر مزبلہ پر و اختن جابی ضرور
 گرم کردن ست و از آثار انفعال طبائع بنظر مامل ورا آوردن این قدر تکلیف
 طبیعت از مصلحتہاے مقدمہ اقبال باید فہمید فضل رب العزت پیش ازین کہ در
 ذات تنزہ آیات نخواہ پسندید جبین سانی آسمان نیاز صیقل آئینہ امید ست و سجده
 آرائی کہ چہ انتظار کین عشرت ہاے جاوید والسلام

بشکر اللہ خان

نفس پروازی تکلف عبارات در جناب آئینہ قباب ہنگامہ ساز کرد کہ ورت مباد
 و اطناب تصرفہاے طبیعت در بار گاہ نزاہت پناہ بساط آشفقتہ و باغی مچینا و
 بتحریر این غزل نعمات محفل نیاز گرم آہنگ عبودیت سرائی ست و بقصر یر این
 ایات آثار مقید تسلیم مائل ابواب ادب کثانی امید قبولے در ضمن غرض
 ہواے بالیدن و اردو توقع ترحمے در سلک انظار الفاظ سر بر خط میگذارد
 شعری تو کہ ہم مطلق و من گدا چہ کنی جزا نیکہ نخواہیم + در دیگرے بنا کہ من بجا روم
 چو برانیم + کسے از محیط عدم گران چہ ز قطرہ و اطلب نشان + ز خودم نروہ آن
 چنان کہ دگر بخود برسانیم + بحر طلسم ہوا قفس ہمہ جاست نفعیل ہوس + چہ قدر
 عرق کندم نفس کہ بشنیم ستانیم + نہ نفس بستہ مشو شم نہ بجزوت ساختہ شو شم +
 نفسے بیاد تو میکشم چہ عبارت و چہ معانی ہمہ عمر ہرز و دودیدہ ام تحمل کنون کہ خیدہ ام

کتب و تصانیف خانہ
 اسے غانڈوان لودن
 پنہ وار از نیر و از نیر کاندہ
 کتب و تصانیف خانہ
 ملامتہ این فقرات نیست
 طوالت کلام بخلیف من
 بحث کہ در ارت شام با و در
 تصنیف و ساختہ طبیعت
 من باغ نیار ایشان
 جمعہ زادہ ۱۲۵
 ان زمانہ کج
 ان زمانہ کج
 اسکا اینسا
 ۱۲۱
 ہم عبارت و چہ معانی
 اسافزادہ زلف ہمہ
 ز باطن زلف ہمہ
 ہمہ معانی ہمہ
 ۱۲۲

سامان بلند می اندازد که از سرنگونی های نارسانای برآید و زبان شنای بنویسایدان در برابر
الطاف عظیم آنقدر سرمایه اقتدار نمی یابد که بال تحریک نفس کشاید بیندازد من
ورین ایام از که درت ذات تقدس آیات انچه بسج دعا گو رسید لب گزیدن قریب
عرض دیگر ندارد عمر و دولت ایشان زیاده هر جا غم عشق شمع بیداد فروخت
حیرت همه از زبان و دل بر هم دوخت + ناموس و فاجه سحر و دیار بیکانش
به نستان زید و جزنا آن سوخت +

در زمینیت غزل محویم حسان فدائی

شده الحمد امروز سامان بخش جمعیت مجوران و زود انفاست غزلی است که خزل فطرت
فکره در مقابل مهور می عبارتش بیج و تاب رسیدن است و با بداری لطر او تنها
معانیش موج گوهر آفاک گردیمه لیسیدن فیض تسلسل این جنس ادوات است
تعطیل مینماید و شفقت تو اتر این نسق آثار اشرف تو وقت مینماید و هر چند شکار
محاب مریمت غیر از رفع غبار آشفته حالان در بار تو چه ندارد اما خار خار است
بجود بلی و وصول آستان حضور سر بر خط اطمینان نیکندار و فضل ایزدی از
تخصیل این سعادت محروم نگرداناد و آرزوی بیدلان بوصول مدعا رساناد

بشکر الله خان وقتیکه در ابر آباد عسرت احوال لشکر شاه عالم
معاینه نمودند و شاکر خان و عاقل خان نیز با ایشان بودند

سر رشته جمعیت ازلی که موجب است متعلق آرا می گوهر اوقات تفرقه اندیشیم و با
مبا و اجتماع تمخيلات اسکانه که صورت نگار اتفاق طبائع است خبار انگیزی مریه
انگهار و اردو چشمی تباش آاب میایداد و ارتباط کم و کیفیت عیان را که شیرازه بند
انز حبست فواید عبرت بعرض امتحان می آرد نگاه می بسیر تامل باید کشاد و سه بیلی
چین حسن کماهی بنگر کیفیت هر نور و سیاهی بنگر گو که نظر غبار او دمام مباحث -

کله عسله
که در عینت از غزل
این که در دست ابر
سجده است در غزل
فردا که در دست ابر
شمع و کله
سجده است در غزل
اسکله است در غزل
از آنکه در دست
خنده است در غزل
که در دست ابر
سجده است در غزل
عینت ازلی است
اسکله است در غزل
ازلی که یک دست
متعلق با اوقات
ازلی که در دست ابر
پیش و تاب
بیندازد

ذات قدس آیات دلیل شکر ایندی است و جمعیت اوقات نیز عملیات معمول نامی
 سردی از حقیقت شناسی سوانح الفاق پوشیده نخواهد بود که بحوم گسان آن
 سرزمین همان ارواح تنبیه که بعد از اندام بنا سے ابران ز رحمت خیالات
 شان هنوز پرا نشان فسادت و حفنات آن مکان بخارات رودی که با وجود
 اطفا سے شعله غضب همچنان بمرض اراده های تنفر بجا و خلد آفرین نشاء
 جمعیت و مانع آسوده طبهان راز صدیات تشولیش این بخار با محفوظ و راد
 طبیعت استغنا مزاجان ابرام آشوب غشیه اینها بگمارد و اراز نمود این
 خوابیده و در ویش غنوده باد نشه خوابیده + عمریت خرام زنگان می بینیم +
 در خواب و خیال چون ره خوابیده + زمان تحفه نیاز بر لب مضراب فغانون
 ستائی ست و دست دامن دعا برکت سیاغ کیفیات اجابت پائی و السلام

جواب ادب الشانامه مجموع حسان

اوقات بیکار آن زاویہ تهنائے اگر نمرود دعا سے آن جناب باشانامه
 بحاصل با تیز از چه حصول ز رحمت ترود تواند کشید و احوال نارسایان تهر
 حضور که تبجور دیدار و ام شتغال نچینید بساط عملت زندگی بر که ام آرزو
 باید چیدنگ الحمد و رود افکار معانی انوار بر سپهران گلبنه بله برنگ و لاله
 روغن میفرماید و کشا و نامه شفقت شماره بر روسه بستگی هاست و ل
 ما پوس در امید سے میکشاید تو اتر یاد آور هیاس عمیم باین ضرورت است
 که شخص نسایان مال سابق اعتبار بر سر فراموشی نمیرساند و تجدید جسم
 قدیم باین تازگی نوید رسان که بهار هاست رنگ اقبال سرگردانان تیج
 اندیشه معذرت گسناخ بیانی از زبان مرمت مکان بزرگوار مباحات نیست
 در بار تقریر نداد و تو هم چنین از زمین نیاز و رزان غیر از وقت نگاست

مجلس تفسیر کتبی در روز پنجشنبه ۱۳۱۱ قمری
 در محل کتبخانه حضرت میرزا محمد باقر
 میرزا محمد باقر
 میرزا محمد باقر
 میرزا محمد باقر

گوہر و جہان باو برو ما تو ہستم و آشوب گاہ نزول طوفان قطرہ مارا رخت
 بساحل کشیدان آبرو یکہ دریا گوہر گرہ بستن ست و در هجوم آباد صرصر قیامت غنچہ
 مارا بگوشتہ بول نفس آراستن خمار صہ چین آرزو شکستن سے آفاق کہ جز خیال
 سودا کے نیست و از بنبر کے محرم کتیائی نیست و آن جمعیتے کہ وضع گوہر دارد
 در عالم طمطراق دریائی نیست و ترقیات جہان تخیل از نزلات مرتبہ اوراک
 تصور نمودن ست و دامن ہمت بخمال این خبار ہائے تو ہم نیا لودن سے
 از فیل و حشم بجاہ مخدوری چند و عظمت دار و کچشم مخدوری چند و برجائے
 بلندی نشین و دریاب و باہم جوشی جا بجا مور سے چند و خواص محیط جمعیت
 بسے ترودہر چند گنجمائے گوہر فراہم آورد تلمائے سوختن نمیتواند بود و مجاہد طریق
 عافیت از دامن تلاش برزدن اگر ہمہ آسمان جہلان نماید و ترودہ کے توان کشود
 موج رحمتیکہ زورق مارا ازین ملامت بر کران کشیدار او فضلے و نظر دارد تا اورود
 زبان وقوع از قوہ فعل آرد قدر دانی عطائے حضرت اشفاق سپاس تلقین ست
 و تر زبانی شکر نیا چاؤس بارگاہ یقین و اسلام

جواب شکایت نامہ قیوم خان و توضیح حقیقت
 مگسان لشکر شاہ عالم

بحکم آئینہ دار یہاں معنی اخلاق سیسے در ان چین تہیہ بہتر از نے نمایا کہ بانفس
 آرمیدہ بیل تو ام یک آہنگے بجوشہ و غبار سے در ان فضا و امن کے افشانہ کہ
 برنگ آرزو مند گرد باز سے پرواز نفروشت خیال فراموشی خیالے نیست کہ
 از فراموشان نباشہ و تصور غفلت رو سے ندارد کہ بناخن انفعال نخرشہ
 کمال بیلیہا اگر نے در ان بیشہ نقش سے بند و پیش آہنگ مقدم سعادت آہست
 و اگر برویدہ تو جمعہ می گمارد انتظار کمین دیدار حضور انوار در جمیع احوال سلامت

مل
 درین بندون
 کت از ست
 شہرت
 حق
 از دامن تلاش
 درین بندون
 کت از ست
 شہرت
 حق
 از دامن تلاش

باعانت فضل لوای استقامت نصرت و ظفر افراشت حقا که دست تمنای بیداران بیست
 از فقر که دعای شام جدا نبود و چشم امید بقطره سبلی تو ای رکاب ایشان نمی غنود
 پیدا است که بار آورده هیچ حالتی مشغول امری دیگر ندانسته اند و میدانند
 و غیر از تنم مهری که روشن است در طینت اخلاص سرشت نکاشته اند و
 نیکی کارند و هر نوید می که از حدیقه شکرگلی آذات بگوش میرساند از آن رهزبان
 تصور نمیتوان کرد که فرزندوس بزرگ آمیزه بهارش بساط کلف و شمی تو آن چه
 یا مژده شوئی که غنود و دوتی دیگر مقابل آن سراز پرده شهود تو انکشی
 یارب که های اوج اقبال بر بنیویان زاویه نیاز باال رفت کشاید و ابر
 رحمت و رود بر بر بنه سران و ادوی اقطار سائبانی نماید بجز این دو بیت فقیر
 نیز دعا گویم بادشاه دین پناه است ^س جلوس معدلت انوار بادشاه ز من
 باین مربع اسرار و ادوه اند نشان ^س شیون رفت نیردان جلال قدرت شاه
 همان خلیفه رحمن ^س عظیم ^س دو جهان

بشاکر زمان بر شکر عاقبتیکه حق تو ای از آسیب آفات
 و رشک پادشاهی بچکومت برات ^س سامع ^س غوطه ^س

قبله آرزوی من مقصد حبت و جوی من بیدل تیغ را غیر وصال ز لیکن اند
 به تنبیه آشنا گرداناد و دریا بدرخانه بیابان مرگ بودن چه معنی دارد با وجود
 پادشاه در دامن شکستن آوارگی از چه عالم سر بر سر آرد و آن را که
 به یکس نظر و ختمن است + جز یاس ز اسباب چه اند و ختمن است به بی روی
 تو در چراغ کاشانه ما با فر و ختمن نیست همه سوختن است به تحقیق آگابا
 درین تازگی بر ایل عالم چها گذرشته و نمیکند و عبرت آشنا میا ایدن
 نیزنگ چه نقشها که ندیده است و نیگیرد و باری نفسی چند بهم باده پریم

۱۱۹
 کلمات
 از زلف
 بجا
 ۱۲

طعن قول ابن
 در بیان این که از
 اندر بیاید و در
 اسرار از قریب
 در بیان این که از
 وقت قیامت
 و علم اسرار
 لکن اسرار
 غیبی است
 اسرار
 ۱۱۸
 در بیان این که از
 وقت قیامت
 و علم اسرار
 لکن اسرار
 غیبی است
 اسرار
 ۱۱۸

و کثرت چه حسالت اینجا تا حشر ابراد است از عالم غیب - قید من شهودی و در علم
 حقیقت اطلاق تقیدات خلق اعتبار می گزیرد برشته او با دست بر بعضی امور
 اتفاق متفق اندیشه دل بستن و همچنان بجزو تخیل مضطرب تشویش از چشم بستن
 بر رابطه این دل بستگیها بسبب اتحاد و آشنائی است و نه واسطه بستگیها
 احتمالات مبانیت و جدائی نفس بے پروائی است مطلق عنان حرکات و سکنات
 ازلی بر طبایع اعیان تبصیر چه آیات و علامات بر بند و وافر چه امکانیه را از چه
 خیال بگسلد و بر تعلق که ام سلسله پیوند و اگر بساط احتیاط خود بر تخیل بگسلد
 و رسیدن که همه افتاد و اگر فرام آوردن فرکان بقدر طاقت نمی اندیشیدم
 چشم بر عبرت که میکشاد فصول گلشن اتفاق رنگها به مرض شهودی می آرد
 خرمی بهارستان سرور مضت چشم تماشائی و او در محفل وفاق پیانه با گوش
 امتداد و در سر خوشی نشانی حضور غایت و مرغ امتحان پیلانی است این
 دریا قهر ناکارش از است + این بزم نهان و آشکارش از است + امی باغ
 یقین نام نسوزن نرسد + هر رنگ که گل کند بهارش از است + تا یقین قدرت
 سروری حیرت نما که یقین و آفرینش فضل این روی حصار جمعیت اوقات
 و احوال سه دورم نه تو لیک بیگمان نزدیکم + گر پیاییم و اگر بیایان نزدیکم
 نقش قوم خود نگویا و مکن - هر جای باشم باین نشان نزدیکم و السلام

بعامل خان مبارکباد فتح شاه عالم بر عظیم شاه و بار خدیو
 شکر اعطای حضرت حق اگر به حرکات زبان حواله نماید عاجز نواز بهر کسی
 لب دست برده من میگذارد و اگر بطریق ما سے دل اعتماد کند میرتانی بیست
 نفس طاقت ابتز از ندان در خانه در چنین هنگام که شخص قیامت در پیش
 غروبش انطوش میکشادت صاحتها مارا سیراب زلال آبرو داشت و

در بیان این که از
 وقت قیامت
 و علم اسرار
 لکن اسرار
 غیبی است
 اسرار
 ۱۱۸

بسم الله الرحمن الرحيم ورق اعتبار گردانده و اینوهی خار این بیابان از مرقگان بیجه
 کرده تو هم خراش از خاطر برون رانده زهره گو سپندان این چراگاه بسته آسبے
 نشست اندک اثر تلخی میزبان خنجر انتقام تواند گماشت و نگاه تریبانیان این
 سلخ را حیرت در هم میسوزد که مقابل تیغ مکافات قره جسمانی تواند برداشت
 دل مخوف با کبر با باید کرد و خوش باید بود عیشها باید کرد و بیدل کار سے
 و اگر نیار و اینجا جز آنکه دنا باے شما باید کرد و دلماسے مساندان مخالفت اندیش
 یکقدم چون کرده گا و در هم کوفته صد مات بر اس و بیم و دماغ خود سران جرات کثیر
 نیکه چون سردن پر خمیه سر خار بهاسے وضع تسلیم +

بشکر الله خان در عرض احوال عوارض طبیعت خود

اختیار ملازمت گریه بانی بمقتضای پاس مراتب تجر ز خصمت گردن افراتن نمی
 و الزام مجاورت منگونی حکم انصاف دعوی قدرت جرات قره برداشتن روا
 نیاید و طبیعت مخطور را که محکوم خواص بیدلی ست هر گاه با وجود کمال صحبت غیر از
 شکست رنگی خیره دیگر متصور نباشد اگر انقلاب عوارض دیگر بخاک برانمیکند
 جز نایب معاون فضل برک ایم طاقت تکیه باید نمود و یا دلقاسے مراحم القاب فریاد
 این چنین بکیسیه میرسد و تصور جمال ربوبیت مثال از چنگ این مجسمه با داسے
 فرو شکار ایندی به روش است بامی درجات قدر و منزلت و پاس نیچونے هم نوا
 عروج آهنگ ساز مرتبت خطوط لوح جمین خار خار سجده تسلیم نگارست و متن جزیه
 آرزو مختصای مضامین حسرت دیدار

بشکر الله خان که در عین شهرت پاوشاه کردی اراده تمسبیه
 را چه پوتان میوات داشتند

سے اسی شامل عزم تو نپاه لاریب + خصمت تر خاک مرفر و برد بحیب - با قلت

سے قول
 سون سوزن بن
 بنی خاگ کاو
 عو سید اشال
 آن بضم اول بنج
 سرت که نشسته گاه
 از می کفل جابان
 باشد بر سله قول
 مختصا سے
 گریه بانی
 ۱۱۶
 بنی خاگ کاو
 عو سید اشال
 آن بضم اول بنج
 سرت که نشسته گاه
 از می کفل جابان
 باشد بر سله قول
 مختصا سے

باب آباد کنیت از لقب سزا
 مشهور و بیک است
 بسیر این نیا با و از یک از فزون تر
 بر آید و کنیت از آن است
 باشد یعنی بیان از آن است
 است قوله فعل یاد بر آید
 هر چه راه می ناید این قول
 حضرت رب الزنوب است
 تمام است این است
 ۱۱۶
 و از این که در این کتاب
 برون این که بسیار است
 بسیار است از این کتاب
 است بسیار است
 این بیان بسیار است
 از این کتاب بسیار است

که خط از نغزش مستان می اعجاز کشید + تا غنا سے این طرب آباد از جا در آمدنی تعلیم
 هوش نغمه بود که افاقت هر چند در تکلیف غوطه زنده تامل داری بخود توان رسیدن
 و سیر این چمنستان آغوش تیر سے پرواز نمود که فراجم آمدن اگر همه مفرگان بر هم چید
 غنود نے در خواب تو اندر دیدن در ما دای شکر این نعمت بیان خاموشی عنوان بسیر
 نوائیهای مجبورست و زبان نارسائی آهنگ معترف خلوت کمیننی تصور خیالات
 دوری خیال ست از حاضران تمجیح وصال تصور نمایند و او با هم جدائی تو به همه
 رفع کلفت شبهاست فرمایند

تبارک مبارکباد اول بسیر و دختر بگرم الله خان که در یک بهفته واقع شده

و میدان طرب ماه و آفتاب مبارک کنی تحقیق ذات اقدس که مملو غوا مفضل هر ار
 ست بظهور تاز گیمای معانی بجز در درجات کمال مباد و نشات شیونات
 یقین بلوام آثار تقدیس تعطیل مراتب عروج بسینا و و دیده با سے مشتاق را
 بانوار تجلیات روشن و دلها سے آرزو من ان تماشا سے این بهار گلشن سے
 یکسانی و صد انجمن آباد میکنی + آینه با بجلوه پر نیر او میکنی + امی گل بهسار
 باغ تجدد مبارکت + از خود چه رنگها که نه ایجاد میکنی + از حضرت دیدار چگویم
 چه نویسم + دل میکش از ار چه گویم چه نویسم + خجالت کش شوقست چه تحریر و چه
 تقریر + آخر کم و بسیار چه گویم چه نویسم +

مبارکباد و عید اضحی لشکر الله خان و شاکر خان در جانی که متوجه
 بودند به تنبیه حاجت و راجحیت

مبارکباد و عید فتوحات تمهید از حضرت فعال لیا لیرید الواب تمنیت فیروز سے
 بر صاحب دلان بیدلنوا از میکشاید و نویسم گلشن فضل از شش همت نعل کشا سے
 روح نصرت و اقبال سے آید یعنی تلهما سے برون این که سارا از بیاض چشم

تا فرخ سبز آسمان خواهد بود تا خورشید باغ جهان خواهد بود و هر کس که در شیشه برود
خواهد بود و سرشگر کرم ترا از زبان خواهد بود

بشا که خان نیکو یک از کون از یاد استاد برای فقیه یک
گرفت اگر چه فقیر قبول نماند اما شکر احسان بجا آورد

ریاضی بیدل در هیچ کجاست ز خداست و از سعی کسی در نمی آید ریاضت ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ و ۱۴ و ۱۵ و ۱۶ و ۱۷ و ۱۸ و ۱۹ و ۲۰ و ۲۱ و ۲۲ و ۲۳ و ۲۴ و ۲۵ و ۲۶ و ۲۷ و ۲۸ و ۲۹ و ۳۰ و ۳۱ و ۳۲ و ۳۳ و ۳۴ و ۳۵ و ۳۶ و ۳۷ و ۳۸ و ۳۹ و ۴۰ و ۴۱ و ۴۲ و ۴۳ و ۴۴ و ۴۵ و ۴۶ و ۴۷ و ۴۸ و ۴۹ و ۵۰ و ۵۱ و ۵۲ و ۵۳ و ۵۴ و ۵۵ و ۵۶ و ۵۷ و ۵۸ و ۵۹ و ۶۰ و ۶۱ و ۶۲ و ۶۳ و ۶۴ و ۶۵ و ۶۶ و ۶۷ و ۶۸ و ۶۹ و ۷۰ و ۷۱ و ۷۲ و ۷۳ و ۷۴ و ۷۵ و ۷۶ و ۷۷ و ۷۸ و ۷۹ و ۸۰ و ۸۱ و ۸۲ و ۸۳ و ۸۴ و ۸۵ و ۸۶ و ۸۷ و ۸۸ و ۸۹ و ۹۰ و ۹۱ و ۹۲ و ۹۳ و ۹۴ و ۹۵ و ۹۶ و ۹۷ و ۹۸ و ۹۹ و ۱۰۰

نعمت چشمه وجودی و سبحان ای مزرعه شسته آبیاریت در ریاضت و این دو تعالی و تقدیر
حقیقت ربوبیت و طینت کرم شمال صاحب باوریت گذاشته تا بیدل بیدست و
پاشوش حصول هیچ مایه جایی نه بین و در شکر مستحق و دعای دولت ایشان بسا
شکله دیگر نه چنین بدانکه لا بجمع اسباب از عطای عمیم میاست ظهور این جنس فضلها
نیز که مستحق خیال غیر مال نیست صورت وقوع می آید و دعا گوئی خود را مورد اقسام

شفقت میفرماید غیر از سیاسی که در ادای حق آن عاری است هر چه خدمت افزاید
و جز نبوای استدعای علمو مناصب و عروج مراتب هورمی و منوی چه گفت کشاید
س یارب کنی که عشت آغاز کنم بر فضل تو پیش از همه کس تا ز کنم یعنی چشمیکه
بسته ام از خودم بر روی کسی که آن تویی باز کنم الحاصل احسان است باقی همه حوت

در تحسین مکتوب مزار احمر و بیاب

بارک الله امر و زک مناره حسره و لفظ و معنی با المعنوا لے آینه و رو و پرداخت
که بیدل مشتاق را در مطالعه لمعات صفایش چراغ خلوت اندیشه فرو ختر
ست و به نشا ارمیایه کیفیات حضورش ذخیره باس انجمن و مانع اندوختن
تکلف در مقابل شست این قلم اگر خط جدار کوه باشد چون صد اسینه هوا
مے خراشد و در برابر لطف عبارات نزاکت اگر تحریر بوسه گل مرض آرد
خامه از رگ خار مے تراشد سے قلمت از چه چنستان قدح ناز کشید

عقل قول است
نور منیر است از نور انوار
صورتیکه حصول تصور شود
از جانب غم غم خوار چه که
با کج خلقان جالبه عفت است که
حاجت کسی را در آسان سازد
عقل قول که در تصور خیال
آه این کائنات بان جنس
نفسهاست در اولت مسلم
عقل قول که در خدمت افزاید
کند ۱۱
احسان احسان
اسا حاصل کلام اینها
آزاد که احسان بقیقت
باید گفت احسان است
و باستان هم لفظ است
ز باستان است

ویدہ انتظار سوادی خوشتر ازین روشن نمیتوان کرد و بنحو ابا ندن مژگانا سے
 بیدار لحنی باین پھانی بر نمی توان آورد و در پرده حضور این شبتان گزینہ سے
 آفتاب مطوفت مشاہدہ نمود صبح عالم اقبال غبار شاہ مبینا و داز سایہ و رود این
 سحاب ترشحات فیض با بہت چشم کشودیم ابر فرخ احسان تمت بر نمی چینیاد

بکرم اللہ خان

تکلف وضع عبارات محل معنی تحقیق مباد و تصنع طرز تحریر تفسیر اوقات حضور مبینا
 بیک دو بیت حالی و لیکہ خبر از خودش بر می تصور نیست خالی سے نماید و بیک
 دو مضمون رسمی طومار سے کہ غیر چیدی گی بیج ندارد و امیکشاید سے عبارات ششم بمصر
 طیبین ہزار بیداد می نگارم بہ بشرمہ فرسو و خامہ اما ہنوز فریاد می نگارم ہوا
 نظری ندارم اکنون کہ ریزم از نوک خامہ بیرون نہ ز منبض دل حبستہ مصرع
 خون بہ نیش فصاحت نگارم ہ تعافلت کرد یا یالم چسان نگریم چرا عالم
 فرا شہیہا سے رنگ عالم فرامشت باد می نگارم

حسین قلیخان بہادر و رشک احسان ایشان

سبحان اللہ حضرت حق را خاصانہ ممتاز با یقافی رعایت بے زبانان عرض احتیاج
 و امور باہر ادبیدست و پایان تخریر فراج جرات شکر عطیات ہم از جناب کبیر یا
 مسالت نمودن ست تابینوائی بتقدیم عجز بیانیے تواند پرداخت و با طلبار
 سپاس کرامت ہمان از حضرت اولتمس گردین تابید لی طرح شمای تواند اندا
 و اہب النطقی کہ زبان مارا بتوفیق شکر انعام کشودیدہ مشتاق را نیز بہر تو دیدار
 منعم کشاید و دلیل قدر تیکہ معنی سپاس مارا روشن نمود یارب کہ بمطالعہ باصن
 مطلع حضور ہم بہایت نماید چمن آرا سے فضل ثمہ اکر ام بے شائبہ از حد لقیہ
 جہان بے نہایت رساناد و اجر احسان بیریاز گنج خانہ عالم ہجیا عباد گرداناد

قولہ ہر دو خود را
 جو انداز سر کہ خود را
 آواز زبانیہ سزا کرد
 لیکن بجز است کہ خود من
 با وجود آنکہ در کلمہ کبریا
 از بسیاری است ز نوبتہ
 شدہ ہنوز بفرمود است
 قولہ فریاد می نگارم
 ہوا ہنوز فریاد می نگارم
 ۱۱
 رنگ عالم فرامشت باد می نگارم
 و با بے نگارم خلاصہ کتب
 این دو عالم سے نہ بیدار
 سخن قولہ ممتاز با یقافی
 رعایت اس کے آخر
 کہ از رعایت زبانیان
 کہ رعایت خود را
 عرض سے سازند
 ۱۱

مدعاینا + نرسنگی از طرب و اریم و نه از خرمی بومی + چمن کم کرده ایم آئینه مارا با
 بنام شفیق جرم مجوران بجز حیرت چه میباشد بحق دیده بیدل که مارا آن اتفاقا
 بے حضور انجمن دیدار دیده بر هر چه میکشاید نگاه چون دو در پر زخ کشته برق
 بنیاد و باغ ست و بے ادائیگی مراتب تمنا از بر چه دم زند نفس چون زنگار آئینه
 شکسته خراش پیشانی داغ از تجلت بیایه تکلفات چه نگار د که نرسنگی
 به صبر رخامه نه پیوند و از انفعال تحریر رسمیات چه رقم زند که ترس
 بر سطر باسے مکتوب نخذ و سه یار رفت و من چون نقش پا پنجاک افتاده ام
 سایه میگردد پیکاش این نار سا افتادگی + بتدارک نجما سے زمین گیر سے
 بلتھی جناب فضل ست که تا نفس سر رشته شمار بجم لب بستن نرسانده ست
 از سعادت بمکالمی مایوس عشرت نه نشنید و تا نگاه در انتظار با جنش مفرگان
 فراهم نیارود از اقبال و دیار پرستی داغ ادبار نه بیند یارب نیاز بیدلان
 مقبول آن درگاه باد

**بشکر اللہ خان و روی رسی و دلچیت اجناسی که اصناف
 کلیم و کنبلهای سیاه است**

سے زان جام طرب کرو خمارت نرسد + آگہ نشوی تا کبکارت نرسد + هر چیز که از جهان
 مفیلت بخشند + یارب که بشرد انتظارت نرسد + توقف وصول عطایه موهود
 بآرایش نهگامه شفقت نبود و دلچیت کم بضاعتان عالم توقع با فو امد پیشه
 نماید گردید و سرمایہ بیلان زاویہ انتظار تبضاعت نفع کلی ریب امروز
 طبیعت مترد و حجاب شبها ت مرفع یافت که مانع روانیها سے این اقمشه
 ملاحظه شدت سر بالوده ست تا خود را بکنبلها گرم نگر دید سر از گویان تامل
 بر نیارود و تا قدم سے کلیم نه سچید یعنی آداب گرم رو بهانه نمیدید سیرگیه پاک

ملق قوله
 بیستین
 زیاده منت
 است از کجا
 و معایست
 این کلمات از
 زیادت ۱۲
 ملق قوله
 زیاده آه
 این است از کجا
 غرض انتظار
 ملاقات شما
 بسبب توفیق
 خود در کلام
 پندار و ده غنی
 چشم نرسد
 و این رسم
 کنایه از
 زنده گی باشد
 ۱۲

وقایع حیرت

بیدل نواز غربت احتیاز من تکلفات ساز بیان در عرض بخود ان انفعال است
 و آراکش حرف و صورت بر طبع ما تم زدگان و بال دورے آن تخرشید کشور مشتاقان
 برین سوز زمین چر و ز سیاہ که نیاورد و غیبت آن شمع بساط حضور برین انجمن
 پیش بخون که نگر و هجوم آید بر اطفال قیامت رحمت و داغ ندامت بر بیرون
 آتش بجیت هر گاه به نسبت آن جناب پنج سفر و جدائی مخلصان با این اخبار
 موحش در تصور می آید شکست هزار نشتر گره آید دل میکشاید و با وجود دور
 ایشان تا صورت احوال خان صاحب درین مقدمات به تامل می آرد سینه
 بر هزار اختر که پلو میگذارد سه عالمی رازین سفر داغ ندامت کرده + رفته
 از چشم و برد لها قیامت کرده + تدبیر جعل غیر تسلیم چیست اگر طپیدن باشد
 از حرکات بی اختیار می ست بر مرآت شهود آیات تمثال صبر و شکیبائی موعود
 داشتن فضولی است اما از رسوم عالم بشری چاره نیست اجزای موج این دریا
 بشیر ازه وضع تفرقه بسته است نقش طومار انفاس همان بر صفحه عرض طپیدن
 نشسته مصرعه بندگی عاجزی است دیگر هیچ + رحمت ایزدی حکم ان مع العصر
 سیرا اجرائین صبر با جمعیت که رفع غبار تشویش قلبه است عطا فرماید و بوسید
 آن کرامت در شکر و سپاس مخلصان بیدل افزایش میاید بیدل شوقی بید
 او هام خوش است + عنقا به خیال دانه و دام خوش است + تمت کش هستیم
 اما چه علاج + عمر نیست عدم بزوق این نام خوش است

بشا کر خان در جدائی سفر و کن

سفید بیا که چشم انتظار صبح اقبال متناسبت دست دعا فرکان بلند
 موج طپیدن های دل مشتاق لبیک کعبه آرزوست ملتس سعی نفسها
 اجابت کند خداوندان نور نظر در دیده جانها + بقدر انتظار با جمال

این قضایا در انزه
 هزاران کون کون
 باشو و اختیار بجای علی
 و آفرینده یعنی گره آوردن
 و فارسیان که مصدر را
 یعنی اسم فاعل یا اسم
 مفعول استعمال نمایند
 که قوله اجزای
 مع این در باب اشارت
 ۱۱۳
 بسوختن همان
 قوله آن مع عصر
 آفره است هر چند
 است
 این نام است اما
 ایضا است و بید
 در آن مرا است
 لیکن این
 از دست نام
 است این
 بختر است

واقفتمای تغیر زمان شامی بر صغیر الخجل نقش می بست چون کلفت تیرگی بدور باشم هجوم
 نورش بیرون راندند سه هر چند جهان پر شود از که و فتور + بردامن پاکت نرسد چنین
 قصور + خوش باش که سایه سیاهی شمال + هرگز نبرد راه در آئینه نور + صاف نمکده
 اوقات مره درو آمیز اندیشه کدورت مباد

سبار کبا و تاریخ تولد پسر بشاکرخان

این گل که زگرش حین صنع مشکفت + افسردگی از طبیعت امکان فیت + تاریخ بهار او
 سرورش تحقیق + جمعه نهم جمادی الاخره کفت + سبار کبا و طلوع این نشان که سر جوش خمخانه اسرار
 آلمی ست و مقدره حضور فضل نانتناهی ساغر دوام عشرت نیاز محفل طرب منزل می نماید
 و ابواب کیفیات سرور بر روی سر خوشی به پایان بساط شوق می کشاید یارب که خط
 پیمان نه تر دماغان این می کده بی عبار تو هم شمار بر نگارش رسانند و مینمای آستان سخن
 تسلسل آهنک قلقل جاوید گردانند

یکرم الله خان

س خواب در چشم و نفس برول مخزون بارست + از که دورم من بیدل که چنین شو است
 بحالت نرنگو نیاسه تر دو خامه طبیعت افسرده را آن قدر آب نکرده که باستعد او روانی
 عرق شرم نارسائی از چهره تمنان توان شست و انفعال سیاه کاریا سه خامه آن قدر
 بسرایت حال و ماندگی مال نپرداخت که کبسوت سایه وسیله طواف آن آستان
 باید حسبت بهمه حال نهیگر کارگاه تسلیم و رضا ست

بشاکرخان هنگام سفر دکن و اوقات بیماری دله و رحلت
 پسر شکر الله خان

س یارب بنوا سه و شتم جنگ که زد + مغراب جنین طپش آهنک که زد +
 امشب هر اشک لخت دل در بغل ست + هر آئینه خانه من این سنگ که زد +

قوله جمیدی
 بنفوسم کسبم
 ودان سبل
 جاری بر وزن
 جبار باغم
 دانت منصور
 بوز فارسیان
 کجا بی با که
 آخه نقطه
 دلا با
 بانه هر دو با
 خواننده و ایجا
 بهرد و با کفر
 شود و الا عدد
 تازم با برین
 شود و کلام
 است قوله
 هر آئینه نازم
 الی آفره

سلامه قوله
 ديوه بيمت بازيگند
 اسان شلخته ينيو
 فاعل اين عملت
 ۱۲ سلامه قوله
 دري صورت بيمت
 کي اي اسان قوه
 اين اشارت
 بوسا و س
 اوقات بيدار
 ۱۱۰
 بين کيفيت
 اشارت بيمت
 کيفيت اين بيمت
 و الله اعلم
 سلامه قوله
 اين مقصود
 احاديث
 احاديث
 قصه کنديان
 مقصود است
 سلامه قوله
 کيفيت اين بيمت
 ۱۲۰
 کيفيت اين بيمت

خوان اکرام می گسترده تا ز که کشان مائده فضل را محروم قسمت نگذارند و پس از
 دیرسی باین صفت صلاصه رحمت عام میکند تا ما پوسان زاویر بے بغناعتی نیز
 نصیب بردارند هزار سبزه بر خواب دم پائیز دند تا یک مژه بیدارم گردانند و نهرا
 گل دیده بجزرت باز میکند تا یک نگاه مژده حضورم رسانند یعنی بیدلان درین صورت
 بر تجملی کماهی چشم میکشاید و باین کیفیت از در فر دوس یقین در سه آینه سه
 نه باغ و انعم و نه غلدا این قدر و انعم که که در راه خیال تو زگما دارد و نه زودری
 هاسه مثر انتظار مهلت کمین توقف مباد

بشکر الله خان در توقف عزم سفر که در چشم مانع بود
 زنگار شبهاست بر تازگی امتحان مرتفع گردید که قرب دولت قدم بوسی اگر برده
 چشم منتظران را حنائی و انما پی تجھے نارد و مقارنت آفتاب دیدار اگر
 صبح امید بیدلان را شفق بر آرد حیرتی نمی نگار و لیل الح آئینه یوسف ناسه مارا تجرید
 صیقلی در کار بود و نسخه حضور نویس باورین صورت غبار صغیر تو هم زد و سه
 این جنون نے اشک گرم و آه سرد آورده بود و انتظارت دیده مارا بپرد
 آورده بود و وسط ماه انشاء الله عزم تمنا ماکل مقصود و احرامی است و سر آرزو
 و پا در رکاب سجده خرامی

بشکر الله خان در شکر صحت ایشان
 خداوند انمال گشن امید ماریشه در حدیقه فضل تو دارد آب یاری رشحه عنایتی و
 چراغ محفل آرزو سے منتظر انوار کرم تست فانوسی دست حمایتی عمر باست غنچه تفای
 زانو سے حیرتیم چشم با خبر بر بهار حصول مدعا کشائی ملتهاست چنگ خمیده انتظاریم غیر
 از زمره سرور بر گوش مانسرا نی حقیقت آگاہ اختلاف هوا هاسه فصول بخیاں فحایت
 مال بساط تو همه چیده بود لیل الح چون غبار نفس از دامن آئینه اش بزواندند

و انصافی

نیاید شرح تا یکجا آئینہ ذکر کنم + عید حال بے جمال عشرت مال آن قدر فراموش
 بنود که بعض مبارکباد خود را از یاد آوران مراتب نیاز تو اند شمر و خبر بزه امثال بے حلاوت
 نما سے وصال آئینہ تلخی نداشت که تبصیر آن دندان ہو سے باید افشرداگر عید است
 یاد دیدار طرب صفات است و اگر حلاوتی تمنائے حضور فردوس آیات زین پیش دیده بی نور مباد

بشکر خان

اشغال خموشی بدران ذخیره مراتب دعا انپاشتن است و اعمال تقریر و بیان علم در جا
 ثنا فراشتن بستی نفس در از سے را بر مزمنه قانون اخلاص اظهار کمال آئینی است
 نه وضع تامل را بائیت داری اشکال غفلت احتمال شک یقینی آثار محبت کیفیت نقش
 زیست که بے دست اندازی عبار فنا رنگ تغییر گیر و اطوار و فانی نشسته نه نشاندہ کہ بے
 قطع سلسلہ نفس صورت شکست پذیرد در عالم حق شہرت باطل چه فروشم
 جسم ہمہ لیلی است کجبل چه فروشم + قانون ادب غفلت تقریر ندارد + دت نیستم
 افسون جلاجل چه فروشم + قبل ازین دوران سر سے کہ مقبض سے خشک
 سفر ہیای طبیعت ساغر بید ماعنی سے پیو و بگردش پیمانہ یا و نشاء ایجاد رنگ تو هم از
 آئینہ کینیل زدو الحمد لله والمنة کہ غوغا سے مخالفت منافقان نیز آخر کار خفقان
 و خراش گلور رسید و غرور ستیہامی کذب و ہمتان تقریر انفعال انجامید نہنگانہ
 کمال این خرمسان زوال مبینا دور قص امر اطالین نوزینہ ہاجر بکر تقریر نشینا و

بشکر اللہ خان در تمہید بر ساسات کہ موعود دولت دیدار بود

از آتش آئین ظہور در طبیعت ہو او دیتے است از لے پر و از بساط سرور در
 مزاج سحاب ذخیرہ لمیز لے امروز کہ فضا سے دشت دور ناگزیر آئینہ از غبار
 زدو دن است و چشم گل تاثرگان سبزہ بے اختیار آغوش شوق کشودن
 آثار دعوت بہارستان دیدار است و علامات قرب حقیقت کنار بعد چندین امتلا

بے نفس از کمال کمال
 کمال آئین وانی است از
 طریقت توقف و قوتی نظام
 کردہ سوز تہما از مشی کمان
 کمال قضیبی خلاصہ کجا تقریر
 شوق با دوستی خالص کمال
 آئین وانی نیست نہ خرابی
 کمان غفلت یقیناً ۱۰۹
 بوسہ دشمنان آثار است
 بائین دل قوہ خفقان
 از اوبالک بے بیخیز یادہ ۱۲
 بے نفس کمال

ز حاجی ساغری بگردش آورده که شیشه خانه باصرت تعمیر و صورت رکابی بساط
در نظر حیدره که صفای هزار آئینه وقف تعمیر در صورت مدعا یاد مخلصان
که تعمت آلود فراموشی مباد و غبار کلفت توافل مجناب و

بشکر الله خان در تعریف مطلوبه

س این انجمن چو شمع پسندار جای ماست ، هراشک در چکیدش آواز پامی ماست
در آتش افکنیم و بنالیم چون سپند ، خود داری که عقده بال صدای ماست ،
بی لیز از من زمین سموم جانگاه که آتش برد اما می خیر خواه رنجیده چه تحریر نماید اگر
همه تن دندان ندامت شود از عمده یک لب گردین خجل است و هر چند سر پای
انفوس بر آید در عرض یک سوون دست منفعول دل عبرت منزل انقدر سوخت
که دو دو کبابی بیرون تواند داد و جگر که از اثر آن همه آب نگر دیده که نخیال
خشکی مرگان توان افتاد ، عبرت نظر آن که زشت و زیبا دیدند ، نقصان
و کمال لفظ و معنی دیدند ، معلوم خوانند ازین سبب و پندار ، کین جان صاحب
المعا دیدند ، فضل کریم تفرقه تمثال های مجاز عیار آئینه گرامی اوقات
نگر دانا و شهود تمثال حقیقت با استقامت دوام حجت رسانا

بشاکر خان هنگام سفر ایشان بجانب دکن

س جز سوختن بیادت مشق در گنارم ، در پر تو چراغ پروانه می گارم
بکس شبیه عشقم خاک مرا بسوزید ، خاکستری زندگاش گل بر سر فرارم ، امروز
چند ویرانه را بحال تمنای این سبز انداخته بلبل است ، چراغ مرده را بر ساز تیره
روزی این بید است و پا عبرت تا من نام مرادها بسیار ساخته ، اما کجا بکلفت صبری ما ، با
که تنگای اشغال بیماری توان اندیشید و از حیرت ما پروا خسته تا چند تمثال تصنع باید برد
تا سایه سستی بر دل توان کشید ، باوه ندارم که بساغر کنم ، گرینه کنم تا فرقه ترکیم ، حیرت دیدار

سه فوله
بنا آئینه آفاده

استقامت
گرس خندار

پیشانی باده
سه

سه فوله
بافانست

مقلوب بنایر

رویه زدن می
از دور

بشاکر خان

بشاکر خان

بشاکر خان

بشاکر خان

شکست آرزو زمین بیش نتوان در گریه بستن به گرانجامی زهر سو بردن از دل بار آ

بشکر الله خان

سه گریه این سازست دور از وصل جانان ز لیتن به زنده ام من هم باین رنگ
که نتوان ز لیتن به انصالم میکشد از سخت جانینا پیرس به کاش باشد خست
چون مرگم آسان ز لیتن به نعم فضل را در وقت زمان بعضی اعطا صوفیه
جنس گرم تصور باید نمود که تا سفید بیاسی چشم انتظار نکند این عمر ضعیف ساز
موصول گرسنگان و نعمت دیدار را هر چون تو نامل شمار و یا که از ولها تا
سافر رنگ بزنگر و اندر متعشان بیدل را از رشمه زلال وصال محرومی
چشاند مگر قدر دانی ندانم که نعمتی دیگر است در تصویرت اضافه نماید و غنیمت
فهمی حصول مراد که ما در اسے نمائیم اتفاق است عطا فرماید انشاء الله تعالی
اگر زنده گی منظور و فاست انجام رمضان عید است

بشاکر خان

ادوی سجد و رایج صورتی بحضور قبله تحقیق راست ستمی آید و عرض نیاز دور
بسیج حالتی بی شهو و انجمن و حصول نقاب لب بستن ستمی کشاید خطوط و عرض
یک قلم غرق بدادست و مطو و کجایب یک است انصالی مواد رنگ زو اسے
آئینه امید سعادت نصیب دولت مشا بهه گرداند و نگاه دار از شکنجه خیاثت و اربانه

بکریم الله خان

سه طبعی که وفای تو کند تا تیرش به مردن از زنده گی نسا زو سیرش به بر دایه اگر فسون
صرت خوانند در سر که گراوند نبرد سیرش + وعده با یقای گرم طینتان اگر تفاوتی
داشته باشد عقیل آب و گوهر خواهد بود یا فرق نور و نظر ارسال تنگهای شکر از علاوت
طرز انفات مخبرست و آرایش شیشه های گلاب بر رواج طور اتفاق مشکو کفایت پایله

له قول
کاش باشد از اسے خوش بود
که با تو و غایتی در آن آسان
بمجان ز لیتن آسان باز به
بشور تا در ۱۲
قول که با که از دلها آفره
این فقره سطر است بجز
سفید کجا چشم است
نفسش در وقت سطر است
و بقیه متن سطر است
کاش باشد از اسے خوش بود
که با تو و غایتی در آن آسان
بمجان ز لیتن آسان باز به
بشور تا در ۱۲
قول که با که از دلها آفره
این فقره سطر است بجز
سفید کجا چشم است
نفسش در وقت سطر است
و بقیه متن سطر است

سوز و غیر زمان مزاج بخارگی سجانی فرمود تا خیال هستی گردن تا ملی می افراز و بدست
 ناوک بیداد بودن مست و قاسمی نفس جنبش با لے گمان میبرد و سبل عرصه
 نیا سودن سے باہر کہ امید گوی بہر اہی باخت پیگسخت عمان و دل زلفت
 پرداخت بہ اگر دی ازین برق سواران باقیست بہ ما از قضا خاک بس
 باید ناخت بہ در آتش نشستہ راتا کجا از داغ و امن باید چید و در آب قناده
 راتا کے از تری نفس باید دزدید مجبوریم ہر چہ پیش آید مخدوریم ہر چہ روزنایہ
 سے ای وہم پرست غربت و فکر وطن ہنہ آونی ست در میان نی رفتن
 چون منکر کز استخوان برون را ہش نیست ہنہ یک چیز شمر خانہ و تالوت کفن
 ازین عالم کہ ہمین عالم ست چہ وانگار و و ازین ساز کہ این سازت چہ ہر وضارد

بشکر اللہ خان در عرض تعزیت و رویداد خود

سے گر ہمہ در سناک بود آتش جدالی دید و سوخت بہ وقت آنکس خوش کہ
 از مرکز جد اگر دید و سوخت بہ حلقہ صحبت و داغ شعلہ تجوالہ داشت تا بخود
 پیچید مائل رنگ گردانید و سوخت بہ دمی من و دلدار ربط آب و گوہر شہم
 این زمان باید ز قاصد نام او پرسید و سوخت بہ توجہ خیالات امکانی
 ناگزیر طبیعت ست از حصول عبرت چارہ نیست ابلہ پائے در خاک نرم ہم بے
 زحمت خار قدم نئے گذار و وضع طاققت از غبار نفس نیز جز بار دل بر بنیدار
 سے داغ ہم کہ چہ اشہرہ بید اور قم بہ افز و غبار ز فککان برور قم ہنہ از خجالت
 ساز بی لہیا چو جناب بہ برد و ششم کہ نمود بار عمر قم بہ با من جمعیت دل تصور
 آن آستانست ایندینچون نصیب سجدہ کر است نہ باید و باین وسیلہ غبار اولہام
 از جہتہ تخمیل پاک نماید بفضل شدت سرمای این فصل حکیم نا توانی طبیعت سدرہ
 نامل ست و نارسانی مقب و رطابقت و لیل بھیر ایتھاسے ساز تو کل سے

سلا قوہ
 ایسہ کوئی اس
 گرسا ایسہ
 سلا قوہ بکسخت
 عثمان لہ افوہ
 یونان اونی
 باع برسا
 سلا قوہ بکسخت
 خیالات اساز
 از در از نشان
 ۱۰۶
 طبیعت از حاصل
 نیست از حاصل
 سیرتین چہ جاہ
 بیخہ شہر ایت
 غنیلین جزو ساز
 یاد کردن موت
 قوہ بکسخت
 وسوآن از
 انطراک و شہر
 بدوش در از نشان

سه دریاچه کشاید از ننگ و حوتش نه گر پرورش آرد و رساند قوتش به خاست
 غور شید بهان تربیت ست بد نه لعل بخار آید و نه یا قوتش به یارب که زبان حق
 بیان فقر ابراشاد تذکره حمد و ثنا سے آن حضرت متحرک حرف و صوت و نیو سے مباد و
 جمیت حواس و قوای بیدلان بزمین دعای دولت ابدت تفرقه امور دیگر بینا

بشکر الله خان در تشویش حال خود رسیدن شاکر خان
 انیس ایشان

سه آنکس که دل و دیده آقامت که او است بدنامش چه ضرورت بهر نامه
 نویسم بهر خود چه قدر و اطمینان از تهمت دوری به با حلقی از شاکر و نامه
 نویسم به اتفاق عالم اسباب مرآت تصرفی مقابل طبائع نگذاشته که اندیشه گمانی
 جزء نفس تشال چار و دیگر داشته باشد و اقتضای جهان تلون کرد افسونی
 بر نظر بانگ داشته که تصور بیرنگی بر اسے خود رنگی تراشد تماشای این کارگاه
 دیده مادل نقش بند آثار قدرتی ست از حیرت با فان قماش آئینه باید بودن
 و حضور این هنگامه ز فرمہ پرداز قانون نیز رنگی ست شش جهت صدای
 یال ملاوس باید شنودن هر چند در آتش تسلیم شسته ایم سر سوختا مفت فرصت
 و گر نه در بوتره کا بشیم تامل گذار با غنیمت مهلت سے در مزرع اتفاق این
 لیل و نهار به بر حاصل این و آن توجه مکار به تدبیر جزا بیاری آئینه نیست
 حیرت بیکار و جلد ہا بر میدار به غم بیدست و یا مصمم آرزوی قدمبوس بود
 کیتا ز بیامی خان صاحب گومی این سعادت پیش بر د نوبت شرف بیدلان ہم
 تقرب زمان اقبال فائز باد

جواب مکتوب کرم الله خان که در حضرت نوشته بودند

نامه بیدل نوازی بریاس مزاجان جرات بے اختیاری مزہیبہ نمود و پر

انفاق عالم اسباب
 ان سے با جمیع شون
 عالم اسباب ان سے
 توفیق از جبر و اختیار
 گذار شاکر
 قوتی از حقیقت
 سوائے کاروان
 کس حقیقت با
 چار و دیگر
 ۱۰۵
 اینک بودن آن کرد
 افسون انقباض
 میان منافقانه
 که تصور است
 حقیقت رنگین بود
 برفق با سبب
 کتن رنگ موی
 دعوت و امر
 نیکو درین
 نیکو درین

کلی است هر چند پدید آمدن خطه ناکس و بمقداری خود برین و انمود آن همه ثبات یقینی نه نمود بحکم
 مکررتناکیه و احتمال ابد و طالع نسخه انشره تحفه تسلیم نمود سال دیگر معاودت میسر
 مومی ایله خبرده این عنایات طرندی بخشید که نیاز قطره در بارگاه محیط رحمت قبول
 منصب گوهر رسید و شرح پانچ سامونه از حلقه بگوشان گردید که بایسته با تعارض من
 احوال درین حضرت بار اقبال سعیت و چهره امیب بجزق انفعال کابل قلمی است
 بر فتح خجالت افسردگی ناچار نقش جنبی بسجود و تحریر آراست و فوضونی طبیعت را
 مقدم وضع نام ادرسی اندیشیده خیل بشکر و عا در خواست عدم تمثال رد و قبول
 مدتی خار خار آئینه انتظار بود در نیولا ابرام حسرت تجدید عرض انقض پر و اخت و قمر
 سجود بنام جنبه بل اعتبار از اذاعت اگر بر اخلاق ذره پردوری ورافت ذرات
 بادشاهان اعتقاد راسخ تم بود پر افشانی شسته غبار دوران جناب معاجه امکان
 داشت و گستاخی سایه نامه سیاه در طبقه انوار قدس و طاعت مے انگاشت
 هر گاه من گس عشق و هوس مننگ پریشه باشم و پامی گس بن زمین
 گستاخی که نامت ارم بزبان نه یارب تو نجش که نجش ای گس در دردت
 اختیار مقرر خاکساری این غبار موهوم باشکستگ در ساخته که هر گاه بر پستم
 اقتدار خود نظر اندازد بی اختیار بهارے وضع زمانه را غنیمت اعتبار نشمارد
 و ناتوانی این سایه معذ و طرح مجزے غینداخته که چون تصور پایه خود پروازد
 بمقدار بهارے عالم اتفاق را وقت گناه مقارنه نپدارد و زمین بیایان که و
 انجام است نه هر گجا و کشیدگی آرام است و اهل آئینه است کلفت خیزند
 آبرو سے صفا سے حال مرزیه نقد کیفیت فراغ کجاست نه تاگ تا میشو
 ذراع کجاست به بهر حال متوق این توجه نیست که هر گاه تقریب بظهور میوند
 در استعفا سے جراتم زمین گیری مبین قدر موهوم و دارند و دعا گو را موهوم جانتا شد

قوله ابرام بایک
 بخش استوار کا دیول
 کردن ام ۱۲
 سایه نامه سیاه
 گویا کار دین انوارت بسا
 خود کرده و انوار قدس انوار
 بسجود شاه ۱۲
 در کشیدگی این بیاس
 نظار که بسوس فکرا
 ۱۰۳
 حله قوله جانان
 اسل ازده اسل
 انقدر سید اسل
 سے خود را طاعت
 کجاست و این کجاست
 است از موهوم
 از کلام
 ترا و میوه بود

بکره اللہ خان

کرامت عنوان نامہ یعنی سازز منزله و انوازی و شفقت سواد کتب و غیبی نبوغ
اسرار بے نیازی بطلانہ غزل معارف مثل خمستانی بچوش آورده که زبان گستر
بیان از ساغر تقریرش خط بر کیفیات لغزش مشان کشیدہ نگاہ حیرت عنوان
تجاشا کے تحریرش سرشته مستی تا سر مفرگان رسانید پیمانہ سے دور کر کم
بے اشہاد نثار التفات سے رسا ہزار بالا

اشکر اللہ خان

فیض نیروان مہمہ دم شامل حال ست اینجا بہ غیر قمع و ظفر از عدل
محال ست اینجا بہ آثار تسلط و غلبہ کمال پر تومی ست از ان ذوات فیض آیات
کہ در بیج وقتی خطرہ تناقل احوال شکستگان پیرامن خیال ترحم نگہ بسته و
نمیگردد بیج حالتی اندیشہ آزار عجز طیشان خار و امن تو بہ راستہ میگرد
تیر این ابیات پیش رس جمیع تو بہات شمارند بہ نتائج این خطرات پیش اینک
ساز یقین انکارند مصرعہ زبان ما و دعای تو تو اہم از لی ست بہ ساغر
بزم فسح و نصرت دہام مرشار و گلبن حلقہ عیش و عشرت ہمیشہ بہار

حسین قلین خان بہار

شکر فضل ایندو بجای آرد کہ اجزاسے محضر بیدلان ہمین نشاء قبول
فیض اندوز حصول کلیت گردید و اوراق بے سیاق آشفنگان در پر تو
نگاہ معنی پناہ سر رشته بوصول شیرازہ دوام رسانید مضراب قانون این
مراحم حرکات از لی داشت کہ امروز گوش منتظران را بزمہ آگاہی تو
و آثار مراتب این اکر ام بالقوہ طبیعت اسرار بود کہ با فضل طرح اشفاق بر تو
انداخت و رد و افکار خورشید انوار پیوستہ ششم آیات جہانگیری و طلوع

سلا
قولہ افکار
توبہ آگاہ
بمعن توبہ
شامل شکر
و نیکو کرد
سلا قولہ
این ابیات
اسکین
قیس بہر
نہ از این
باز
بوسا
افتخار
بم
فردی
سال
کلمت گمان
و از پیش
نیاز زدن
ما از این
خبر
خارج این

بسی

و شمار نعمت زبانی بر تفریر رسد که لب از مزیدن عنان گرداند و اینجا معنی شکوه در شتاب
 عطا مستطاب نمودن است و تحقیقت دعا همان بر جمال اشفاق چشم کشودن است
 ندانم ایندی چایمی که دارد به که میجوش ز نامش بوسه چیدن به علامتها بکام قسمت
 است به بهر جانو برش وارد و میدان به همه گور سهارن پور بال نه بدلی
 بایش محل کشیدن نه عنان گیری ندارد و ریشه اینجا به منورش با نمر باید دیدن
 چه عجاز است کین جوش حلاوت به در اینجا میوه است اینجا رسیدن به به تفریر
 از شکر غنایت بزبان با اینه می باید یکیدن به

بشکر الله خان تارخ ولادت و فرزند و پسند

الله اکدام روز چمن فضل حق پیره پر از یک عالم طرب جوشی است و بهار مینس
 مطاق رنگینی آغاز هزار انجمن عشرت فروشی دیده را از هجوم انوار بران خط شاعری
 بر شکرگان آوردن است و گوشه را از نشاط اخبار صدای خنده گل در دماغ
 پروردن است آنجا که رموز چرخ و اختر خوانند و در صفحه کون خط محور خوانند
 سال ایجاد این تحلی مطلع به و انامیان صبح هفت کشور خوانند به موحده حقیقه بعد
 امولج محیط زبان مبارکبادی این عطیه آراید به طول محاسبه ایام طولوا
 تنهیت عمر و دولت گشاید

بشکر خان در همینست اضا و منصب

سه هزار آئینه چون طاقس منجوا بهد کاشایت به بقدر شونجی رنگی که ذاری چشم
 حیران شونجی که شمره فضل ایزدی از آئینه مارنگی بجلوه نم آرد که اندیشه را غیر
 از بهار بودن چاره دیگر تو اند بود و کیفیت از ساغر ماعرض نمید به که تصور را حس
 خستتان حیرت خجالی توان پیود امید بیدلان حضرت صمدیت ظهور مشتاق هزار
 رنگ مراتب است و جلوه امتظار چندین نشانه مناصب عروج این جات بی نهایت باو

له قوله
 خان گریه جان آفرین
 ریشه درخت این انبیا
 نه ایند و منور با نمر
 کنایت از ریشه انبیا
 که در پوست درخت
 بیشتر از اصل
 است از آنکه
 معجزه و حلاوت این انبیا
 که سوره او در اینجا
 در اینجا
 او
 است
 تو
 پس
 که
 بر
 توفیق
 بر
 توفیق
 بر
 توفیق

اسلاف خود پر کمال کی مثال سے
 کشت آفتاب کہ حال سے
 بیان حال ان بستیوں پر
 کہ بزرگ است افتخار دنیا
 بلا کشت آفتاب
 بر خاصیت شاطفت
 فدا دم و جان از جاسا خود
 معنی نظره دوم است غرض
 نفس بجا است و پس
 آفره اس کے زینت کریم
 آگاہ میرہ ظاہر ہے
 از منشا بہ بدو متا ہے
 آن حیرت از زینت
 باز بسید اردو
 نعمت ہمارے تو کہ دل
 من جانی سکون است
 ماننا نیک ہے زبان
 شکر ہے

بہ کمندی او میگزارد اقصائے نارسانی محرومی بار می آرد بال افشانی شبنم نیست
 بے جذبہ آفتاب جهان عرق تلاش در پای خود نچین ست و پرواز غبار نا توانی
 بے امداد نسیم خاک بر فرق شوخی بے چنین خیال شکوہ ہا سر و کان صفت بالجو لیا
 کشادگی ست و قلب بے اعتباری را اوزان اعتبار نہادن سے ما یتم و جہت
 سجود رضا کے دوست بد اندیشہ فراق و ہوا سے وصال چسپت نہ ادا دیو لکھیا
 طبیعت مہر پرست مخدور سو دایے اقسام آرزو ہاست و طفل فرا جیمای دل
 التفات جو مجبور اندیشہ النوع تمنا و گوشہ عجز و نار سائیماتر صد وسیلہ امنی
 ماہ پرست و پائی این مشت غبار جبینی بران آستان تو اندر سود و شاق و ساطت
 آن زمینہ تاجرت این نسیم آرزو با تخمین دیدار راستے تو اندر کشور

بشکر اللہ خان فقرات تارخ ولادت فرزند

خرمیہ سے بہار اٹھی سر سبز می ہمی عمید شامشے فلک در گاہی مراتب پائید
 رفیع الشانی از آنکہ زندگی زیب بہ گامہ عشرت آرایش محفل دولت مقدم و اقبال
 تو ام صاحبزادہ آصف جناب نوید طرب ایجاد جم جاہ سعادت رکاب بخان صاحب
 اجدال طہ مبارک

بشکر اللہ خان در شکر ارسال ڈالی انہ

نخل کریم تو تا فرمے بندد ہیرت ہمہ سوراہ نظر سے بندد ہ شکر
 نعمائے تو کہ دل مرکز اوست ہد تا آید بر زبان شکر سے بندد ہ و فوراً
 عطیات از ہر طریق بچو سے نہ پیوستہ کہ زبان شکر اگر سر موی جاری خود
 خالی تو اند یافت تا آسمان نماند و جوش آثار الطاوت از ہر جمعیت باستقبالی
 پیش نیادہ کہ دست دعا اگر مژہ واری راہ بلندی تو اند شکافت سینہ
 بر عرش نماند تو ہوا و حلاوتها وقتی بہ بیان راست آید کہ زبان از مکیدن باز ما

که بتنگ و پوی امواج خیال هم آغوش کناری توان اندیشید و وسعت این صحرای
 نیکشاید که بسبک سیرے نسایم اندیشه اغبار پیرانش توان گردید ناچاره ضر
 انکساز بحسین سجده فرسائی خامه و امیکذا بود گوهر نیازی بسک مسطر عرض نمود
 که هر چند عدم حضور صوری حکم تقدیر ناگزیر دیده حیرت مال است اندیشه شتاق
 را از شهود و مراسم معنوی تصور غیب محال سه گرفت حضور جمعیت و شرم بود
 یاوست همان مونس کین قضم بود ز نار و فاکه دل بگردن دارد و پدید است
 ز پیچ و تاب تار نسیم بود مرمت اسلوب مکتوب بکیه غنچه باسه الفاظش با کشاد
 عقده های دل توجه هم پیوندی داشت و بجوهر سر سبز رخطوط روشن سواد سے
 و دیده انتظار می نگاشت دل محبت منزل را که شعله اضطراب چون نفس گم
 گردن بود و داغ تننا جزو بدن از گلخن حرمان گلشن پر ایت فرموده همچنان
 و دیده حسرت نگاه را که هجوم اشکش بهار شنبلی داشت تصور گداز طاقت فروشی
 در رشته انتظارش کندی بود چمن فرسوده یاس آغوشی از کوه چیه اضطرابان
 تسلی راه نوده متوقع است که تبرین دستور تا حصول دولت و یار بال نامه
 بران مطالب الطاف هم پرواز دیده انتظار را نکارند و آواز پای قاصدان
 هم صدای طیشها سے دل شمارند

در اشتیاق بمولانا عبیدالخریز عزت

یاد آن عیشی که عیش را نگانے داشتیم به سجده چون راتان بر آستان
 داشتیم به عزت آئینه تصور شوق حکم به اختیار سی رنگ تحریرت است
 و محشم حلقه داغ پروردول مایوس شسته ز طاقت تحریر یک اشک که با باد
 هم غناتیش امکان خاک بوسی توان فهمید و نه سامان پرواز آبی که لقبوت
 یز افشائیش غبار افسردگی بدامن وحشته توان چسپید بهر گاه گردن ار او

لایحه
 سیدنا
 قطعا
 روشن سواد بود
 چشم انتظار
 کز غنچه نسیم
 صفت کتب
 با صفات خود
 تبارت و عود
 دل محبت نرس
 با صفات فرود
 معمول بود
 فرمود که فاضل
 آن غمزه لرین بود
 بنده سے ملود
 بیان قرین قوله
 بیخمان بود و ناخ
 مسنون است
 در جمله که خبر
 در شسته ۱۲۵

اینجند نسبت از بارچو در درنگ
 مخطوط ۱۲ اسطه قوله
 چنگ اول بنیم بچو مکر و
 نغم جم غاری نام بر این
 مانندار تا و از کایا پیروز
 گویند اسطه قوله منتها
 بالضم و کسریین همه
 سینه بنیثونه در اسطه
 قوله ترخان بالضم بنیثونه
 بنیثونه از زنگ بنیثونه
 ۹۸
 سراجین ۱۱
 قوله سبوی بنیثونه
 کسوال سطله ایسه
 تخانه مجبول از ادب
 تخانه سینه از نیکه است
 بالکسینه از نیکه است
 کسین با اسباب آلات ۱۱
 قوله نفس الام
 قله نون و سکون قاف
 ذات کارنات از نیکه است
 ۱۲

بر سر پای آرزو کیفیت بهار پوشانیده و چیزها بزار رنگینی چمنهار اگر سرگردانیده
 و دوریه های سفید یک قلم بر بیاض صبح خط کشیدند و رضائیه های رنگین
 یکست ابره شفق را پامال استر تسلیم گردانیدند و آنچه با با وجود دورنگی قماش
 غیرت از میان برداشته اند و بعبارت سطور مختلف همان معنی کتیابی نگاشته
 شکر این جنس مراحم از هر بن موز بانها که حمد رویانیده و میرویانند و تعظیم این
 قماش اگرام از هر عضو سجده های اخلاص و مانیده و میرمانند و آنکه از این
 عطیات ترحم گردید و فضل نیز و انشس طراز خلعت اقبال باد و

بهر مرزا فضائل در طلب عجبک مرتب

قانون عواطف آن مجموعه اخلاق از مخالف نوائیه های او ضلع زمان در بر
 دائره امن و امان جمعیت آهنگ شوق و وام باد و مخلص نوازا اگر حسن خیش
 عجبک با بارایش گیسوی تار سلسله پیرایه نجات و فاق گردیده باشد
 بے نوا یان محفل آرزو را صد آوازی موصول مقامات سرور گردانند که
 نفس مترو و چون کمانچه مقید خراش سینه است و نگاه منتظر چون موی چینی
 محو کاسه چشم مضراب شوق را متحرک و ز فرم تمنا را متصاعد انکارند و جمع
 مترنمان حضور و مساز و عوات اخلاص شمارند زیاده آهنگ اشتیاق است و السلام

بهر زار حسن از جانب زمین العابدین

بعد آرایش حمد مبدعی که طره حال آفرینش را بیچ قناب اخلاص استعداو
 و انتظام جمعیت بخشیده و آئینه کمال بنیش را به پرواز جوهر آگاهی در سلسله
 حیرت کشیده اگر میان نفس الامر شوق بے اختیار پرواز و نار مسائیه های
 اظهار و امنیکه پیمان است و اگر آرایش بے ساختگیهای آرزوی مضطرب
 جرات و زرو ناتامی و استان بند زبان بسطی این محیط طوفانی بجلوه نمیدهد

قدر شناسیها که آن شرح انجمن وفاق که درت غریب او بام را خانوس چراغ یگانگی
 پسندوه خلاصت عهد انصاف با التفات پروانه های بی دل نه چونند و نفس صبح
 عشرت چون نار ساینهای نوامت و شنگاه رسائی نداد و در خیاره فرصت شکفتگی
 پیش از ننگای آغاز و انجام نمی شمار و اقواب مجاز سوز حقیقت که از افق بی نیاز
 در کسین لونه ظهور است مبادا و قتی سبب حجاب گردید که دید و با فرش خوان غفلت
 باشد و بهوشها محو غبار کلفت حیرت آباد تخیل هستی بساطی است از تنلی آغوش
 الفتها مضای جبهتی بهر ساینده و توهم کده بهار زندگی از ریلها نما غنچه
 دلی بجز غرض تامل برو مایند و مفت فرصتهاست اگر گسیختگیهای رشته
 محبت عقیم بود وقت بند و رنگ و سوسا سوسا آئینه خواطر بصفای صیقل اتحاد
 پیوند و سیر این گلشن غنیمت و ان که فرصت بیش نیست بود و طلسم خنده
 گل بال و پروار و به ساره

ایشان که خان

سه شوق دیداری که از دل بال حسرت میکشید به تا بزرگان میرسد
 آغوش حیرت میکشد به عاجز نو از بن زفره ستایش بچه آهنک سر آید تا از
 انفعال نار ساینها بر آید و حیرت تقریری مقدمه ثنا از چه مقوله زبان کشاید تا
 رنگارنگی بخت نیز بانیهما و از و آید سه یارب سیراب جا به و شوکت باشی به در باغ
 جهان بفر و شمت باشی ای گلبن باغ از روی بیل بهر جا باشی بهار قدرت باشی

بشکر الله خان و رشک اقمش زستانی

خامه نیاز صبر بر از رشحات سبحان فصل نکاشتن علم افتخار میستانی بدوش
 بالیدگی برداشتن اندیشه را در تصور اعطای شال سیاه بلباس کعبه زیدت
 و نگاه را بشاهده تفویض این سر در آغوش مردگان تلخچین جامه آرد که چو حیث

در کمال
 خانه از سر
 آوازه ای که
 آمد از راه از
 چگونه میسازد
 این صفت
 این شکر
 نیتها که در
 به چه
 نماز نیند چون
 در بستان
 بنویسد از افکار
 باله و سخن
 حرفه از
 بانها از
 غماز از
 اعتبار
 رسالت
 ۱۴

پشاکرخان تاریخیهای فقرات در مبارکباد و حکومت
شاهجهان آباد

اقتدار بهار ملک مال استقلال اقسام علم و عمل در نگاه علامت جاہ و جلال
سیمانی عز و اقبال معارج گلزاری شوکت مدارج جهان رفعت و ازالی محابت
دشمن گدازی کامرانی مناقب دوستان نوازی جاہ دولت خانی اجلال و
عشرت جاہ و دانی حکومت مبارک شاهجهان آباد بخان صاحب کو اکب لوا مبارکباد

بہ میرزا ابوالخیر کہ مدتی خود را از صحبت و او ایشہ بودند

اگر ز برق پیششماے دل اثر گیرد و ز زبان چو رسته تنعم بحرف در گیرد
شرح اشفتگیهاے طرہ احوال بشانہ پردازی سے قلم کہ دوزبان لال پیش
نثار و محال و کلفت انطاری ز نگار ہاے طبع بہ آئینہ داری وضع دوات کہ
از یک چشم کورنے نماید افسانہ و ہم و خیال از ہنگامیکہ قاصدان نامہ و پیام
را قفس اندیشی حجاب گرہ بال و پرست فضای سینہ احباب از پیششماے دل
وام کہو تزدوات چشم از خشکیهاے تصور محمدی لیفہ نگاہ را چون مژگان برین
در انداختہ و خامہ انفاس سیاہی سویدا وقت تحریر نامہ ساختہ سادگیهاے
صفحات بہ حکم تفاعل سواد سے درس الفت چون بیاض دیدہ قربانی ورق امید
بر گردانہ و تنگیهاے نا حجات از فراموشی ادائی سوتی اتحاد چون نسج صبح سطور
سینہ چاکی خواندہ بتیابیہاے سلسلہ آرزو سے بعرض سطر سے چند مژگان تامل
میکشاید و شکایت کویہ نیازی بانفاس شوق ادائے نمایہ کہ ہر چہ چین استعدا
آن بہار نثرہ را در سہی طراوت عارضی بے نیازی ست و از کب توجہ نشو و نما
استغنا طرازی آما تامل کدہ ظہور اسباب گرم آبنگے ساز ہر گل موقوف شعلا
آواز بلبلے ست و عجیب گلال کسوتے ہر سروی مرہون خاکساری قومی حیثیت

درق ایبر گردانہ اس
ناما بیست ۱۲۵
قولہ سطور سینہ چاک خواندہ اس
اسی سینہ چاک شہ اس
قولہ در گلان تامل میکشاید
اسی چو انیشہ بازینک
بر اس از نثر ۱۲
موقوف بلبلے
یابی و گلکشست وستان
۹۶
اسی خورہ اس
از عالم اسباب
نکند کہ شوق نثر
آواز ساز ہر گل موقوف
شعلا آواز بلبلے ست
کتاب گل
تمام سوسے
سید نیسا

نفس ترو و سوختن ترو عرق خجالت چراغ راهی غیر و خفت به مستمع خص نپدارد
 که این کشاکش با اوست به گریه بر احوال یاس تامل پیش از باران واجب است
 و بافعال هزار ترو اتنی سیل غمان غزم باز گردانید زمان وصول سعادت است
 تبوخت افتاد اما تصور محرومی جمال بسیار رحمت و اوکاری که از سعی بیدار
 برمی آید ازین عالم هزار درستی کشاید بهنوز انواع حضرت باقیست و همان
 منمور بهای تناساتی معدومی مانده ننگ و نه جاری داشت هفت
 ترو و باغ تجاری داشت به از قدرت اعمال خجالت چیدیم به کاره
 ناکرده مزد بسیاری داشت به بی تکلف اگر شکوه هست از بیداری است
 و گریه درین سفر سیر عالم آبی و کیفیت دشت و دوری بهمانه زیر که میاید
 عمر با بنیالش ساغر خیر کشید تفصیل عرض مقامات بعد از حصول دولت یار
 حضور محروض خواب داشت اطناب که بورت طبع بی نیازی انتساب مبادسه
 کار با با غیرت عشق غیور افتاده است به شش جهت دیدار و مارا از گریان چاره است

بکر هم الله حسان

سه بسکه یاس ناتوانی در روز اجم ریشه کرد به بر زبان خامه حرف مدعا نال
 بود به حصول آرزو با از حد پیش و عجز مراتب بیدار میا همه جا در پیش اگر
 قدم بر راه میگذارد و مر از زانو نمی تواند برو داشت و اگر سر به پیش می افکند
 اعتماد بر قدم نمی تواند گماشت به بهشتی از که از انفعال نیست لیکن
 چنین هم کاشک می داشت چون مژگان عرق چینی به درین ایام جبدی بخاطر
 اندیشیده بود پیش نتوانست برود و هوایی در دماغ بال میزد و غبار نار سالی
 افشرد یارب که احرام کو مقصود اعاده به تجبید فرماید تا بیدل محسد و ماز
 ننگ و اماندگی بر آید

لعل مولد نفس ترو
 زود سوختن ای کوشش بیاید
 سرت مراد
 بفتح معین مجربه ترو
 بینه ننگ کند در ام
 خلاصه این است
 رکاره عشق رفاقت
 اقتاده مستور تمام عالم
 ویدار و ظاهر است
 غفلت از گریان درین
 خاربه نداد
 ۹۵
 بسبب گدازی از زنی
 از دست او ازین
 انفعال در سیم
 لکن از زود در
 پیش سنی
 بالکنه
 ترو
 رکن
 پیکر

بر آوردن جز سودا سے دلغ انفعال چھوڑو و اگر آرزو سے نیاز اندیش قبضہ
 حضوری نیست چشم از خواب و اگر دن غیر از ترحم نہامت چہ بار آورد بیدلان را
 اگر نہ امتی است جہ اینہما سے سعادت خدمت است و اگر انفعال سے دست دور سپاہ
 دولت صحبت زبان را چہ سپاس آن جناب نفس کشیدن خیالت گویا سے
 و ویدہ را چہ تصور آن جمال آنش کشودن پاس بنیانی پایہ بخشہ راج کمال
 سبار کہا و اضافہ راجت در رسانا و ہوا خواہان ہمین اقبال را ممنون
 فضل نامتناہی گرداناو

دست بیاور
 در حق کمال کین
 از حق جیل و عطا
 سے قولہ زیار
 دامن لولہ آف
 اسے تصور نہ ذوق
 دست بیاور تو بہ
 سببان تصدیق تصور
 قولہ
 در مقام بیخ
 اسے از حضرت
 کہ در ہوا
 کہ در ہوا
 کہ در ہوا
 کہ در ہوا
 کہ در ہوا

ایشا کر خان

سے عالم رنگ سے تریابی من و در خیالت کہ خود گزودیدہ ام بہ نفس
 حیرت نفس و رہو سے عبارت آن آستان طیب نے سامان نگزودہ کہ ہر حیرت
 و اغش نقش بند با فسوں الفت دل تو اندر آرمید و نگاہ بطیاق حق افواہ ہوت
 حضور آن سخن چنان ان از خود گسیختہ کہ اگر ہمہ تار عنکبوتش فرض نماید برزد و آیا
 خانہ چشم تو اندر تمیز زمان وصول مر ام از فرصت حرکات انفاس بحیرہ مباد
 و اوقات حصول تمنا از عہلت امداد زندگے دوری بینا و

بشکر اللہ خان زمانے کہ فقیر بسبب بارش از راہ سہارن پور
 بہ وہلی باز گزودیدہ

سے ہمیکہ پایہ نزل و فرنگ میزند و در یاد و امن تو بدل چنگ میزند
 چون من کسے مباد نم اندود انفعال ہو کہ عکس نامم آئینہ بازنگ میزند
 گاہی بہ کعبہ میروم و کہ بسوے دیر بند دیوانہ ام زہر طر فم سنگ میزند
 امید گاہا حالتی کہ از سبک و ہیا سے ابر بہار شاہد نمود کہ در دم شمشیر آبدار
 متصور نبود از مقام لونی تا شیخ پورہ قصد راہ جز بسے شناسی نہاید بہر چہ

کون و درات پشیمان است و از بدبختی او وضع نجس نال خامه چون خراطین معده بیرون در حین
 آن خطوط را گنده همیشه یک قلم جویش گسست و صریر کلاک گکوه غریش تیز و بس
 وضع تاملش شوق حیرتست و تقریر تسلسل درت از جو غسادی چشم اصلاح داشتند همین
 فسادست و این جنس مجبول را تعلیم اطفال گماشتن محض سدا و با کمال تیزی طبع
 حیف است اورا قلم نمی نماید و با وجود حدت ذهن عجب است که نوک پندیش را اندکی
 قلم نیندازد چون نام ارباب فضل را بوضع پلید خود بجوی صریح نموده بگه زده است اگر بینه
 قلم بردارش کشد نرسد و اگر بکنند رشته مسطر از حلقش آید ندرج القصه هیچ بنیند
 تا باشد شایده این کما قه مانع آرد مگر طبع همین گناست که مهربان و بوق بر بیدار و اسلام

بشکر الله خان و شاکر خان زمانه که یا هم بودند

سه از بس بساز و برگ و رنگی نزارع ماست نه یک سجده برد و قبله بم از
 اختراع ماست نه لشکر الحمد امر و زرد و زبانی خاثر صریحی کیتانی بگوش میرساند
 و تخم یک دولب یک صغیر دعا بلند میگردد اند نشاط آراسه دو چشم بیک نگاه
 آثار و اختراع مفت تماشای عالم جمعیت و عشرت پیرانی دو گوش بجزده اقبال یک
 آینه غنیمت زمره مایه محفل سعادت فریغ و شمع برولق افروزی یک انجمن
 سامان انوار حضور و شادمانی دو گل بطرب اندوزی یک چمن مایه بهارستان
 سرور شبستان آفاق پر تو این شمعها تا شام ابد روشن و حق بقیه امکان به
 شگفتگی این نگله تا صبح عشر نشاط خرمن پشت و روی عینک و فاق نقش
 انحراف بیناد و رنگ و بوی گلشن اتفاق تهمت اختلاف چینیاد

مبارک باد بشکر الله خان

سه ندانم دامن زلفت که از کف دانه ام یارب بود صدای دست برجم
 سودنم پر شک سود آید منو اگر تناسل مجبور مائل نقش پای نباشد سر از گریبان

الحمد لله
 نام سنی از تامل کران
 چون آن است آید
 مع مولد حلق از انزوی
 اس از جانب خلق از انزوی
 مع قول که اس نغمات
 تازی و تشدید از انزوی
 مکتب خاکی بکینست
 مع قول از تناسل
 حیدر از زلفه
 ۹۳۳
 ن قزیش و عا
 نداد کسر از کلام فوش
 بر آوردن جریبان
 شکرند سلاطین
 حاصل کس
 سلاطین القیاس
 بیاد فخریه

از کجا معلوم قرار داده اید فرض کردم این بندگان بحکم اخلاق خود را شاگرد و انما ایند غبار کرمی
 از چشم بجایانی شما اخذ کرده ایم که از هر که آثار ربوبیت مشاهده نمایم در مقابل
 بدعوی استادی برآیم با وجود حرام نوشکی اگر تنگی از تمیز میرا شنید و آداب
 تحریر ایشان می دیدید بجهت انصاف البته بفرق اعتقاد می رید دید هر گاه کاتب
 این کرم طینتان با آن همه ایتیار و احسان مشعر عبودیت و زمین بوس باشد فقیر
 محتاج را در جواب اگر خاک گشتن میسر نیاید در آب گشتن چه مانع است صاحب
 نعمتیکه تابع خود را بتبعوی و اساید ارشاد فرماید که در حق تسلیش او شایسته
 تابع چه می باید اگر در خدمت حسام الدین بوبره فتیله چراغ کشتی نیافته آید
 اینهمه بی حفاظتی مراتب ادب چراست و اگر در صحبت بهر نام که سیوره از مذاق اکھوری
 لذت نیافته آید اینها که نشانی میکنند از کجا باین بضاعتی که ما غیر از تعلقه تمهید و عا
 خدمتی دیگر بجای نمی آیم عمر باست از ورطه الضعاف بزم آمدن ندریم آن شیم الدین
 کارگاه باد بروت الت چه غیرت در مشت دار و و از آن نیز یافت ما شوره کذا
 ایقدر بیاک و اچیدن بابد او کدام انگشت سر بر می آید برق لعنت نامزد
 معموره که امثال شما حیرانرا که خداست همین بر آورده است و انش نظریں
 وقت بیایانیکه این جنس غولان را بنام آدم پروروه کاش غلط اندازی دست
 شعوری نگویید قلندری شما بر می درید تا بان لقب رسوائی در فکر گریبان چاک
 تنگ می افتادید و ادناموس حق شناسی می دادید که هر جا عبارت فقرا
 مصروف معنی احبیت است منفلور جز بے نیازی های حضور مطلق نیست در هر
 صورت که کوچک دایمهای ما باین درجه اقتصا نمود که هر گسگ و گر بهر اناصح
 اطوار ما باید بود معنی ماضی بعد ازین باستغفار باید کوشید و گرنه میداند
 که بیدل عبد القادریست والسلام

این قول
 در این کتاب است و در فری
 این قول بجهت نغمه کما
 معنی دارد و سلسلت که
 در نقد آن است
 بر کرم و بیست سال
 اسال اگر می
 تیزان این مشهوره نغم
 شین مجرب است که چا اگر
 که در این جهان بسیار بیان
 چینی بر اب
 91
 خود که در این کتاب است
 و قلندری است و بنام
 که آنم الیت از دور و ایشان
 که بنام سلسلت رسیده
 از رسم و عادات غایبی
 است با باشند

سلا قولہ

امروز یاد می آید ای امر که یاد تو
را چو گشتی که لعل تو ز یاد تو
مادان کیم که دور از این قبل
از شدت وصل من بودم غمی
فان از دور تو بهیچ تو بودم غمی
بجز عاشقان که می نمودم غمی
سلا قولہ تیرم با بقیه حقیقه
آه اسلبوسه تیرم با بقیه حقیقه
دیده یاریندن دعای بی لیلیان
مضوریان دست است که از
۹۰
شکر ناله ای خود بر زلف
مال خود کنید از خیرین
لبوی غموان و غمین
لا قدر لیل یعنی با غمین
سلا قولہ تیرم با بقیه حقیقه
مجلس نور آگاه کردن
نام شخصی که عقیده الحاد است
والحادی بطلک اهل حق
ان باشد که نبرد اهل حق است
و فرق و فطرت است اعتبار
و فرق و مبارز است
حق بر اندازد
صفت و بارز است
حق بر اندازد

نصوبان آن انجمن دعای ما هم بند صحبت عشرت جاوید قرین اوقات سعادت آیات
و عز و اقبال دوام تو اتم علو مناصب درجات

بشاگرد خان

سلا امروز یاد می آید چه توان کرد + ماییم که روزی دو ازین پیش تو بودیم حضرت دیدار
نقش نیست که از صفی اندیشه توان زد و در آرزوهای وصال صورتی ندارد که جز مثال آن
ند آئینه تصور توان نمود اگر خاموشم خیال بهترم ز مرزهای شناسست و اگر گویایم ناطقه مشغول
مراتب عجب صورتی شهواتنا شفقت تخمیل نمایند و بیج حالتی بی حضور از او عنایت تصور ننهند

بعامل خان

سلا توجه آید و قبا حقیقه و سیکه دعا محرومان و می است که از شرم ناکسی بر رو اظها کشیده اند و خضر آید
که کشیدگان تیرم بانی که از خجالت بگریزید بدانان تیرم بانی پیچیده و سبقت آغوش در سپار جرات آموز
قطره سیدت و بیا میگردد که شیخ علاء الدین متوکل ابلت بر انصاف شکر کا با وجود مشق از او امصد
و شوش کلی است اگر جلال رسو از استان همدت آشیان با طلاع احوال مو می الیه فاروق
حق و باطل کرد و از مراحمی که سایه افکن مفارق غرباست بعید نخواهد بود و ظلم کم محدود
با و در بنیبه شاه محمد بوزینه حق ناشناس مانده صفت غماری خرس غمونه رنگ سلسله
نشناس آثاری موجهه زبارتان اجتماع غیوب گنده و بان هرزه بمانی میان
شاید نام غموب در بنیپاه بر خچکیه های خیالات فاسده مخذول و منکوب باشند
زبانی شاه مرتضی مکر ظاهر میشود که آن منحرف جاوید او میت را تخمیل او ضاع ما گاه
گاه بنا سور عبرتی میخراشد و عرق انفعال اکثر بر سر روی کلمه خورده میشا شد معنی طور
تحریر فلانی در مراسلات شکر الله خان و شاگرد خان که نسبت شاگردی دارند
بے تعلق و ذناتی نیست فخر را این همه انکسار قدر جوهر فقر نشا خشن است و آبرو
اعتبار و روشی بنجاک انداختن پایه نسبتا مالیکه بر چه بچلو افتاده آید و مارا از

صفت و بارز است
حق بر اندازد
صفت و بارز است
حق بر اندازد

خیمگیما سے اوصاف تسلیم پیرایہ دوش اوگون دعوی است و شکستگیهای طوطا
 نیازسرایه حبیب و دامن نمنی درین ایام که افراط حرارت فصل مائل ساز اعتدال گردید
 و شرفیهای هموم بشنیم عرق انوال رسیده طبیعت دیدار شتاق محل آراسه
 بنیابی ست و حیرت آمیزه آرزو طپش کسوت سیانی آما از استماع توجه قدرت شمال
 که مائل خرق و ستیم مال شیطانیین را چپو تیه است و فرصت انتظار پیکان نوید
 و راحت اندکی و انگیز تامل میگردد و امید که شروه رفع این غبار شوق سرایا انظار
 رایسز نزل و حصول راه نماید و دیده تقاربت را بطلع عالم دیدار هدایت فرمایندی تا پایا
 بعرض رسیده باشد که چراغ منفل اخلاق میان محل مجسمه دامن افشانیهای فرصت
 انفاس کسوت فانوس فضا پوشیده و بیمار دیده فریب این جنتان اشفاق است
 رنگ اعتبار جو شید بر چند شخص زندگی تمثال فنا از آئینه ظهور هر کس بجهت
 عوارض اسباب جلوه گزست آما وقت تامل را در وقوع آثار این کیفیت غبار
 سببی در نظر اینجا آنچه حلوم نراکت آگابان معنی تحقیق گردید غیر ازین حقیقت
 باکشاف نرسید که طبیعت ناقدروان شکنجه مرگ صاحبه لان می باشد و اطاعت
 ناقصان دلیل فهای کامل صفتان در مبه حال زندگی موهم بقبول تحکم
 دومان نمی از دسه گوگدشته رفیقان زدل فراموشند که اتم ناله کرد
 پرده اش نمی پوشند به چراغ انجمن حیرت نظر بودند به کنون به پرده دل داعیها
 خاموشند نرفته اند ازین بزم تانم باقیست - ز دیده رفته حرفیان هنوز در گوشند

به شکر الله خان

سه چون بلال را می خیم تسلیم آن نظر حسین - غوطه در خط چین بکشت بلا غر جبین چار این
 مقدار بتیاب مجبور کستیم به چکا که است چون شوم چشم تر جبین - خداوند اگر ترجمه احوال بدیدان
 منظر جنایه نیاز است بر آن نشان فیض نشان در سر ما کید و اگر حیرت بهانه جوست در حق طبیعت

قول که در اعجاز
 و در آینه آن ناز آن
 زلفان در گذشته
 چو شمع کز شمع نین
 در پس هنر مایه نشان
 می آید از آینه
 قول که انفاست
 و در اعجاز
 ناموش کس که کسند
 در گوشه نشین
 نام این آن نرت
 شنیده یون ۱۲۰۰

انشاء اللہ
 ماقبل خان
 قلم
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰

موانع جزبے نیاز یہاں سے شیوہ عنایات مبادیہ باحوال من بیدل کسے دیگر چہ
 پر وازو ہوز بس بے حاصلم از خاطر خود ہم فراموشم نہ فریاد رسا بحسب انقلاب
 احوال عالم خاصہ تملکہ نواح اسلام آیا کہ درین ایام پاس ناموس صاحب قرین
 ہمدان سرزمین بے تقدری نیست تا بفریادے بیدست و پا چہ رسد معاونت
 فضل ایزدی را شامل حال خیریت مال اندیشیہ باپاشک تہ چہ کہ با بگرن
 زندگی انداخت سلامتی بیرون کشید و بست و ہنتم جاہوی الآخر دخل دار الخیال
 گردید باری سعادت زیارت کعبہ تحقیقی بہ فریاد سرگشتگیہاے وادی نحوست
 رسید و بمسعدت زمان فرصت در ہفتہ یک روز موخو و تحصیل سعادت مست
 و منظور الطاف و مرحمت رسائیہاے سررشتہ آمال کہ انفاس موہومہ را با پیچ
 و تابش پیوند بے اختیاری ست بعقدہ این بے سوا و کشیدہ کہ ہر حینہ
 رزق مقدر در ہمہ حال و ہمہ جا معین و مقرر ست اما آشیان جمعیت پریشانی
 مفقود و نامیرا اگر درین سواد موضع کنار دریا یا لب شہر بسہولیت در اتفاق
 کشاید یا تکیہ اختیار نماید باقی مدت مملکتی کہ از نظر یقین مختفی ست بے تشویش
 تغیر مکان بسر برد اگر اچنانا طلوع بیدلی از دور اصلی بزنگر و دامن ارض شد و
 زنجیر پائے ہرزہ جولانی نیست سے مد عمر چون نگہ بیدل بجزانی گذشتہ
 گوشہ چشمی نشد پیدا کہ جا پیدا کنم نہ از حسرت نامی گرامی دیدار چہ عرض نماید کہ پرو از فرگا
 بکلم نارسانی جان محتاج چلبیدن ست و جولان اشک بمقتضای ناتوانی ہچنین
 نظر چلبیدن بے مکتف در ہوا می محفل اشفاق منزل را ہی بہ تصورے پیاید و در یاد
 آستان اخلاق آشیان جبہہ نیمالی مے ساید و رہر حال عاجز نوای قانون
 عرض دعا ست و شکستہ بال پرواز اظہار شہنا

بلا اختیار استہرگہ
 کہ در سر زمین
 مقدر زمین و چنانست
 در دنیا در دنیا کہ
 ان یقینی نیست کہ
 عین وقت و در فاسد
 الخ اسے مانع جان گزی
 نیت ۱۲
 در حال عاجز اسے آخو
 اسے در حال مراد از
 قانویہ ماے غما جائز
 کردہ ست و اولیہ ساحت
 و ہمیں پرواز اظہار شہنا
 غما بال و پین
 غما بال و پین
 غما بال و پین

بشکر اللہ خان در عرض احوال ساین لعل محمد کہ از غیرت حکومتان خود رکشت

۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰

دارن بصدیخ صاحب دلان نمی تواند گردید دست ناتوان بدعا کے جمعیت انجمن
 جنہ وزبان بے نویان بہ بنیای اقبال آن ذات الفت پیوند
یہ ملا باقر کیلانی
 سے ہر دم ہوس الووہ صدھر گرہ بہر کہ دل آمادہ علم دروہ دروہ ہر کہ کل کر در ہر سو
 دارم ہر آسا بہ آہ و دم ہر وہ حقہ خود و طول اہل در احاطہ اور اک عمل محال حمل و ام عمر
 دل آگاہ واسطہ گرد ملال ہر کس سر و مچھا و طبع عالم موہوم در آوردہ مال کار و در راہ عدم
 کہ وہ طرح آسائش ہر در گرد سو او عدم محور اہل عالم ہمہ در آسائش ہو او ہوس سرور
 مطلع اطوار صلاح و سود اور سو او کہ ہر حرص و حسد محدودم علو کمال اور اکھا
 حصہ مصالح اسم و رسوم محمل آرام دلما صحر اگر مسلک و سو اس را حلال ہم گرد آورد
 عرضہ و ہم و حواس علمنا محمود را اطوار رسوم حاصل ہر دم عالم معلوم ہمہ را درس
 سلوک اطوار گول در در ک حصول اسرار ہر گاہ آدم کامل و دواع و سو سہ او با م
 گرد مخرم اسرار گرم آہ و اگر تصور موہومہ را در دل راہ داد سو در و در و الم
 کلک الہام سلک در احوال سواد عکس کردار صلاح و سو سہ سطر گواہ آورد
 و طوار و دواع او با م را و اگر وہ آگاہ کرد کہ ہر کس احکام بدعا ہوارہ در حصول
 مراد رام گمارد آگاہ و ہر کہ ادا اہل رسم در اگر آہ دارد کہ راہ حاصل الام اگر
 اسم مالک و دود و و حال کہ دکا مکار طالع مسعود و اگر سر در راہ ہو او ہوس و
 در ہر دو ہر امحروم و در و و سہ و ہم ہر کمال ہر کہ کم ہر مسلک ہوس مال
 عدم ہر حرص در کار و عمر مرگ احرام بندہ دل آسودہ کو کہ ایم آرام ہو و اسلام
ابشکر اللہ خان بیگامیکہ فقیر متحہ ابدلی رسید و نواہ عاقل خان ماہ پیلہ
 عرلیت سواد ماہ عطف وقت شمارہ دیدہ انتظار را بسہرہ التفاتے منو نساخت
 و پیام خیریت انجمن گوش محاسن نیش رابز منزمہ مرمتے نتواختہ

۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰

سکون گفتن نشان
 دنون سیمی ناده و نطفه دیکون
 دوم بخیل خراگن پیزی رام
 سکون اولم بران بایه و نشید
 راه علی بخیل خراگن نشان بیا
 کسند هاک سکون اولم بران
 سوم بخیل پوزان کسند بیا
 سکون اولم بران کسند بیا
 کوه دیبا بیا
 معلوم شود
 نشانک پیدار فنی از آن در پیا
 ۱۲
 سکون اولم بران کسند بیا
 سکون اولم بران کسند بیا
 سکون اولم بران کسند بیا
 سکون اولم بران کسند بیا
 سکون اولم بران کسند بیا
 سکون اولم بران کسند بیا
 سکون اولم بران کسند بیا
 سکون اولم بران کسند بیا
 سکون اولم بران کسند بیا
 سکون اولم بران کسند بیا
 سکون اولم بران کسند بیا

این کی و کنت فیض انزل راحت اندر زود آن درد لال-

ابولانا عید الغریز عرت

طرح محمود حرم دلها با دم اساس ترص جو امبار و حصول و هوان و ام در ار و
 و صلا و سه مصرع ساده که حال دل سود آمال طرح کرده دکلت و اولک در احاطه او ام
 سطر آورده طمع دارد که در و رگه مطالع اصلاح آرا همساک کو هر کمال گرد غزل دل
 اگر محمود عالم دود در در کام ماد و اگر دود طلوع در در اگر رسد در کام هر گس همسها کرد
 محو همسار طره او را رگ گل دام بجا کرد گریگال و و اع سکت هوس کرد دل که ادا
 گرد و بگا که هوس سلاسل و هم کوه و صحرای مو اگر دود و محو کرد و سوا و مصرع هر و در
 اگر ساگرد و ما و احرام آه درد آلود هم با در اعصا کرده و آ سووده کو گوسواس
 گروه آرد که دام ماگرد و در طلوع کمال بیدل با ماه در مال سوسا گرد

ابشاکر خان در عرض انقاہت آزار و ست

ه خیال نار ساطقت نیاز اندیش انشا شد به سجو و خا ل غریبه و سطر یک چند پیدا
 شد به حقیقت بشناسا اگر تنها سے وید ار را و سبیله نیندیش بدنی به مشق
 شنایا پیر و اختن تا بمرق شرم فضولی دست و پانی که ندر دود عوی تلاش
 بیش تواند بر و اگر به صبر و ضاخ نا کسی پر و از وسی می حسی ضروری ست
 تا شرداری در طبع سنگ به کلفت با پد افشرد و تا قید بدین هستی غارت
 برده بیهیابیزیت بی حس افسرده به جلیت کش تهمت ظهوریم عیث به چون
 ناخن و مونه زنده و نه مرده به اموز با بن مقدر که مقدر و جنبش خا و در
 پنجه تخمیل مشا به می نماید بلند به اسه بد قدرت علم مبابات بر مید ارد و بقدر باب
 و اردن نال تعلیم که بر نشان طلاقت محبوس می بینی غرور رستمی شاخ کا وزمین
 از مخرج می بر آرد به تفصیل کشفته حالیکه بیدلان از زمین هزار شعبه نفس مینا
 ای قاهر نظر

۱۲

بمیر عبد الصمد سخن

رگینی بهار سخن لایزال باد و روالتفات نامه با شمار بحر باینها ساغر کیفیتی نمی سپاید که شوق
 دیدار غیر از شهود جمال چشم با تیار کشاید خشکی دماغ حیرت سرخ به چشماک را نوحه بادام
 پرورده بساط انفسد گیمادرنور دید و تریهای مزاج منضعل باقبال شماره فوغل آئینه
 بهار اعتدال گردید س نامرات آئینه دارو که تا و امیشود و شگاه عالم دیدار پیدا میشود
 معنی نگاه شگفت شیشه های اعتبار بساط عبرتی نخبیده است که شونی نگاه بیرون
 ترکان صرفه قدمی تواند برود انقلاب اوضاع امکان شورشی مجنون نیاد و رده که غیر
 از ضبط نفس جمعیتی توان و اشمود اگر بافت این وحشیان نپروازیم و عالم تعلق و حشمت
 سنائی و بکیسی را چه علاج و اگر بر خیال یکدیگر و امن افشانم امید دوروزه استحقاق
 بقوت که ایم اختلاط و امتزاج معصمه عشق مست بهر رنگ که میاید زلیت

دور فحده در پیش غزلی که پیش ازین تخریر آمده بود و نظر در آن داخل
 رقصات نمود این شرف و نظم است اما نکته بلا فیه معنی

صاحب من در آرزوی ملازمت دل نه آن قدر بتیابی طرازیست و دیده حیرت ساز که
 بسعی زبان خامه بانیش تو انکار و یا یکوشش تعلیم تقریر نحصار مطالبها میتوان نمود آخر همین
 وضع انکسار در جبین نیازتوقف سجود کرده و دست بجز صورت دعا ساخته که صبح و شام از
 درگاه چاره ساز جهانیان تقاضی است تا دولت حضور وصال بدل آرد فرج بر دیده جلاء

رقعه بے تکلف نظم و شردارو

نصرت و فتح قرین احوال باد با دولت و عز و اقبال موکب فیض لوای حشمت چون
 عنان شرف جاه و جلال جانب اگره مسطون نمود بگنان راقیم استقبال انفس
 فرقی سعادت گردید تا جهان را اثره نقص و کمال باشد اینز و به کمال اظفار
 زمره اهل حسد را پامال دارو و فرقه خیر اندیشان را امن بخشا و زینت بال

قوله
 امید در روز
 آینه در آینه
 بود پیش در روز
 زینگی که با سر سازش
 ز این پیش تا بقول
 زینگی که سر سازش
 سوال که در روز
 زینان اغنیه این
 ۸۵
 در زمان پادشاهی
 بفرموده امیر
 عین نیکین
 دیدن کوفته
 قلم نقص
 در این کون
 ک

در وقت برودید ۱۲
در غایت بیگانگان مغموم آید
زینک و باغ کند
کریبانت بهر یک قول از ما
اشعار کس در دوزخ ای در طلبان
و اطلاع بر تمام کلام کوی بیاد و آ
معلم
سبب اصلاح و از این قولین
شماره
باینست که از خط فزونیگان
عاجز بودید آن قولین یافت
از سبب این قولین یافت
که بیشتر باطل است بود و از
مقام بدید
قبول آنجا به قولی
و آنجا که هر آه امون
تجدیدن سلسله که هر
از زمان آن اشعار
بشهر قیدی اخلاق
جهان فتنه تحقیق
نکاری بیگانه است
ابید از این راه
آثار عمده او را نشانید
خاطرات داشت بیگانه
شماره بیانی نشانید
قولی ما را که ظاهر
بیت خیار که ظاهر
نات که ظاهر
بانت که ظاهر
بیکه شوره که ظاهر
مفاین در و با کتبی
ظاهر آن بر زمانه
مرا در و در و در
فاجاه آه در

بشکر الله خان

سه دل فتح و دست فتح و نظر فتح کار فتح بود گل جوش بر نفس زونت صد هنر فتح و یاز
جو افتاب بهر جا قدمی بد گوهر رمت چو صبح کند آشکار فتح به دور هر مقامیکه مقیم اند نزل
باطل و بهر کاری که مشغول اند از روی شامل بحصول جمیع مرادات دعا بیدلان
آئینه دار اجابت و به حصول کل مقاصد نفاس او امان سیم فرود که قربان است تقریب مجیب

حسین علی خان بهادر در جواب استعدای اشعار و تمثیل مصرعه ایشان تقریب بیان رسید

تقدیر نیاز فقرای بیدل باینینه داری قبول آنجا حسن قبالی پروخت که خفته اریا
بساط هجر از آن وسیله تا حشر قدرتی بضاعتی باید شناخت از مقیدان سلسله گرم تریم
و سحر اخلاق آفاق تسخیر به تحقیق پیوست که مضرعه فتر اک صید افکن مایی شکار نیست
آثار مرادم در تامل اشعار کمالات انوار اشعاری داشت حاشا که قلم نشانند بر قلم
طریق ثبات لغزشی پماید یا متمم انحرافی بر آید مگر مقتضای کم شستی و بی پروائی
درین همه مضامین طراوت آئین دو سه نقطه تشنه وضوح بود که عروض شش تنش
بشادابی کلک تسلیم سکک اما دجرات فرمود تا بید فضل دستگاه معنی ایجاد می بر تبه
کمال رساند و بیدلان اشتاق را ممتون سماع درجات معارف گرداناد

بشکر الله جان

خار خارجی به آن آستان بر سر ایای تمنا کیش هجوم شوقی نگماشته که کلیب جفلم
معذرت آلبه پائی نشود و به هوای گلشن دیدار در تصور که به آرزو جوش نوس
نگاشته که گرد تازی ریشه فرنگان پیش پیش سسی نگاه اندود عرق شرم چو چکان
اشکر که موعود و خیار نشانیماسی راه نیازست بانیک انتظار می اشار و میفرزید
امید که تا غره ماه صورت این عده از آئینه بقار و شن نماید

مجموعه اشعار
شماره بیانی نشانید
قولی ما را که ظاهر
بیت خیار که ظاهر
نات که ظاهر
بانت که ظاهر
بیکه شوره که ظاهر
مفاین در و با کتبی
ظاهر آن بر زمانه
مرا در و در و در
فاجاه آه در

سختی و بلا و آرزوی قیامت استقبال دارد و بگویم که سنگی اگر تیره بجام اندیشه میگذارد
سخن از آید و آینه در این عالم تشویش خیال و وحشت
بخوان باقیان گمان
بستان اسلحه قوت
بشت حافظان
ببین جانان
بخوان باقیان گمان
بستان اسلحه قوت
بشت حافظان
ببین جانان

تالی تصور آرزوی قیامت استقبال دارد و بگویم که سنگی اگر تیره بجام اندیشه میگذارد
سخن از آید و آینه در این عالم تشویش خیال و وحشت
بخوان باقیان گمان
بستان اسلحه قوت
بشت حافظان
ببین جانان

بشکر الله خان شکر ارسال مرثیا

شکر عظیمات مرثیا از هر بن هوی مستمند زبانی ایجاد میکند که هرگز بسعی ضبط نفس
تلمیحی تنگ خاموشی نتوان کشید و هر چند لب جرات برسم بند و شور قوام شیرینی ثنابلین تر
غواهد شنید هر جا آمده آرای نهای طلب بستم جلاوت یاد و بیدلان بجام و هر کجا
ذائقه پرده از شکر شکر اند چاشنی شوق حقیقی جاوید قوام بر تو یک شاید
خدائی هر همان در آشکاره کوه میسر جلاوت از هر گاه تا هر دو ارا

به زمین العابدین احمد در قبول نیاز ایشان

رفع انقلاب پروردوری بذات استقامت آیات ثابت قدمان طریق و قیامت
و حل مشکل هر بیدست و پای در کمین اشاره شفقت نگاهان نشسته
ورین اوقات که عرصه اخلاق از فشار ولهای تنگ آنسوی تمخیل بسا و حمت
چیده است تنالی امید یکدیگر یک قلم با صفائی آمینه مروت از میان پریده غباری برفیق
عالم نه شکسته که کسی چشم مجال شکسته تواند کشود و شور قیامتی در گوشه نه نشسته
که دماغ شنیدن بفراد بی توانی وفا تواند نمود و شکر این نعمت که از فراموشان
خاطر ترسم مناظر نیت تا کجا بجا آرد و سیاس این عطیه که نفس شه نشینان خیال جان
مال است بکلام عبارت و انکار و در قبول انعام عمیم حکم اطاعت های قدیم مر بر خط امر که آشن
است و دست و عایک میوته در مسا تسلیم بلندست تجرید تا کب برواشتن نگاه الفت نیاز
بابل سیر تشافل مبار و گوشه ابروی کوه چمن تهمت انحراف بیناو

حالی من اینست و آنست
بست آنست که در کتب باقیست
بخوان باقیان گمان
بستان اسلحه قوت
بشت حافظان
ببین جانان
بخوان باقیان گمان
بستان اسلحه قوت
بشت حافظان
ببین جانان
بخوان باقیان گمان
بستان اسلحه قوت
بشت حافظان
ببین جانان
بخوان باقیان گمان
بستان اسلحه قوت
بشت حافظان
ببین جانان
بخوان باقیان گمان
بستان اسلحه قوت
بشت حافظان
ببین جانان

بخوان باقیان گمان
بستان اسلحه قوت
بشت حافظان
ببین جانان
بخوان باقیان گمان
بستان اسلحه قوت
بشت حافظان
ببین جانان
بخوان باقیان گمان
بستان اسلحه قوت
بشت حافظان
ببین جانان
بخوان باقیان گمان
بستان اسلحه قوت
بشت حافظان
ببین جانان
بخوان باقیان گمان
بستان اسلحه قوت
بشت حافظان
ببین جانان

طریقه کرمه ام بکار عطارد
 کرمه ام بکار عطارد
 کرمه ام بکار عطارد
 کرمه ام بکار عطارد
 کرمه ام بکار عطارد
 کرمه ام بکار عطارد
 کرمه ام بکار عطارد
 کرمه ام بکار عطارد

حاشاکه جز با پس انفاس اوسه در مزرع خیال ریشته تکابلی توان کاشت
 من که جز با تو نیز در اخته ام بود اگر بخود ساختم ام ساختم ام
 از مجتبت تمثال که باخت بود آئینه پیش تو انداخته ام منو غبار رسد در اینجا
 بال نمی افشانند که از طیش ما سے دل حسرت منزل پیامی نرسانده ای
 جان صد و نیکدره که از نفس الفت نفس دوری و عاصی نبرد با او هر
 مطلوبی که در امیر سندی علاج قطلم بیدل ست و فریاد هر شکست
 که می مشوند غیر از افسانه این بی تو باطلی شمشید ان و غار ادرس
 و یاریت پنهانی بود سو او حیرت در او بیاض چشم قربانی بود
 نیم نویسد اگر گورد س شمعت نیکردم بود پر پرده اتم وارم بقدر
 رنگ گردانے

بشکر الله خان ثانی بجراے رحلت شکر الله خان
و عرض بیماری و ناتوانی خود

بیدل تا که ز جهل ویرین انگریه کشتی طوفان اسیر و سنگین لنگر
 شد عمر بنور پریشان نفس بود رقص سبیل که در با این لنگر بود از دست رفتن
 و امن دولتی که سلسله موافقتش دو از ده سال محرک عمرت آننگی ساز
 انفاس بود و چشم عبرت یکباره بر روسته ادبار تنهایی و سبسی کشود
 نه صحبت شفقتی که بلاج تفرقه دل توان پروخت لطافت حرکتی که
 بشغل سیر و سفر طرح آوارگی توان انداخت هر نفس چون صبح نردبان خیال
 در آریه تا باین صورت اندکی از خود بر آید پیش نیرود هر ساعت چون شفقت
 غبار شکست رنگ بگردون می برد تا باین وحشت بالی در خون کشاید میسر
 نیشود وضع دل بچیلوشته و آشوب و مانع در سر شکسته شبیه تشنگی اگر آب

بشکر الله خان ثانی بجراے رحلت شکر الله خان
 عرض بیماری و ناتوانی خود
 بیدل تا که ز جهل ویرین انگریه کشتی طوفان اسیر و سنگین لنگر
 شد عمر بنور پریشان نفس بود رقص سبیل که در با این لنگر بود از دست رفتن
 و امن دولتی که سلسله موافقتش دو از ده سال محرک عمرت آننگی ساز
 انفاس بود و چشم عبرت یکباره بر روسته ادبار تنهایی و سبسی کشود
 نه صحبت شفقتی که بلاج تفرقه دل توان پروخت لطافت حرکتی که
 بشغل سیر و سفر طرح آوارگی توان انداخت هر نفس چون صبح نردبان خیال
 در آریه تا باین صورت اندکی از خود بر آید پیش نیرود هر ساعت چون شفقت
 غبار شکست رنگ بگردون می برد تا باین وحشت بالی در خون کشاید میسر
 نیشود وضع دل بچیلوشته و آشوب و مانع در سر شکسته شبیه تشنگی اگر آب

بشکر الله خان ثانی بجراے رحلت شکر الله خان
 عرض بیماری و ناتوانی خود
 بیدل تا که ز جهل ویرین انگریه کشتی طوفان اسیر و سنگین لنگر
 شد عمر بنور پریشان نفس بود رقص سبیل که در با این لنگر بود از دست رفتن
 و امن دولتی که سلسله موافقتش دو از ده سال محرک عمرت آننگی ساز
 انفاس بود و چشم عبرت یکباره بر روسته ادبار تنهایی و سبسی کشود
 نه صحبت شفقتی که بلاج تفرقه دل توان پروخت لطافت حرکتی که
 بشغل سیر و سفر طرح آوارگی توان انداخت هر نفس چون صبح نردبان خیال
 در آریه تا باین صورت اندکی از خود بر آید پیش نیرود هر ساعت چون شفقت
 غبار شکست رنگ بگردون می برد تا باین وحشت بالی در خون کشاید میسر
 نیشود وضع دل بچیلوشته و آشوب و مانع در سر شکسته شبیه تشنگی اگر آب

مجموعه کتب آستان قدس
من بایران تهران
پسکس شماره ۱۰۰۰

پسکس شماره ۱۰۰۰
پسکس شماره ۱۰۰۰
پسکس شماره ۱۰۰۰

پسکس شماره ۱۰۰۰
پسکس شماره ۱۰۰۰
پسکس شماره ۱۰۰۰

پسکس شماره ۱۰۰۰
پسکس شماره ۱۰۰۰
پسکس شماره ۱۰۰۰

زما غلطی خورد و در عرق بیدار شد الحمد لله میر صاحب اقبال مناصب موصول تجلی که به عالم
ویدار اند و گلچین مشاهد جمال فرودس آثار یارب که گوهر امید بیدار لان نینب
هر شش مناسکان آنجناب براید و دید آرزو محشم آن نقشس یاپرده ک شاید

بشکر الله خان

رواح و رود نواز شنامه چه جان بشما که نمی نماید و تسلسل جبره التفات
چه ع فرمیما که نمی نماید سلسله انفاس شکر اقتباس بقدر خطوط و سطور رسا
و آئینه طبیعت بحر طینت باند از پر تو لطافت شمال نوا و اهب حقیقی در ذات
فیض آیات صاحب مآلوفیقی و رفیت گذاشته که در هیچ حالتی از مرات
اختیار افعال و اعمال غیر از حسن مراتب کمال مرعی نمیتوان یافت جای آن
دارد که دلها می مخلصان بخیا و شهو و خود نیار و از معامی تصور اوضاع
و اطوار اجزا سمای درجات خیر بظهور نمی پیوندد و سزاوار است که طبعان
خیر اندیشان بسجود تامل خود پرواز و شکر اعطای طبع سلیم بان استقا
طبع سلیم است و ثنائی اقبال زمین مستقیم همچنان متانت زمین مستقیم
به بیل جبره که عمل بدگفتن بود مطلق نکشت رنگ مقید گفتن بود
هر چند که تقدیر به و نیک از دست به کاری کنی که باید از خود گفتن بود
عنایت بلبله و جوار شاد آثار محبت پروری است و دلیل امداد و شفا گسری
انسان طبع هوا خواهان که درت اندیش انقباض مباد و تفریح مزاج و ما گوید
موم مخالفست میناید

جواب مکتوب بشکر الله خان

س عمر با شمس تم خون گشته پایوس است صفحه می باید خانی کردن از
انشای من بنمشور سرخ از بی لالان از مردم ارسال عرض سطر انتبایی در

قدیست افعال و اعمال و کمال
سوی کمال و مرتب کمال بود
نیشور در نصیورت
لا تخرجت که بکجا دردت
خالص خیال و بیدار بود
س که به زمین
شما شکر با او عقوبت
سبتم از اسرار
و از معامی تصور اوضاع
آه اسک از معامی
فصل اوضاع و اطوار
انصاف با کس و نا انصاف
دو جاز نیک و غلام غیره در دین
حال سزاوار است که بیاید
باید خوبان بسجود اندیشه و توفیق
دوستی صاحب کمال می باشد
س که قول خیر اعطای
آه از پیاسی بختیدن خود
طبع درست شمارا همان استوار
بودن در دست است
و کیفیت در میان
فهمی را در حقان
سوادری در این
چو کز این
نوشته ام و هم
باید با تو
باید با تو
باید با تو
باید با تو

باید با تو
باید با تو
باید با تو
باید با تو

باید با تو
باید با تو
باید با تو
باید با تو

صاحب دنواز مارا به ساموری انتظام کار ملاقح مسرور شکر و سپاس خود گردانید
 و از تفرقه خیال حوادث بمقام صبر و جمیعت رساناد بیدل خود را همه وقت
 از مقیمان زاویہ دعا شمارید و مستمند عجز را در هر حال سجدہ قریب آن تھان نیاز انکارند

بشاکر خان

سہ بہ جزوہ ہر یکہ سز حکمت بر مافقت ہو دیگر مر خود بدوش و گردن کم یافت بہ رنجاست
 کہ بکل قضا بزدل خاک + ہر چند بخون طپید رہے لشکافت + برکات آئین سعادت
 سعیت در جات نتج و فخر و یمنت طریق الصاف محمد جمعیت سیر و سفر زم زم دعا
 فقر امزودہ سلامت احوال را کجہ انفا س بیدلان نسیم عالم عز و اقبال
 دیگر میر سید از شوق دیدار + اندیشہ آہست از شرم اظہار +

مبارکباد و فتحیکہ بحکم بشارت فقر از عالم رویا بشکر الممد خان نوشہ
 بودند و عذر اطناب تحریر خواستہ

تکمیلی ہا سے بہارستان فتوح کہ خلقیست خاص آن پیکر جامہ زیب فریبہا
 چہنتان اقبال کہ آئینہ ایست شائستہ آن لقا سے و لفریب یارب کہ اندیشہ
 خراش حوادث بیناد و تو ہم رنگار گلفت مچیناد و جمیع افعال قدرت اشتمال
 آفرین ارشاد جمہور نام و کل احوال ظفر تمثال مبارکباد تعلیم خواص و عوام
 بالنبی و آلہ اکرام اگر دعائے فقر سے عاجز نفس در حق کریم اثر اجابتے دارد
 نشانیست از لمعات انوار کرم متصاعد و اگر خیال بیدلان بجز سے مال
 قاصد و پیغام بشارتے تواند بود حقیقتے از خواص طینت فیض موارذ از انجواب
 مغذرت طول کلام مداحسان بے نیاز نیست و انفعال اطناب عبارت رسان
 الطاف بیدل نوازی ذیل این سلسلہ رسا و مداین احسان بے انتہا معاشران
 محفل انس تہنیت آہنگ ز فرمہ مرحبا شمارند و غازیان موکب ظفر عالم

بہارستان فتوح کہ خلقیست خاص آن پیکر جامہ زیب فریبہا
 چہنتان اقبال کہ آئینہ ایست شائستہ آن لقا سے و لفریب یارب کہ اندیشہ
 خراش حوادث بیناد و تو ہم رنگار گلفت مچیناد و جمیع افعال قدرت اشتمال
 آفرین ارشاد جمہور نام و کل احوال ظفر تمثال مبارکباد تعلیم خواص و عوام
 بالنبی و آلہ اکرام اگر دعائے فقر سے عاجز نفس در حق کریم اثر اجابتے دارد
 نشانیست از لمعات انوار کرم متصاعد و اگر خیال بیدلان بجز سے مال
 قاصد و پیغام بشارتے تواند بود حقیقتے از خواص طینت فیض موارذ از انجواب
 مغذرت طول کلام مداحسان بے نیاز نیست و انفعال اطناب عبارت رسان
 الطاف بیدل نوازی ذیل این سلسلہ رسا و مداین احسان بے انتہا معاشران
 محفل انس تہنیت آہنگ ز فرمہ مرحبا شمارند و غازیان موکب ظفر عالم

کلام فخر انوار کرم متصاعد و اگر خیال بیدلان بجز سے مال
 قاصد و پیغام بشارتے تواند بود حقیقتے از خواص طینت فیض موارذ از انجواب
 مغذرت طول کلام مداحسان بے نیاز نیست و انفعال اطناب عبارت رسان

فصل اول در بیان سبب و علت ظهور این کتاب
در این کتاب در بیان سبب و علت ظهور این کتاب

از ان عالم نیست که بجز من مقال آید در زمان اسعدی که مروض جمعیت مشرزه رسنا
سمح آرزو کرد و دست بجمع میل این دولت دست و دیار و حصول این سعادت

بسم الله العظیم الرحمن الرحیم

از امتداد تو بزم که در تکیه پیش ازین غبار آن استان مباد تمنا کیشان مطلع
تغیر در سواد عالم حیرت چشم باخته اند و کسوت قمرگان تجیر در تکیه بلند بهیاست
دست و ناپدید اخته سه که یارب بخیل کن طبع صافی اعتقاد ان راه که اوست ساز
جمیعت دل گوهر نثر اوان راه حقا که اندیشه این غبار بر فغانه خاکساران و آرد
و عبا چنبرین گران که به سنگ و تصویر این کلفت و تخمیل آرزو مند ان
گلشن دیدار با نزار رنگ شاست دل هم آهنگ سه ذات عزت که لوح مرآت
صفاست چون عکس زوی حقیقت ما پیدا است + از کلفت طبع روشنش
میجوشد + گر و یکجه بان سراغ معیومی ماست طبیب امراض لهما از شفا خا
فصل شربت صحت جاوید گرامت فرماید و از دیدار شگفتگی آمار دیدار بیا بیا گاهان
حیرت را بطلان نسخت شفا روش نماید

ندرزنا سپین با استقبال مرزا گاه کار و نوید مقصد هم ایشان
به تحصیل سعادت صحبت که بهشت هوانوایان عالم عقیدت ست اگر سایه وار قلم
از جبین ساد و رواست و اگر چون شبنم پدیده پرواز نماید بجا اما حکم ناریا نیما
که راه آرزو مباد از زمین گیر می چاره نیست امر فرآینه ارادت صیقل
این تمنا داشت که چشمه بانوار حضور کشاید و از مشاهده و پیر گلشن آمانیک
و بوی ابرو دست نماید خورش طالع تبوشه رسید و شب رنگ بخت حروفی
وزنیه پیش از تمیبه این اقبال اسپان طولیه با قدم خیمت و امن جبه
برزده بودند و کمر با بر میان تنگ نموده خانه زین که گنجایل این خانه برودش

فصل اول در بیان سبب و علت ظهور این کتاب
در این کتاب در بیان سبب و علت ظهور این کتاب
فصل اول در بیان سبب و علت ظهور این کتاب
در این کتاب در بیان سبب و علت ظهور این کتاب
فصل اول در بیان سبب و علت ظهور این کتاب
در این کتاب در بیان سبب و علت ظهور این کتاب
فصل اول در بیان سبب و علت ظهور این کتاب
در این کتاب در بیان سبب و علت ظهور این کتاب
فصل اول در بیان سبب و علت ظهور این کتاب
در این کتاب در بیان سبب و علت ظهور این کتاب

فصل اول در بیان سبب و علت ظهور این کتاب
در این کتاب در بیان سبب و علت ظهور این کتاب
فصل اول در بیان سبب و علت ظهور این کتاب
در این کتاب در بیان سبب و علت ظهور این کتاب

حق قولش است نشان آنکه از صفی از سر آید از آنکه در میان نیست از آنکه در میان نیست از آنکه در میان نیست

قولی در باره با نون
از باره چینی است
ظلمت بین بزرگان
از حضرت اینست
قولی در باره با نون
از باره چینی است
ظلمت بین بزرگان
از حضرت اینست
قولی در باره با نون
از باره چینی است
ظلمت بین بزرگان
از حضرت اینست

جامه و اربابی چینی بهار را از شکسته رنگان عالمه است است انکار و خلعت بخش
کسوتان برده ظهور سلامت ذات قدسی آیات تشریف جمعیت حال گرداناد و
سایر افتخار پایه آن آستان تنزه آشیان از راهی پای ما کم نکتاد
جواب مکتوب شکر ات خان واسمه عا سے صحت ایشان
اندیشه عوارض جهانی ملال خاطر نسویان آن آستان مباد غبار کلفت روحانی
بدا من هوا خوا بان آنجا بنشینا در بطبع مقبلان یارب که درت را دره راست
بر این آئینه ناپیت زنگ تهمت آبی و شافی حقیقی اجتهاد نگده شنای کامل موصول
گرداناد و دعای مستمندان بی ریاضت صبح اجابت رساناد و وجهات مطمحیه تقوی
نوازش بیدلان پر تو آرا سے و رود گرم داشت که بے کلفت اگر مقابل لمحه
اقتابش گذارند آئینه در میا بجاست و اگر بکیفیت صبح بهارش بنجد میران
بعد از آشنا و اهب عطیات لفظ و معنی برنگین ترین عبارات مندر آرا سے
ارشاد و خالق وارد بیدلیها پردلی است اگر ارباب باطن توجه ادا و فرمایند
و حباب آئینه و اگر هر اگر صاحب نظران منظور اعتبار نمایند تو که عالم
تو هم هستی چنان بود و اگر حادث بر آوردی همان بود و حکمت انیقدر با باب
و تپیح است و اگر گوئی مبنه محبت پیچ است و ذات سرا پا التفات تعافان بیا
معرض مباد که درین ایام مقتضای غنیمت شناسیدها سے فرصت فکر نظم
عرفان و شرچا عنصر در پیش دارد و نفس چند بوسله این تخیلات می شمارد
و بزمره سے کدام قطره که صد بجز در رکاب ندارد و کدام ذره که طوفان آفتاب
ندارد و دله خوش میتوان کرد و اگر نه غبار بیدلیها از نظر مرتفع نمیکند و دو
صیقل آرا سے در آن فقائق چهره پردازی امور محال است تا نقصان چکس
ببلان میرسد اظهار معانی کمال از مقولها سے و هم و خیال تمنای نشاء دیدار

از آن

په قزو خان از جانب شکر الله خان و شاکر خان

درود گرامی نامه که نسبتان سوادش از بوم سایه انفات داشت و شرف
 برافش صفای آئینه شفقت می اینا شد بعد چمن کند سخن اسیران سلسله شکیبا
 نمود و بهزار بوار می حیرت سلی بیلا قمان وادی حسرت فرمود چشم توقع از سر مره
 امطار ان این قسم شفقتهاست و گوش امید از نوید آرزویان این جنس مخرها
 بال افشانی نامه بران اشفاق چون پرواز دیده امطار بید رنگ و آواز پاپ
 قاصدان جمعیت پیام چون طپشهای دل بر تامل آهنگ باور آنکه توجه شرح
 غلام مصطفی ناطق نوید نشاء بهارست هر چند قل این اراده پیشری نماید غنت
 تاز گیمای و ماغ امطار

پیر زارین العابدین

اگر تعداد الهامی دور می منحصر تحریر می بود خامه با سر گونی وضع خجالت نمکینید
 و اگر سلسله شکوه جدائی بجای می رسید مکتوبها چهره بسط سخنراشید ند اهل زند
 راناکشایش نفس باقی است بستگی ابواب تردد محال است و تار شسته عمر
 پیچ و تاب می دار و کند پریشانی را چنین کوتاهی و هم و خیال صورت مفارقت
 از آئینه خیال جلوه گرفته شود و و ام موصلت بسی اراده پیچ کس از پیش
 نیرود و هر گاه عنان مستی خاک تبصرت هوا سپرده باشد اتصال و انفصال
 این عبار با قبضه هواست نه در احاطه طاقتهاست من و ناسستن سلسله
 اتفاق را غیر از تسلیم چاره چیست و قطع پیوند اعضا نسبت سخت جانها
 کیت در هر صورت تا نفس القطار نمی پذیرد رسته اخلاص زمار گردون
 آرزوست و هوای دولت وصال گل جیب و و امن جیبست جو آئینه پرواز
 خیال در عاز رنگ شبتان اندوه به صفای صبح طرب مبدل گرداناد

علامت کمال بر
 باستان بیخفا
 از قوت بیخفا
 سلسله انجا
 باقی بماند
 پیر زارین العابدین
 در روز زارین
 حق سبحانه
 باشد

گردن قانع خمیدن مسرور

مبارکباد و عیب لشکر اللہ خان

ساز مبارکباد و نیت عید شورا این آبنگامای عشرت نشیدت که یارب بربابیات
شکر ابد الساطع و در چند جز در بیاض چشم قرمبانی نگر نیرد و هر کجا عالم اقتدر حساب
گیر و همان بدامن مزگان نسل آونیزد خار خار سلاخ ذبیح آنقدر در پوست
میونقیاده که سالمش و اگذار و در شتر و اعضاء گو سپند و در بند بند نزد که کوچه
نداده که دیگر اجزای جمعیت انبار و جون مصلحت آموز الهمی بر قدر این منجوت گردمان را
از در آونیزد صلاح و بتایند احکام ایزدی چندان که ازین خونهای بد و زینند مباح
فتوحات اقبال بزمره خیر خواهان مبارک که در بر فرتقه بد اندیشیان پلارک

سفارش مرزا سهراب رونق بمزرا العجم بخشی بهادر شاه

چون هست دولت خواهان جناب حشمت و اوقات سعادت اندیشیان رکاب
دولت معروف این جستجو هست که مستعدان فنون کمال و کار آنگام
طریق فضل را بحکم توجه ذاتی و سبی و التفات طبع دلیل انتاب آستان
همایون باشند بهادر پر ایمی معانی انجمن آرای باطالکت دانی سر خوش نشاء
مطلق مرزا سهراب رونق که یا لیسو سطوز شترش نفس صبح را بنبار خجالت
پیچیدن ست در حسرت متانت نظمش موج گوهر را آب ازین دندان چکین
تا آنکه جوهر شجاعت چون تیغ از ناصیه اش روشن ست و نشاء تهور چون
باده از طبعش مبرهن بفضا لیکه شمه ازان بمرض رسید آراستگی تمام دار
شاید آنگه این قسم روشن طبی را از مسلکان جناب خورشید انتاب دور
نفرانید و ازین عالم بلند فطرته را ملازم بارگاه آسمان چاه تصور نمایند
تربت ارباب شمه اجر عظیم دارد و تفقد احوال اصل معنی نتیجه صواب کلی با رمی آرد

جایزای بنیاد در حدیث
جاسون غلام شورا
پناه درود و امن
فانسه در آقا عالم
قولی سلامی
بنیاد حضرت علی
قولی سلامی
گنبد بر آب
داند از دروازه سلامت
بیمورد در کمال
شده اید
نیاس بیخده در
بناست بوزن دو آل
بهموده شدن
واجب القصاص
قولی سلامی
همایون باشد اگر بر تها
ست از حسن آستان
وقیم بنات راج بر با
و در جوانی سعادت
ازین ان لک
قولی سلامی
دندان بامون
کلام از دولت
باز بر
این باقم در
بازاری در
اراده در
قولی سلامی
کانت از
قولی سلامی

قولی سلامی
قولی سلامی
قولی سلامی
قولی سلامی
قولی سلامی

بقایا باقی بماند از این قطره در کوزه بماند
 این قطره را در کوزه بماند از این قطره در کوزه بماند
 این قطره را در کوزه بماند از این قطره در کوزه بماند
 این قطره را در کوزه بماند از این قطره در کوزه بماند

و از توابع تسلیم چه بجا آورده که درین وضع نیز جمیع سانی حضور است در کار
 نجاسه ذره گرفت و نه قطره سامان شد + هلاک شیوه مجرم که هیچ نتوان
 حاصل عرض نا تو انبیا آنکه بعد از رسیدن نار فول بے تامل با استقبال
 قصه شتافت و توجیه سانی ایشان تخفیف در تصدیق طبیعت محسوس
 یافت اگر چه از سهول نیز ادا و صفا سے در نظر بود اما مقتضای حرارت
 هو اجرات نه نموده بهر حال زندگی ماده ایست که خون رنجین تخفیف علمتای
 او دیده آمد و زخم شتر شربت شفا سے آن نمیده پیش ازین بزمتم تبیر
 نبرد اخت و فرصت را مشروف تکالیف دیگر ساخت چند روز است در
 بهارستان اندیشه گل زرد رنگ آرام می باز و و بار ایش بساط شکست
 رنگی می پردازد بنور از زمین افکار منتخب آب و رنگی که فرا هم آورده است
 قریب یک صد و پنجاه گل زینت و امان تحریر کرده اقبال رنگینی با سے
 این گلده است بنظر نگاه معنی بین است و معراج خرمیدای سے این گلبن موتون
 مطالعه بهار آفرین تا چهارم و پنجم ماه مرمصد جذب خورشید هدایت است و
 مستعد باریابی آستان عنایت

بنظر نگاه بستنده یعنی شتافت
 بنوی تا زینک سے این نظم
 موقوف دیوان بهار ازین
 شتافت است
 ترفیع و ترفیع ازین
 اسل ایسید و ازین
 بهمانی شتافت و مرمصد
 دخل یافتن آستان
 عنایت شتافت است
 موقوف تا بل انقلاب ازین
 فک کردن در تغییرات
 زمانها و مکانها سے
 حادث روشنی و صفا سے
 آینه حیرت باث کراشما سے
 مقامات موقت حق
 است و همچنین خیال
 کردن تعبیر
 چگونه و چیدگے
 موجودات خارجی
 و صور حسیه در سے
 رنگها سے
 غفلت است

بشکر الله خان

حقیقت آگاہا تامل انقلاب ازمنه و اکنه امکانی جلا سے آئینه حیرت است و
 تخیل تنبیر کمیت و کم اعیان رفع رنگار با سے غفلت اینجا ادا حیرت
 حوصله بخش عروج نظر می باشد و اعانت تسلیم چهره کشا سے علامات فتح
 و ظفر حصول این نشاء از ساغر آگاہ سے حق شردن است و از شهود این
 کیفیات با سهرا حضور مطلق راه بردن سے مارا پاس طریق عمرت خور
 نسی فضولی دنه سودا سے غرور + باید بودن همیشه با هر کم و بیش چون

چون

قوله بحار آرائی آه یعنی اگر عبارت نویسی دوستان سواد کا خیر تھا قبولیت پیدا شت علم من از شرم عبارت آرائیکہ محض ہی حاصل مست من فرود میگردد ۱۲

دریا و تو ام نیت غم از کلفت امکان - گردے کہ بود و ر و گلشن
 ہمزنگت ، بلند ہیامے دست کرم از صلاے دور گردان و اوے
 انتظار کو تھی بیناد و رسایمے کند التفات از کشش نارسایان عالم
 بیدست و پانی چین تغافل مجناد

ارسال خاتمہ طور معرفت موسوم بہ گلگشت حقیقت بعاقلمخان

عنان بے نیاز ہیامے امواج کرم معطوف ساحل نشینان زاویہ خاکسار
 بعد از اداسے مراتب عبودیت کہ تانفس باقی ست از گردن عقیدت سا
 نیت مروض فیض اندوزان محفل حضور میگردد اند کہ درین ایام بوساطت
 تعلیم خان صاحب حقائق مراتب و متبع آن مرجع عرفان معالی مناصب از
 بہارستان عالم موزونی مستفیض گلگشت حقیقیہ بود عرض کیفیات را وسیلہ
 نیاز بیدلی تصور نمود اگر در جناب خلد اتساب بقبول برگ سبزی بیزد
 گلہستہ آری یک عالم فرق افتخار ست و اگر با بیاری نگاہ محنت رشید واری قابل نمود
 گرد و طوبی اعتبار صد ہزار باغ و بہار اطہار حقیقت شان و نزلش موقوف بر نعینہ
 خان خلاق نشان ست و در ضمن عرض خد خواہ ناتوانی اطنا ب بیدلان

ادب طلب سواری و عذر انزو ابعاقل خان

رایعی و ناتمامت کمین غفلت نشود ، یعنی در بزم محو خلوت نشود ، تا کی خواہ
 نظر از عالم بستن ، کثرت بہ کلفت کو وحدت نشود ، پر تو آثار ربوبیت و امین
 التفات بہ کیفیت معطوف نداد کہ جز وضع عبودیت از نخلت حق گذاری توان برآمد
 زیارت کرام صرفہ جمعیت بیدلان نیت امید کہ غفلت امور با گاہی فرود آمد لہ

بہ شکر اللہ خان

اگر عبارت آرائی اہل اخلاص قبولی غیر از دعائیدہ آخانہ نیاز بیدلی از نگہ بی حاصل

نشینان اسبغیہ زہدہ حاصل
 قولہ تمجید از با یغیر ہادی
 گردن ۱۲
 گلگشت آہ از نفیس گزیدہ بیک
 عرض کیفیات آہ از نکلای کیفیت
 گلگشت حقیقت آہ
 در جناب
 با بوقبولیت بیک
 قولہ
 گلگشت حقیقت آہ
 ان تیکہ ہذا
 گلخان نکور نوشتہ ام
 قولہ
 احوال مسلمان مروض نذر
 مدح خاتم و از گوی نذر
 کہ و ام
 گلگشت حقیقت آہ

بیدلان نیت امید کہ غفلت امور با گاہی فرود آمد لہ
 گلخان نکور نوشتہ ام
 احوال مسلمان مروض نذر
 مدح خاتم و از گوی نذر
 کہ و ام
 گلگشت حقیقت آہ

تجدید العافض کتایبی و رز و غیر از شرم فضولی نخواهد بود
بعاقل خان در شکر اخلاق شکر آینه خان

این تجرید زاری که نقبش میثانی خامه کلفروش آیین نیازست و آیین سلیم آبادی که بجهه سانی سطور و نقاط بساط اوب طراز نسخه ایست از دفتر اخلاص بیدل نیاز جناب قبله نمز لیکه روئے امید ارادت اندیشان فشرش محفل حضورش باد و فرق تمنا سے عقیدت کیشان از سایه التفاتش دوری مینیاد عاجز نو از زمین عافضه که همه جا شامل حال فقر است توجه خان صاحب اخلاص مناقب مقنا طیس دل شکر منزل گردید و رشتہ الفت بی اختیاری بر طبعیت جوشی پیچیده در عالم تسلیم بے پروبالی آشیان جمعیتی مقرر است و در گوشه عجز بے تردوی آب و دانه میسر فیض صحبتها از منتنات حاصل زندگی مشاهد می نماید و بحیال آن آستان جبهه از دور میساید درین ایام خان سعادت عنوان بانگشافت مطالب طلسم حیرت عنوانها مقرر نموده اند و مرآتے که خلاصه مدعا سے آن نسخه است بقیض تحریر زود و حاصل توجه آنکه هرگاه نگاه معنی نپاه میل مطالعه فرماید بے تامل نقاب آرزو سے مطلب کشاید از نظر مینت اثر خواهد گذشت و بسعادت عرض و مضمون موصول خواهد گشت فیاض حقیقی دولت حضور نصیب گرداند و بانوار تجلیات در عالم دیدار رساند

مرزا سلیمان

محیط الطاف جوش ترحم امواج از حیرت و اماندگان ساحل محجز عاقل مباد هر حمت غبار بے سرو پا در هوا سے و امن مقصود و سر ایاط پیش بود و توحی اسیرم اقبال امداد جراتے نفرمود و در گره انتظار از امید شگفتگی چمنه را فرا بزم وارد و به شکر نعماتے آن صبح بهار اخلاق و احسان نفس می شمارد

فکر بسبب غیاب سلیمان
فکر از نظر از نظر با تو از دور
بنیاد نیست که این غیاب
نزل او به طراز یک کعبه
ایست از دفتر محبت من نیاز
آنجاب جان نزل تقدیر
دوری اسیر و ان غرض غرض
بادرستخواسته عقدا ان زمانه
میان آن دوری بنیاد و غیاب
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

فکر از نظر از نظر با تو از دور
بنیاد نیست که این غیاب
نزل او به طراز یک کعبه
ایست از دفتر محبت من نیاز
آنجاب جان نزل تقدیر
دوری اسیر و ان غرض غرض
بادرستخواسته عقدا ان زمانه
میان آن دوری بنیاد و غیاب
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

از نمایان حاضریم و از دور گردان ناظر شد الحمد پیش آنگه قانون آن محفل دور
 رانیز محروم و اما ندگے نحو است و بتایید اتفاق از لی بساط سلسله وفاق
 از لاهور تا دلی آراست حقیقت کیمائی از شہود این آثار بر ربط یقین بر پست
 و شمول فضل بکاشفه این کیفیات بر صفحہ دل و زبان نقش شکرست تفصیل
 آن از مکاتیب خان کرم عنوان مکتوب را می معنی ضیا خواهد بود و بسلا خطہ طمان
 باشارہ اجمال اکتفا نمود و ساغر نیز گد چشم فتان تو بود و می طرز نگاه
 نشاء عنوان تو بود و دیوار و در میگرد تا پای شمش + دیدیم بہان سایہ
 مژگان تو بود و طوبی سرشت نہا لیکہ برگ و ساز این عشرت تاد سایہ
 بالیدش بالیدہ ست و خواہد بالید و فرودس حضور نو بر می کہ ما تمنا
 این نشاء بر کاب رسیدنش رسیدہ ست و خواہد رسید کلک آرزو سلک
 بعرض این مطلع مینت نگار تاریخ زمان و رودست و بساز این و مضر
 نیاز آہنگ انجمن شہود و جنت عیش طرب دمان ہمدم ہمدم کرم اللہ خان

بہ شکر اللہ خان

اگر یک چشم زدن عدم حضور انجمن تصور شخص اندیشہ می بود و معذرت انشای
 خامہ نیاز چہ مجده کہ اثبات کلف نے نمود متحن آثار کرم گاہ گاہ تخم انتظارے
 بزرع ہوس میکار و دور وفا کدہ صبر آرمایماند کے مجال خود شتم و امیدار
 مست این جام معذور میباشد و مجنون این سو و امجورے نفس از طواف
 دل چہ مقدورست بر گشتن + اگر برگردم از کویت ہمین مقدارے گردم +
 ز خواب ناز بستی غافلیم لیکہ اینقدر وانم + کہ ہر کسی بر دنام تو من بیدار
 مے گردم + اکثرے در خامہ ابیاتے کہ بقرب سفارش ضعف امور و نفس میراد
 منحصر اسرار و عاکہ و دویت ساز بندگی ست بجامے آرو و اگر بار سال

ملکہ قولہ از
 غایبان آداس
 جلا غایبان کہ حافظ
 انداز فریاد و گریز
 بندہ اندیشہ
 بیخیا و صفت
 غیبیات و مہمات
 انصافان و
 بینندگان
 ۶۶
 حق تعالی
 بفرستد
 بر ما
 رحمت
 بزرگوار
 را
 تا
 روز
 قیامت

قوله این دعاست
در فقره آینه دار
تمنا است که کسب
معمول است آینه
کاف بکاف که کعبه
در زمین کاف که کعبه
در فقره آینه دار
بشنود عالم شتیاق انوار
بسیوی خود کرد در طلسم این نقران
زینست که کتبش در جای
نماند جاتو سیدال شمس
نادر کبک زنده است آینه دار
جست جو نصوص و از نبی اند
و تا وقتیکه طاعت بسیار از
نمایند مع ما فانست
نمی شنیدند که خود کسب
مع ای اسی آینه مع
بوی سلم ۴
فکر ای دل خود را از
بیش شکسته قوی بند
اضطرابی در اندیشه
دگامی چون جانی ای
متدجیب در باطن من
احوال خود هر چه در
بیماری نمی بین برین
انتظار کتب مال غیر
قوی بنام
که کتب تکلف در عالم
و جمیع الی غیره

زیر شقی خامه طلب سے شمار و مد سے میگذرد و در وصول مهر حضور شبنمی است بوی
گذرد از تشویر و اشک چکیده زمین که سجدۀ تعذیر باری در پرده ساز بنیوانی تحریر انوار
مدعاست و در مقام عجز نارسائی تسلیه زمزمه این تمناست که گرمین نخواهم گل از
وصول چید + برد و درستان ناله خواهد رسید + درین نشأه که روی توقع عالمی
متوجه التفات آنجناب است آینه اسرار سیادت میر محمد و رفقا سے ایشان
که از صفایکیشان این روزگار اند تمنا سے حصول سعادت ملازمت دارند بکر
رو سے توجہی اگر جلا بخش جو هر حال شان باشند تمثال تنج از مرآت ثوار کسب خواهند

باخوان پناه مرزار روح الله و مرزا عباد الله

اگر نقش جبین خامه سجده سرشت جو مرار سے آئینه نیاز کے بود صورت تسلیم سبت
و پاپان بنظر عاقلیت که میدید و اگر دستگاہ بیچ و تاب نقوش و سطور اظهار ساز گشته
نمیکند کند ناله نئے زبانان بکنگره اصفا که میرسانید گشته عالم شتیاق که در محیط
امکان جناب و ارب بیدلی مشهور است تا نقد نفس را در گره هستی دارد از بیتا بیها
سود ای طلب معذور نمی نشیند تا بر تو طاعتی در فانوس خیال مشاهده مینماید از
جست و جو های صبح وصول بساط تسلی نمی چید گاه بی چون موج طومار طلبها سے
دل بال شکسته رنگی سے بند و گاشته چون جناب مکتوب حیرت احوال به برد از
دید از نظر حواله می نماید بانیمه استحقاق ترجم بعد ای از لی خامه وحشی طاقت رسیده
رام تسلی نمی بند و بوجی از ارسال رد آن نامه علاج نشنه کام وادی حیرت نمینماید
جلای آئینه نماید بطور صورت این تمنا وابسته است که بهر تکلف در عالم بیکار بیها
و جمعیت دا ان مکاتبه شقی خواسته میتوان انباشت و تا در چشم و و است
اثر نئے باقی ست مترگان خامه را خشک نئے گذاشت از درد تنها که
که رفیق طبیعت وحشت نصیب ست چه نگارد که با وجود کثرت یک عالم

بوی سلم ۴
فکر ای دل خود را از
بیش شکسته قوی بند
اضطرابی در اندیشه
دگامی چون جانی ای
متدجیب در باطن من
احوال خود هر چه در
بیماری نمی بین برین
انتظار کتب مال غیر
قوی بنام
که کتب تکلف در عالم
و جمیع الی غیره

عالم شتیاق
نمایند مع ما فانست
نمی شنیدند که خود کسب
مع ای اسی آینه مع
بوی سلم ۴
فکر ای دل خود را از
بیش شکسته قوی بند
اضطرابی در اندیشه
دگامی چون جانی ای
متدجیب در باطن من
احوال خود هر چه در
بیماری نمی بین برین
انتظار کتب مال غیر
قوی بنام
که کتب تکلف در عالم
و جمیع الی غیره

عاشق از این پس هم محبت با شما دارد
 جوایز که به شما داده شد
 بر کشتن آن کس که بر این
 قوت از این بگویی که بگویی
 بنامی فخر زنده
 از وقوع احکام آشوب است
 شدن احکام آشوب است
 قولی آن در طلب بر زمین
 آشوبی خفانی و طلب بر زمین
 اصل فخر و طلب بر زمین

مے افشار و مینوائے کہ عبور آنگانک آن سرزمین گردید از بلند آواز گبهامی دست کرم
 سامع را البرز استغنا گردانید و بے برگیکه لبیر سواد آن لوح شافت از شکفتگیهای
 جبین اخلاق باصره سادسته بند بر زرنگ جمعیت یافت خلاصه مدعا انتخاب
 فروش این معنی ست که چمن طراز فطرت محمد عاشق سمیت بالتفات خان بهادر
 لقب محل آرای بک کاروان تمنا گردید ناقد امید از اجبر با سلام آباد کشید و از نامت
 زان اقبال که عوارض مضمون طبیعت خان استغنا نشان بود و حصول
 منزل مراد از وقوع احکام محال شمرده با س مطلب را آبروی صبر و توکل فهمید و
 بجز کم بجا رنگی پائے آرزو با بدامن بمراد بی پیچید در حالتی که بیابان برگه نارسای
 سبک گدانا کامی میگفت بهدایت اشتهار مکارم اخلاق اندیشید دلیل ستمش که بود
 یعنی از کسوت خود داری بر آنده نمکش قصیده طالب آملی شافت و بعون رحمت
 آن مدوح ارباب کمال فرود مظهر در یافت متوقع تحسین فطرت معنی لطیفین
 و محتاج آفرین طبع بهار آفرین باری بیدل مشتاق نیز باطن تقریب بادی
 از حال فراموشی مال داد نزدیک استخاق از دور گردان انجمن دیدار

غافل سباد

به فرسیع خان

ساعت ندی خار نفسل آنکے و جوہرے غبار فیض لانتہای
 و مانع آراے آن نشاء فرسیع ایشان و نشاء از دوزان باذل کنج
 احسان باد هر چند سب پر طاقت بیدلان نفس وار دل نازبان
 بیش نیست در پر دوازده عای احب باشور صحرای امکان را گرد
 افشای ناله سے پسندارد با آنکه چون نگاه از مقیمان زاویه حیرت
 است در انداز حسرت دیدار صفی آفتاق چون مرقان

بازل انجمن در راه نشاء ایشان
 قرار سباز کرد از نشاء ایشان
 باذل انصارت است کتب بی بیار
 قولی که فرسیع از آن است
 جلال اندیشم زاده در دل نازبان
 نیست یعنی طاقت فرسیع بیار کم
 وقت دعا و ستایش آنقدر نشانند
 شورا عالم در آن در نشاء ایشان
 خود بدین نام
 با وصف آنکه این جلیل است و دیگر
 جلاست اگر در زنجور و دیگر
 تمام این جا زانند
 مکان که با نگاه نگاه مذکور
 ایان حبیب جوزی بیار
 شماره ۱۳

قوله حقیقت دوم

فنج ایست که حقیقت

با همه مخلوقات خود بیک

ذوق کرده رسانان لفظ

باز در آن اراغ له

منگوبت یکست نفیجان

منه خاری اولی

قوله ادا با کسب من

نیست اودن ارگند

انجا بنی بنی منگوبت

منگوبت که کتابت از یک

فصل دوم که کتابت از یک

فصل دوم که کتابت از یک

بشکر السدخان

حقیقت دوم فتح و اقبالی که از عالم غیب شامل آن ذات بصیرت صفات ست بنا بر کیا
 ظهور کرده رسان خرمیا و مبارکها باد دشمن گداز انوید این فتح نمایان هر قدر که برود
 حاسدان منگوبت راه ادب و نالیدن کشود و لهامی هوا خواهان را تعلیم شکنستن
 و یالیدن فرمودست که ام دل که هوا پرور شمای تو نیست + زدستهای دعا کن حصار
 نازان باش + هر چند در حضور و غیبت بضاعت فقرات تسلیم و دست دعا ست اما
 دوری رکاب سعادت انتساب خاصه درین قسم هنگامه خالی از عرق الفعالی نیست
 سه جبهه خلیفه آراسته ایم + عدد خویش از کرمت خواسته ایم فتوحات ظاهری باطنی
 هم رکاب موکب منصور باد

بمیان لعل محمد در حقیقت محمد عاشق است

سرایه کیسه گاه هستی نقد الفاسی است بی توقف از کج خانه غیب بیوت مدد فرمای تنگ
 مایگان بازار و بی تشویش تردد غنا بخش بے بضاعتان چارسومی شهود آوردت
 او دلیل است بر آنکه این نقد ایشاری است نه انداختنی دور یافت منی این عطیة نیز
 موستی است نه آموختنی طائفه که از لقب گیران نامل بے تحقیق موجودات برده اند
 جمعیت جمع اسباب موهمه از نتائج تفکری الفاس شمرده اند یعنی هر چه درین زبان
 کرده بدست آورده اند نفس در عوض آن تلف کرده اند پس از سامان بخشش این کلید غم
 بادوست اند اما غافل و تقویت این سرشته فتوح همه جگر دارند اما بیدل خوشحال
 در یاد لانی که موج آثار کرم از نقش جبین شان پیدا است و جوهر کیفیت ایشار این
 استین ایشان جلوه فرماید الحمد از قانون عواطف آن انجمن که است زفر و متصالحه
 است که اگر مخالف یکج ننگی سر آید چون پیکر جنگ ناراستی از پیش سر بر
 می آرد و اگر خود سری بخارج آید میل نماید چون بلبلان زحمت بخش

ذکر کرده از زبانها
 قوله بمیان لعل محمد در لعل
 بخدمت بیان لعل محمد در لعل
 بیان خود حاشی که کتابت از یک
 یافت در این قوله موکب منصور
 بجز در نزد بود و کسور دایمی
 شد که کتابت از ذات بخت
 ندان با بشکر از اورد که کور
 حقیقت که کتابت از یک
 قوله در فرمای الی آخره این حرف
 الفاس است و نظایر این است
 فقره محمد است ۱۲ قوله این گفته
 این اشارت بپسوی الفاس را می
 ای لاتی عرض کردن فقره هم نمودن
 مردم حافظ کردن شواهد خوب
 لعل خاطر و بنی منگوبت فقره
 است ۱۲ قوله منگوبت
 است بالفکر و کرمین منگوبت
 شونده که کتابت از یک
 نام سازی است که از زمین
 میدان دم سے نواز غنا

بباشو از کز بهار از بزمی میزم سازم عا پرده دار جرت نوالی سه چند برانه خیال خودم
پریشان لیکت بر مال خودم به غیر با کیست حرف ما شنود گنگشوی بان لال خودم بحد
از خود قیام بهت اینجا بی تو رحمت گش خیال خودم + یانه بی کی خار خیال ساغر شود کرد
وز نگار دوری با صفای آئینه فریبیل پی پرو +

بواب مکتوب مرزا محمد نعیم

معنی نسبتا نیکه طریقه اخلاق اشفاق غایبانه مرعی داشته اند و میدارند و مراتب اشفات
و عطفوت بیواسطه دید بجا آورده اند دست آرنده را بر کوشون بالغیب محقق ذات
حقائق آیات ایشان فهمیدن است و حضور تجلی ذاتی منخضر نگاه تره شهود آنها اندر شنید
فصل حقیقی در انجمن آثار دید جای آئینه عینک شان عطا فرموده است تا تفاوت
پشت در و حاصل ادراک حقیقت نمانه پسند و تو هم غبار فرق و اثینیت بمقابل تصور
اسرار کیتانی نه پیوند یاد آور بهای بیدلان دلیل فراموشی حق مساب و توجه با حوال نفرا
غفلت غنی مطلق مبینا د

بشارت خان

اگر حسرت دیدار را خصا طاعت تصویره نماید منجیر کارگاه بیکاری بکدام نماند نگران
بردارد و اگر نتیجه حضور را با بن جمعیت نیندیشد هوا گیر عالم بجا صلی بچا امید
بجاک گذارد و پرواز با باد داده هوایی است زمین گیر با شکسته بال نمنا نیکه جب
مستندان بسبل آهنگ آرزوی اوست دسعی بیدلان بجاک خفته جبت و جبر
سه دست و پا کم کرده شوق تماشای تو ام به انگند بارب سر فاده و پر پاس تو ام

به شکر المدخان

شمول فضل ایند متعال ارتفاع مناسب جاه و جلال آبادی ملک برکات مال حضور
دوام عشرت بزوال جمعیت رفقای فرخنده فال مقهوری اعدا ادبار مال سلامت انخوا
۲۰ بتداست و نور بدات غنی است آخره متعلق آن ۱۲

فوله خند بران است
خیال لیلی بران
دران جو ایوب شمشسته
بیا شری بهر خیال
کسین برین بازی
من کو بهر بیامداز
بزرگوار خا شنود جمله
فوله نیاست کجای
دزدیدن جوید کردن
انجا نیاست کجای
دشواری کجای
مخل خیال خود نوشت
مخل خیال خود نوشت

معه فوله خند بران
بیا شری بهر خیال
کسین برین بازی
من کو بهر بیامداز
بزرگوار خا شنود جمله
فوله نیاست کجای
دزدیدن جوید کردن
انجا نیاست کجای
دشواری کجای
مخل خیال خود نوشت
مخل خیال خود نوشت

عظا فرموده است تا تفاوت
پشت در و حاصل ادراک حقیقت
نمانه پسند و تو هم غبار
فرق و اثینیت بمقابل تصور
اسرار کیتانی نه پیوند
یاد آور بهای بیدلان
دلیل فراموشی حق مساب
و توجه با حوال نفرا
غفلت غنی مطلق مبینا د

فوله خند بران است
خیال لیلی بران
دران جو ایوب شمشسته
بیا شری بهر خیال
کسین برین بازی
من کو بهر بیامداز
بزرگوار خا شنود جمله
فوله نیاست کجای
دزدیدن جوید کردن
انجا نیاست کجای
دشواری کجای
مخل خیال خود نوشت
مخل خیال خود نوشت

دل شعله از شعله آرزو
 قلم طوان بپوشد آرزو
 در عالم تسلیم دعوی عرض آداب خالی از شیوه های بی ادبی نیست اما بوضع حسین
 کلایز سلاک صورت احوال که کشوف مرات حقیقت شهود دست معروض میداد
 درین ایام بمواظبت اقسام تنقیه و تبرید طبیعت ضعف طینت اثر قوتی و اکثیدا
 حرارتها مثل اطفاء دیده مگر شعله آرزوی دیدار که همچنان متصاعدست و لجزوج
 مراتب شون مستعد پس از تنقیه که شاید هوا رشحی ابری بر روی کار آرد و از آتش
 پارهای عبار راه وحشت سپندی پردازد هوا خواه حقیقه میهای استعداد دولت
 ملازمت و منتظر سلامی خوان رحمت خواهد بود اگر از گرمیهای هوای این سرزمین
 بعضی نگارش پردازد منی تحریک نامه لفظ بر صفحه میکزرد و از مرتبه سطر میگردد
 و اگر از تندبهای صرصر این نواح شمه بر طراز چه احتیاج ارسال نامه که قاصد را نیز
 بادی برد خلاق کیفیات عناصر مشت خاک بیدلان را از آسایش آتش و باد فقر
 ایمن گرداناد چون آب در قدم طونه سرستان حسد محبت رساناد

بشکرالدخان در عرض تقابست خود

در عالم تسلیم دعوی عرض آداب خالی از شیوه های بی ادبی نیست اما بوضع حسین
 کلایز سلاک صورت احوال که کشوف مرات حقیقت شهود دست معروض میداد
 درین ایام بمواظبت اقسام تنقیه و تبرید طبیعت ضعف طینت اثر قوتی و اکثیدا
 حرارتها مثل اطفاء دیده مگر شعله آرزوی دیدار که همچنان متصاعدست و لجزوج
 مراتب شون مستعد پس از تنقیه که شاید هوا رشحی ابری بر روی کار آرد و از آتش
 پارهای عبار راه وحشت سپندی پردازد هوا خواه حقیقه میهای استعداد دولت
 ملازمت و منتظر سلامی خوان رحمت خواهد بود اگر از گرمیهای هوای این سرزمین
 بعضی نگارش پردازد منی تحریک نامه لفظ بر صفحه میکزرد و از مرتبه سطر میگردد
 و اگر از تندبهای صرصر این نواح شمه بر طراز چه احتیاج ارسال نامه که قاصد را نیز
 بادی برد خلاق کیفیات عناصر مشت خاک بیدلان را از آسایش آتش و باد فقر
 ایمن گرداناد چون آب در قدم طونه سرستان حسد محبت رساناد

بشاکر خان

آئینه تسلیم لبر نرینمال سجود و صفحه آرزو و منفوش ارشاد شهود چشم باخته تصور دیداریم ناقصا
 اقبال کایسی چه وقت از دام انتظار برآرد و سپرند خست وضع زمین گیریم ناصلا می دست
 گرم کی از خاک ببارد با وجود گرم جوشی های یک عالم آشنای صحبت افسرده پاس تهناتی
 ...

در عالم تسلیم دعوی عرض آداب خالی از شیوه های بی ادبی نیست اما بوضع حسین
 کلایز سلاک صورت احوال که کشوف مرات حقیقت شهود دست معروض میداد
 درین ایام بمواظبت اقسام تنقیه و تبرید طبیعت ضعف طینت اثر قوتی و اکثیدا
 حرارتها مثل اطفاء دیده مگر شعله آرزوی دیدار که همچنان متصاعدست و لجزوج
 مراتب شون مستعد پس از تنقیه که شاید هوا رشحی ابری بر روی کار آرد و از آتش
 پارهای عبار راه وحشت سپندی پردازد هوا خواه حقیقه میهای استعداد دولت
 ملازمت و منتظر سلامی خوان رحمت خواهد بود اگر از گرمیهای هوای این سرزمین
 بعضی نگارش پردازد منی تحریک نامه لفظ بر صفحه میکزرد و از مرتبه سطر میگردد
 و اگر از تندبهای صرصر این نواح شمه بر طراز چه احتیاج ارسال نامه که قاصد را نیز
 بادی برد خلاق کیفیات عناصر مشت خاک بیدلان را از آسایش آتش و باد فقر
 ایمن گرداناد چون آب در قدم طونه سرستان حسد محبت رساناد

در عالم تسلیم دعوی عرض آداب خالی از شیوه های بی ادبی نیست اما بوضع حسین
 کلایز سلاک صورت احوال که کشوف مرات حقیقت شهود دست معروض میداد
 درین ایام بمواظبت اقسام تنقیه و تبرید طبیعت ضعف طینت اثر قوتی و اکثیدا
 حرارتها مثل اطفاء دیده مگر شعله آرزوی دیدار که همچنان متصاعدست و لجزوج
 مراتب شون مستعد پس از تنقیه که شاید هوا رشحی ابری بر روی کار آرد و از آتش
 پارهای عبار راه وحشت سپندی پردازد هوا خواه حقیقه میهای استعداد دولت
 ملازمت و منتظر سلامی خوان رحمت خواهد بود اگر از گرمیهای هوای این سرزمین
 بعضی نگارش پردازد منی تحریک نامه لفظ بر صفحه میکزرد و از مرتبه سطر میگردد
 و اگر از تندبهای صرصر این نواح شمه بر طراز چه احتیاج ارسال نامه که قاصد را نیز
 بادی برد خلاق کیفیات عناصر مشت خاک بیدلان را از آسایش آتش و باد فقر
 ایمن گرداناد چون آب در قدم طونه سرستان حسد محبت رساناد

که بر گران ...
علاوه بر این ...
که در این ...
که در این ...
که در این ...
که در این ...
که در این ...
که در این ...
که در این ...
که در این ...

ویدار دور افتاده ایم به سیر ویم از خود بدوش ناتوانیها که خط به معنی نواز اطوار معرفت
از هجوم دیده انتظار سامان یک عالم چراغان است و بهوسه نثار آن کلیم ایمین حقیقت
صد هزار گوهر معنی بدانان که الحمد لله توجیه ذات معنی آیات در آن سمت یسینای مشکووه و عساکر
قدرت نه نموده که آل فرعون یعنی زمره طاعیان که غرق نیل او باراند تا قیامت سزای
آب تنج بر آرنج درین دقت آرزو سے بتیاب هوا پرست این تمناس است که رابط اجزا
تفرقه امکان اوراق انتظار میدان برگرداند و دیده مشتاق را همچون نقش پای مطبوعه
قدیموس ساند ابیات خواستم مطلبی کنم انشا به تانس گل کند دعای تو بود و به شد نشینم
کنون که صفی دل به نسیم معنی تماشای تو بود

بشکر الله خان در عذر احوال شاه زین العابدین

وسیله مراتب عجز که حضرت زین تسلیم آمین در ادای آن ناگزیر است و نیاز کمین خاطر
جبین در عرض آن بی اختیار تحریر و ثبت حاصل است که بهیمت مطالعہ فیاض نشاء
قبولی بهم رساند و کسوت غبار خطوط به عبیر انجمن معطر گرداند قطعه چه سازم تا تو ام
ریخت رنگ سجده در کوشش به سرافقاده دارم که پشیمانی ست زانوشش به بهار آلوده
رنگ تمنایت دلی دارم که گرسیرگی در خاطر افتد سیکم بولیش به فیض رسانا هر چه در با
شاه زین العابدین و غیر آن که اشغال با بیجا صلان مزرع ایجاد انداز عالم اخلاق بطور پیوسته
ومی پیوندد و غیر از آثار رفت حقیقی نیست اجر وقوع این مراسم از حق بحق خواهد بود و نه گام
تحریر نیاز نامه رباعی از پرده غیب معانی احرام رقم کده شهود بست و مقبتضای
تناسب مقام در سبک حقایق معروض پیوسته افراط حقیقت است و
احیان نفیرا این جمله مرکبان به فیض بسید و کظرفی فیض ترانج نیست اگر قطره بود قطره محیط است و محیط

از جانب مزار محمد تقی بشکر الله خان

عید آمده تا در طرب بکشایند در ساغراه با ده با پیامند + یارب بدعا

که در این ...
که در این ...
که در این ...
که در این ...
که در این ...
که در این ...
که در این ...
که در این ...
که در این ...
که در این ...

بیت

این جز است برای ابتدا که در
و سید او را ابتدا باشد در وقت
علی است آن در وقت حقیقت
نست که چنین بیان باشد
فوله که از آن بیان باشد
پیشانی آن بیان باشد
که در این ...
که در این ...
که در این ...
که در این ...
که در این ...
که در این ...
که در این ...
که در این ...
که در این ...
که در این ...

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

فلک سیری آسان پرست از نگاه بی جهانی شد از نارسائی بلاک به فلک که بال مید شنگ

بشکر الله خان نوشته شد

روز وصلت باید از شهرم آب گردیدن که ماه در فراقت زندگی کردیم و جانی دشتیم
شیرازه بند نسیم نهوشش ازین بفرقه جزای بیدلان راضی مباد بتبع افکار گوهر نثار
دوبیت تجریر نیاز سے آرد و از مطالعه اصلاح آرا توقع پیرایه قبول دارد قطعه
کرده ام سر مشق حیرت سر و موزون تراها تا که میخوانم بلند بیامی مضمون ترا هر چه می
سراسخ از خیالت میدیدم به هر دو عالم یک سر زانوست مجنون تراها

به شکر الله خان

از مطالعه احوال معنی خندان که بصورت سراپا تفصیر اند غافل نباشند مفاد ضمه
عنایت مضمون بعد از انتظار می دید مدد نورس بجستم آرزو بخشید دیگر ازین جنس
عنایات از جعفر نهدا برون با دغیر از حسرت دیدار سر چه معروض دارد تکلف است
وانچه بنگارش آرد نادانی نرف برض این دوبیت نکیه برقم می نماید و نقائ از رو
اخلاص لقمینی میکشاید ابیات به پیمان نازت که رنگ مرن است به آینه گسارت
که چنگ من است به تو گر نمنه جست و جو یافت بهمن گر تو ام گفتگو بر طون به نامیده
انسر حقیقت دیدار عالی کرامت کند و بشهو و دوام و اصل گرداناد

دعای رضای انجام نسیمه طومر معرفت بشکر الله خان

بیاز سے کہ در معبد اندیشه با معنی تسلیم سے ساخت امروز در صورت خط جبهه است
و دعاییکه در پرده نفس حسرت چلیدن می کشید کسوت نامه بال کشا ایلیا پیا
و اومی مقصود را کیفیت طلب هم پیمان جمعیت وصال است و عاجز نگامان محفل
شهو در خیال دولت دیدار نیز آئینه دار حضور جمال بیت تا حضور وصل تو دور دیگر
مشاق بود به دل فراسخ داشت از روشن باینهاک خط + این زمان که گلشن

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

مله قوله فبئس الامم لعني
 اشرفهم الامم في زمانه
 اشرفهم الامم في زمانه
 اشرفهم الامم في زمانه
 اشرفهم الامم في زمانه
 اشرفهم الامم في زمانه
 اشرفهم الامم في زمانه
 اشرفهم الامم في زمانه
 اشرفهم الامم في زمانه
 اشرفهم الامم في زمانه
 اشرفهم الامم في زمانه

شرف گردانان و زبان همدوشنا که دلیل معرفت حقیقتی است که است کنا

به شیخ عن سلام محی الدین

بینگوهای ترش ایام تشویش اوقات آن شکرستان خلوت سباد ارسا
 ابنه باسه منتخب که هر یک از لذت سربسته نوید ذوق تمام داشت تا بکمان
 تراویه سیدی راتا زبان بپاشنه باسه حصول شکر ناپاست کامروای حقیقی نخلستان
 وصول جمعیت رسانا و از ثمرات صد لبته وصل شیرین کام نعمت جاوید گردانان

جواب محذرت میررضی و حدت و شکر اسرا حقه

اندیشه صحبت و رخصت که معنی نسوز غیر ایجا دسه ست از خاطر وحدت مناظر مریخ باب
 اقتضای اتفاق صحبتها نقاب آرزو سے وقوع نمے کشاید قدم مهبان در دیده مرد
 می نماید و ناخواستش و داع میل فرا هم آوردن مرگان نموده است آینه مخمور و دلها آغوش
 مشاهد حقیقت کشوده اگر حاضر اند دیده بیدار روشن اگر بغیبت پرواضحه اند اندیشه تبوی
 گلشن درین صورت اگر بپای عذری در میان آید ننگ آینه رسوم سے زواید در
 همه حال بیدلان را ازین عالم بنجر باید نمید و عمان تخیل از وادے این تو هم معطوف
 باید گردانید حقه باسه تحائف بلفعل خموشه مینائے کرده اند پیام و کشیهامی بی التفات
 آورده با دوا و نفساے گرم حیات بخش وستان باشند

بشکر اللہ خان و شاکر خان

در عرض مراتب نیاز فرق داشته ست آن دو متحد اندیشیدن خجالت فهم کلماتی
 است و در سیر گلشن وفاق ایشان غیر بگرگے بر روسے کار آوردن انفعال احوالے
 و رعنائی قطعه محیط اعظم که بتازگے چهره کناست عذر تقصیر نے زبانها خواهد
 خواست بیاساے اے آفتاب یقین + تجر بیان کتاب یقین + که مارا
 بچولانگہ اعتبار + نشاندست افرد گے در غبار پد شکر و سه گر شود شمع راه

اگر نظر اولی
 ما فی الله راجع
 کردن آسان
 ز سبب نظر اول

شخص بسیار احوالی که
 در این روز و شبها از خواب
 بیدار می شود و در وقت
 بیداری با خود می گوید
 ای خداوند منم که این
 همه را بر من فرستادی
 و اینها را در این دنیا
 می گذارم و در آخرت
 به تو می سپارم

از بخش ساسه

شخص بسیار شکوه سنج غفلت اجباب نیست + تا فراموشی بخاطر با ست دریا و
 ما به عبارتی فرموده رانا نسیمی بجزکت نیاز و پرافتانی در اندیشه اش رو ندارد و بیدل معذور را
 تا کتوب مشفق آئینه واری نه نماید بر غفلتهای دوری چشم نمیکشاید با کمال آحاد
 از وصل مهوریم ما به همچو ساغر لب و دریم مهوریم ما به بجز در آغوش و موج ماهان موکناش
 کار ما با عشق سینه پرواست معذوریم ما به با داد آگاهی مد و فراموش هوش بخود
 و تقویت اعانت عبارتی به خیر ان از زمین جانبداریت بسیر و ن باشد

بشکر اللہ خان در لغت محبیه

بطوفان گاه آشوب حوادث + نمیدانیم مارا چیست باعث + جابیم و صفای
 سینه نیست + نفس گر میکشیم آئینه نیست + اگر فریب هسته عبارات و بندش نمی بود عدلیت
 بیخ شمشیر نقاب تو هم نمی کشود اگر انسون الفت سلسله تعلق نمی آراست طبیعت
 در اندیشه مستن بر خود نمی کاشت ایات بتدل دیوان امکان که جز حیات و
 ملمات اعتباری قافیہ ندارد مضمون است پیش پا افتاده و شیشه بانی خمستان
 ظهور که غیر از حضرت شری ابی لبرض نمی آرد جانم است شکست آمده چه نگاه
 که بان اسرار هم معنی وجود و عدم کشوف نباشد اگر سع ما عاجزان کار می کرد
 اعرف بندگی که کمال عجز است نمی نمودیم و اگر گوشش ممان توانان بجائی رسید
 غیر از تسلیم در سدی دیگر هم نمی کشودیم سایه بحکم قدرت در دعوی آفتاب
 تقصیر نداشت و خاک بمقتضای اختیار خبر علم آسمان ما فراشت نه چند
 تعلق و اضطراب بے اختیاری است به تکلف نیز در ضبط خود باید کوشید تا سلسله
 وضع رضا بر هم نخورد و در رشته تعلیم که نسبت قبول حضرت الوهیت و البته است
 از دست نرود جمعیت بخشش لها بطیبه صبر که حصول سعادت صوری و معنوی است

در این روز و شبها از خواب
 بیدار می شود و در وقت
 بیداری با خود می گوید
 ای خداوند منم که این
 همه را بر من فرستادی
 و اینها را در این دنیا
 می گذارم و در آخرت
 به تو می سپارم

در این روز و شبها از خواب
 بیدار می شود و در وقت
 بیداری با خود می گوید
 ای خداوند منم که این
 همه را بر من فرستادی
 و اینها را در این دنیا
 می گذارم و در آخرت
 به تو می سپارم

در این روز و شبها از خواب
 بیدار می شود و در وقت
 بیداری با خود می گوید
 ای خداوند منم که این
 همه را بر من فرستادی
 و اینها را در این دنیا
 می گذارم و در آخرت
 به تو می سپارم

سلامتی و سلامت
 در این روز و شبها
 بیدار می شود و در وقت
 بیداری با خود می گوید
 ای خداوند منم که این
 همه را بر من فرستادی
 و اینها را در این دنیا
 می گذارم و در آخرت
 به تو می سپارم

مکتبہ اسلامیہ کراچی
 شمارہ نمبر ۱۲
 سال ۱۹۵۳
 قریب ۱۰۰۰
 رقم ۱۰۰
 قریب ۱۰۰

شعری چند ہائے طوریہ معرفت کلمات تحقیقش منکشف تامل خواہ کردید بعض
 ارسال رسانید عرض بالقی و اردات موقوف و روان نسبت شفقت مست
 و منتظر و ممول آن مجموعہ مکرمت

در شکر احسان بشکر احمد خان

دیررسی ثمرات باغ سخا از اصوات نتایج انعام مخیرت و انتفا رو عده با
 کریم بود فور آثار اگر ام شعر در یار در خور بستر سائی مداحسان شمرون مست
 و ابر را بقدر ضبط اسرار گوهر بدر آوردن آنچه در خیال نیست نظیر ما
 نقش حصول سے بند دو ہر چیز یکہ در تصویر نہ کنج ہر شبانہ و وصول می
 پیوند در با عے عسری بہ فنون نظم مائل گشتم پد چند کے بانثر
 نیز شاغل گشتم بود دیدم کرم تو سخت بے پایان ست پد عاری ماندم ز شکر و
 بیدل گشتم پد جمیع درجات کمال آن ذات درین عالم مشہود خواص و عوام باد
 و علو مناصب اقبال ہمبہرین آثار نصیب بے جمهور انام رسا نام

بہ شکر احمد خان تاریخ فقرات

مناصب حکومت میوات غلو گلشن درجات بجناب جلالت منقبت
 مقصد نصرت و اقبال مصدر اثر جاہ و جلال نص نشاء تحقیق قدر جو ہر تو
 کر کو ب باذنی شمنان نوید جمعیت دوستمان خان صاحب مبارکباد

بہ کرم احمد خان فقرات

پشگاہ کرم اتساب حجم کو اکب فیاض کا ب ناز و نعمت دستگاہ خانقاہ حب افلاک در گاہ
 عطای محض سیرستان والی ملک ممد خان بزم صاحب غانی مبارکباد بجزت مول گزیدہ آلہ الامجاد

ایزو بخش رسا

تک شفقت تدریج مست
 شدن آب دریا دریا دریا دریا
 نسبت ۱۲ مکتبہ
 جمیع درجات کے لئے تشریح ہو گیا
 ناعلم باہر زمین لفظ جمع ہوا
 پانچمین فاعل رسا نام و معلوم
 مناصب باشد ۱۲ مکتبہ
 قولہ منقبت بالفتوح
 فاعل منقبت جمع ہوا
 اس کے ایک ایک بیان
 دار در کو کب و بیان
 نوسے از عمل کب
 کہ پہنچا پیش اور شان
 بند و بندے
 آمد و ستار و زانہ

بہ

منفذ نبرتن ... قلمه ... محض از اسرار ... ان ...

اندیشه و عاگوسی بهمانه بود تقریبی است که بان وسیله تحفه نوفراد پیش گذارد
 یا مصرعے دران جناب معروض وار و دیگر نه چه نو اب که ام مستطاب بلکه
 چه عالمگیر و کدام بدر منیر بطریق شوق بے پروا نکاشتنی دارد و باهنگ
 ساز بی نیاز سے سر از پرده برے آر و تار این سخ شاه عالمگیر یعنی حضرت
 اورنگ زیب چه آنکه دارد و تکیه بر شمشیر افستج و ظفر بد عزمش از اقسلم
 و ملی کرد آهنگ خروج چه تا کند بنیاد شاهان و کن زیر و زبر به اولین
 سال که فتح ملک سیما پور بود و در غل و زنجیر رفت اسکندر از طریق فتح
 تاخت بر گل کتده رایات ظفر سال دوم به همچنان بر قلب قطب الملک
 طوفان داد سر بد گشت از روی جبل در دیده اهل حساب بد سال فتح
 اولین جمشید نصرت جلوه گر چه خواستم روشن شود آینه فتح دوم بد
 داد شوخی های اوراکم درین مصرعه خبر بد است یک معنی که تعبیر از وقار
 کنر بد اعظم مطلوب فتح با و شاه نامور بد

به شکل اسرار خان نوشته شد

بے پردگی اسرار اروت اندر در عالم اعتقاد و عوام معنی است محتجب پرده
 خیال او بام که با وجود نشانهای صریح نام بیش ندارد و خبر بعبارت
 نشانی محض سر از نقاب خفا بر نمی آرد اما سراغ کما پیش از وقوع خواطر عرفا
 روشن است و ظهور کما شش از حصول مطالب کما برهن بعضی از خواهشهای
 این طائفه که در پرده غیب حرکت نماید و با خجمن شهود چهره نکشاید حواله غلبات
 نسبت تنزیه است و صورت و نوعی آن محکوم امثال مقتضیات عالم تشبیه
 مداح محمد پر تو آرزوی از سر اوق ضمیر حق تنویر آن اکمل ارباب یقین بیرون نشانی
 که الفاظ احکام الهی همچنان توجه آن نیافته را ابط نسبت های الهی و کیانی آئینه

قوله بسیار در کلام ... اسرار خان ...

باید

است ... این طائفه ...

قوله انظر اياك...
قوله انظر اياك...
قوله انظر اياك...
قوله انظر اياك...
قوله انظر اياك...
قوله انظر اياك...
قوله انظر اياك...
قوله انظر اياك...
قوله انظر اياك...
قوله انظر اياك...

معمول به نشاءت از نگردانمید که معالجه خارهای جدالی آزرومی نشاءت
توان نکاشت و نوید خاص شکر بگری پیش نیامده که ناگوار سے
افسردگی ساهی دور بر ابرهان تفنگ نتوان گذاشت نشاء
آفرین ساعت وصول با مطلوب صورتی و معنوی کامیاب
هم آنوقت داراد

به شکر اللہ خان در عرض تاریخ فتح و انفعال تاریخ خاکان
که بحسب اتفاق بزبان گذشته بود

شکر الطوابق بن بگے آن متدیر یاس الفاس نیست که گستاخ
تحریر یک زبان تو اندک ندید و قوا عارضت عبودیت بچندان مصروف
اندیش است که بجز آن عرض نیماز تو ان کوشید در ضعیف گر
همه عجزت نتوان پیش برود چون مژده دست و عاے نا تو انان
برقفاست به هر چه از طسریب کده سا و حقیقت گل میکند آهنگ
سبارک با و حصول سعادت است و آنچه از قانون پر و غیب سمر میزند
ز مژده نوید فضل و کرامت که با سگے کارت همه از عالم بچوست
رواست به در حضرت بنخواست نگیند کم و کاست به گو و هم بوسم خیر و
شرواغ شود به دریا سگرم همیشه در موج عطا است به اندیشه
کثرت خیالے حجاب مشا کده و صحت سب و مژده فتح باد شاه
وین پناه که سبب جمعیت عاے است و امیل فکر تاریکے گردیده
متوقع مطالو اقبال اثر است هر چند بجرم هر زه فکری با
تاریخ نواب ظفر جنگ بنوز مرمون صلا انفعال است لدا الحسد

چون اصل هست...
پیش نتوان...
پیش نتوان...
زمانے عاجزان...
چنانچه از جمله...
قدر عاجزان...
داشته...
بیشتر گذشته...
از عاے...
تشبیه...
بزرگ...
زود...
صاحب...
دوم...
بسته...
که در...
بسوز...
بیشتر...
اطمینان...

و در این است که
بنام آنکه
نار و آتش
فکر و فکر
و در این است که
بنام آنکه
نار و آتش
فکر و فکر
و در این است که
بنام آنکه
نار و آتش
فکر و فکر

عمر نیست بهو ای وجود گریه
در غم غم گریه
فکر و فکر
بنام آنکه
نار و آتش
فکر و فکر

مبارک باد عید به شاکر حرمان نوشته شد

روشن بیانی های هلال عید که اشاره ابرویت از عروج مطلع کمال و موج باده از رخ
کیفیات عرواق بال شسته ترقی که بر هم نافته بشمع افروز می با خن تنهیت عیدتار امید باخته منطبق و فرغ
تحسین و مقبول نظر آفرین با جلت استعداد و فانی خجالت اختصار چمنیاد ایامات هلال شب
باین تنی برون از پرده می آید بد که گویی از می بزمت لبه تر کرده می آید بد همه گر شب بود
ترک مبعوض مفت عشر تمامه تبسم اسم این مطلع سحر بر ورده می آید بد

به شکر آمد حرمان

طلوع عقیق عنایت نامه به بیاض شجلی انشاسته دل اخلاص منزل راضغای
آینه بخشید و بسواد التفات ایجا و دیده منتظر را در سره عسرت حضور
نوا پایند قبول ایات معذرت و داع با تمسک شفقت نواخت و در آغوش
تحسین غنچه با طبیعت را در آغوشن دست چسار انداخت مرده افریح

و در این است که
بنام آنکه
نار و آتش
فکر و فکر
و در این است که
بنام آنکه
نار و آتش
فکر و فکر
و در این است که
بنام آنکه
نار و آتش
فکر و فکر
و در این است که
بنام آنکه
نار و آتش
فکر و فکر

و در این است که
بنام آنکه
نار و آتش
فکر و فکر
و در این است که
بنام آنکه
نار و آتش
فکر و فکر
و در این است که
بنام آنکه
نار و آتش
فکر و فکر

بمورد تمسخره و در هر صورت
 و اصول علم است قول به
 اسبندی و فونی بر این نظر
 و این نیز باینست که در این
 با صحت نیست که در این
 دل بستن با شور و غم
 بفرم عین سوزی میفرم
 بارزنی و شوهری است
 قول آرزو در دن طرفین
 باز در ندره و اینجا یعنی نرف
 کند و در ندره و اینجا یعنی نرف
 لیکن لغتی دیده شد و در
 نظر این زمین هر که
 بسوی موت است
 تنیده است که در آخره
 قوله خدیجه که از آن
 اسے چند روز گزشت
 و طبعین که از آن
 آینه روح ازین که در صفت
 بنفش بود و قابل
 و در علم کردن
 قول از دل تا زبان
 پای پیوسته که از زبان
 میان دل و زبان

و اگر در زمین که غیر از همین قافیه چند وضع دیگر تصور نباشد که به فکر نیاید
 بهر حال مدعا تقریب سعادت اندوزی مطالعه آن فیاض عالم معنیست هرزه
 خیالان بنحالی که دارند محفوظ باشند

بکریم اللہ خان در اعترافیت اعلیٰ الشان

از تصور المیکه درین ایام بر طبیعت اشتقاق طینت عبارتست گماشته تکلیف
 منفصل وضع تحریر است و تصنع تمهید ساز تقریر عبرت معنی مقابل اندیشه نیست که نفس
 زدن با صبح قیامت توام نبالد و لب کشودن بر شور محشر مقدم نماند در کارگاه تقصیر
 نفس اجز غبطه ادب تماشای کدام دعوی یافتن است و طلاق را غیر از تسلیم
 و رضا پرده چه جرأت داشت گفتن و دیده اشک میکار و دل ز داغ گلچین است به
 در سبب نوبیدی رنگ عاشقان نیست به حیث صدر هر حیث غریب با الفا
 دست بجا داده بود چشم زخم زمان فرصت تامل دار می مجال خود گذاشت و طرفه جمیع
 می شاهده می پوست غروب بت تقدیر تا مژگان کشودن از پیش چشم برداشت معنی
 نسبتان را بجهان صورت دل بستن مبدئه ظهور این آثار است و حقیقت اگایان را
 به تماشای رنگ مجاز پیوستن مژگن حضور این اسرار بر دوام صحبت هم
 چشم نتوان و در سخن به آخر ای پیدانشان خورشیم با بیگانه به گفتن این اندوه
 از دیده تا دل غبار بیدست و پاسی پیده است و دو داین آتش از نفس
 تا نگاه هجوم حیرت و غیرت نگیرد این گل ز سبب است و من چهره کشود و
 نه عشق و موس نه علم و فن چهره کشود به چند که گرفتار نفس طیش می برد
 چون صاف شد آینه کفن چهره کشود به به تیر آئین عبودیت دل تا زبان
 ز خیره صبر و شکر باید انباشت تا خیال بر طاقی راه فضولی نتواند شکافت
 و گمان شکوه باز گنجایش نتواند یافت مابے مالکان از عدم چه آورده

بشکین کفنج
 و در علم کردن
 قول از دل تا زبان
 پای پیوسته که از زبان
 میان دل و زبان

از روی بی ایمن از روی بی ایمن از روی بی ایمن از روی بی ایمن از روی بی ایمن
 از روی بی ایمن از روی بی ایمن از روی بی ایمن از روی بی ایمن از روی بی ایمن
 از روی بی ایمن از روی بی ایمن از روی بی ایمن از روی بی ایمن از روی بی ایمن
 از روی بی ایمن از روی بی ایمن از روی بی ایمن از روی بی ایمن از روی بی ایمن

اجمال آن حقیقت امر در نقاب چهره تفصیل کشودنی تحقیقت نمودی به از و خاطر امید و خواهر بوجه
 و قوس آمده هنوز مراتب آرزو آینه نماست پایه بدایت است و درجات تناسل
 اسجد آغاز طلب نهایت آرزو متعال کمال این نفسل مبعده ظهور رساند و بیدلان را
 ممنون عنایت از ملی گرو اند

در شکر ارسال روغن بادام بشکر اند خان

بے دلان سخت بے نوایان اند بے نفس هستی آشنایان اند بے در طرب زار عالم
 خم و هیچ یک عرق خجالت اند و باقی بیخ به خامه از نار سائیمای طرب تحریر می گمانی
 بلینشش می آورد اشک بوضع لطف گلی نی و صفحه از بی و سعتیهای بیان بز خود چیدنی
 داشت شکسته در صورت مطرب بالید خاک من صد در دل طوفان غبار
 بیکسی است بد حسرت بیمار عشقم ناله دارد و بترم بد در هر صورت خاک نشین زاویه
 و عایم دور هر صورت عجز پرست کعبه شمار سال روغن سمین بادام بصدروا رخ
 جان پروری در رفع هیوسه نماید کوشید و هزار نشاء فیض گستر می سرور
 مراتب عشرت ایامی گردید بے تکلف نخل بادام چه قدر انتظار یعقوبی در پرده تصویر
 تا باین بومی پیرانهش چشم کشانید و نهال سمین چه صفت در ناز و سخی در خلوت و مانع
 پرورد تا چشم این یاداشش راه اقبال و انمایند بهارستان سمین اقبال نه است
 کمین بے صفائی سیاد و شگوفه زار بادام عشرت بر گریز خیال افسه و گی بسیناد

به شکر کنان

افتقار و وضع بیدلی در جمیع احوال حیرت است و در همه اوقات حسرت اگر زور و رعایت
 ناماسبه فکر جمعی نیفتد بر تقوی بنیادش باید گریست بے تفنن یا و انفعالات و دواز و مانع زیری
 بر می آید کاش نسیمانی بفریاد دل حیرت منزل رسد و این ممکن نیست صاحب ستکمان
 هزار اشغال در بار اند و بیدلان را همان آرزومی ویدار عبارت بسیار است اما همه الفعا

باید که این بیدلان را
 در غایت طوفان بیکسی است
 من خود حسرت بیمار عشقم
 تا بیکسی است بد حسرت
 بیمار عشقم ناله دارد
 و بترم بد در هر صورت
 خاک نشین زاویه
 عایم دور هر صورت
 عجز پرست کعبه شمار
 سال روغن سمین بادام
 بصدروا رخ جان پروری
 در رفع هیوسه نماید
 کوشید و هزار نشاء
 فیض گستر می سرور
 مراتب عشرت ایامی
 گردید بے تکلف نخل
 بادام چه قدر انتظار
 یعقوبی در پرده تصویر
 تا باین بومی پیرانهش
 چشم کشانید و نهال
 سمین چه صفت در ناز
 و سخی در خلوت و مانع
 پرورد تا چشم این
 یاداشش راه اقبال
 و انمایند بهارستان
 سمین اقبال نه است
 کمین بے صفائی سیاد
 و شگوفه زار بادام
 عشرت بر گریز خیال
 افسه و گی بسیناد

صفت

باید که این بیدلان را در غایت طوفان بیکسی است من خود حسرت بیمار عشقم تا بیکسی است بد حسرت بیمار عشقم تا بیکسی است بد حسرت بیمار عشقم

رابعی عمریست که انفاس معانی تکرار به مصروفت و عاقل است چه لیل و چه نهار به بارب
که مرتب و موج جا است به بر فرق جهان چنانکه گزیدگرو ن دارید که یا غنی سامان توی آن قدر
مسیاگرد و دید که قطره رسد موج دریا گردید از تخم نصال از نخل رو نخل بنخود و بالذ طوبی فرود

به شاکر حسان

خامه ام باز سر سجده شو قی داروید چه در پایمی تو میساید و دوستی داروید حلقه قامت
آراسته ام مفت نیاز بد قمری باغ و فاخذ دست طوقی داروید با وجود جمعیت اسبابیک از توبه
آن کامروای مساکن در همه حال همه جا حاصل ست دوری آستان الفت پیمان همان
نقشه تعلیم دل خلاص منزل کاش در لغزش قدم خامه سری توان وزویدا بزرگ مضمون
در شکل سطره توان خزید اجزای قطره بی سر و پا اگر همه نقش گوهر بندوبست شیرازه وصل
محیط از عقیدت پریشان نسبتی بر نمی آید و کاروان انفاس یاد هر چه در کسوت صبح بر خود
بالد بی حضور سر منزل دل بار جمعیت نمیشاید که ناکه فرود کنی در دا از انتظار مایه یارب
بیدار من برسانی غبار مایه غیر از تمنای یادار خوا همشها حجلت و جز سجده محراب حضور عبادتتا
ندامت سپس از تیش پایم بعضی دلم پنه که پرش از محسوست من بسلم به

بشاکر حسان

ار دراز عبارات بیلوا نامه کیفیت بر طبع قاهر بر تو یادخت که اگر از متانتش دمن ز نفس بزرگ یا قوت
باز تمیکن میتوانم ز نعمت و اگر بر مکنی تا مل نماید خیال از دید تو مال بهاری توان دانند و خست فضل و سبب
نشاء قدرت بروج کمال رسانا و مناصب فطرت بدرجه اعلی فائز گرد و اما و

به شکر احمد حسان

نثار الطاف ظهور بعبارت سرافراز نامه ساغر نثار رنگ شفقت و در بار مطالعه داشت
افسرد و ماغ زاویه بیدل را مخمور یاس پیانی انتظار مگذشت قبل از الطاف نیمی کرم
نوید فتح و نصرت و مشر و عدل رفت از زبان جمهور بزار غلغل علیه ساعده نواز گزیده

نقشه تعلیم دل خلاص منزل کاش در لغزش قدم خامه سری توان وزویدا بزرگ مضمون در شکل سطره توان خزید اجزای قطره بی سر و پا اگر همه نقش گوهر بندوبست شیرازه وصل محیط از عقیدت پریشان نسبتی بر نمی آید و کاروان انفاس یاد هر چه در کسوت صبح بر خود بالد بی حضور سر منزل دل بار جمعیت نمیشاید که ناکه فرود کنی در دا از انتظار مایه یارب بیدار من برسانی غبار مایه غیر از تمنای یادار خوا همشها حجلت و جز سجده محراب حضور عبادتتا ندامت سپس از تیش پایم بعضی دلم پنه که پرش از محسوست من بسلم به

نقشه تعلیم دل خلاص منزل کاش در لغزش قدم خامه سری توان وزویدا بزرگ مضمون در شکل سطره توان خزید اجزای قطره بی سر و پا اگر همه نقش گوهر بندوبست شیرازه وصل محیط از عقیدت پریشان نسبتی بر نمی آید و کاروان انفاس یاد هر چه در کسوت صبح بر خود بالد بی حضور سر منزل دل بار جمعیت نمیشاید که ناکه فرود کنی در دا از انتظار مایه یارب بیدار من برسانی غبار مایه غیر از تمنای یادار خوا همشها حجلت و جز سجده محراب حضور عبادتتا ندامت سپس از تیش پایم بعضی دلم پنه که پرش از محسوست من بسلم به

دوان کاف... است... نقاب... اسفند... کاف... است... نقاب... اسفند... کاف... است... نقاب... اسفند...

گفتم از حق چشم آن دارم که تا شام ابدید گرو بر گردن کشی نبشیدار نمیش در آب بید
بسکه ذات آفکوشش موصوف بیدل پر یست بد حاسدا و گر همه در یاست میگردد
سر آب بد بی تکلف جبت میوانی و جایت و راجپوت بد تا نگردد و پیا مال حکم آن نصرت
رکاب بد یک جوان خفاش بر رسته ز آنگش بس است بد آفتاب است آفتاب

از طرف شکر الله خان و شاکر خان به نواب عاقل خان

کام نجشی خربزها که طرز شیرین کلامی از طوطیان شکرستان حلاوت اوست و ساز
رطب اللسانی از ترودمانان توصیف طراوت اوریشنه او اسه تسلیمات در زمین پیشانی
عقیدت مندان کاشت به گل افشانی آداب سجد و سرها و خواهان را از خاک برداشت بان
شکر شیرین این نهال است که ثمر رسن نخل مراد فیض نعمای صوری و معنوی نصیب لذت
سرستان خوان عقیدت کنا و دو کام اسید مارالبشکر فروشی حمد و سپاس معصلاوت جاوید گردان

به شاکر خان

جرات بیانی عرض خلاص هر چند آفتاب زو با بر میدارد اما در حفظ مراتب آداب تا توانی
بی صرفگی می پذیرد و پر صریح است که نامد پایک در کسوت پیچیدگی بال کشاست و تخریر
یک قلم در صورت ایجاز پرواز نما به جمال از مشتاقان است لیکن در عرض اشتیاق حیران
شعر گذار یاس در بارم مکن تکلیف اظهارم بد سپندم شرم است و سر نه تواند صد کردن

مبارک باد اخصای شکر الله خان

تقدیر بر ما که شماری در بود و کمالست اعتباری دار و به هر چند مثال اضافی
شخص بود و به آئینه برای خود بهار سوار و به ذات بی نیازی آیات که آثار کمال است
و کیانی از صفتهای اضافی اوست با تفاوت منجیب قدرت از انزال تجلی فرماید مرا ترس طوط
واعیان حقائق اخلاص ابرویت کثرت اعتبار نتیجه با سه فیض معرفت و سعادت به مبارک

اسفند... کاف... است... نقاب... اسفند... کاف... است... نقاب... اسفند... کاف... است... نقاب... اسفند...

اسفند... کاف... است... نقاب... اسفند... کاف... است... نقاب... اسفند... کاف... است... نقاب... اسفند...

تواند... شکر... مبارک... کاف... است... نقاب... اسفند... کاف... است... نقاب... اسفند...

شعر از عیان باقی بماند
مهر و خورشید و ماه و ستاره
از غنای باطنی و عیان
از غنای باطنی و عیان
از غنای باطنی و عیان
از غنای باطنی و عیان
از غنای باطنی و عیان
از غنای باطنی و عیان

غیر از شکر چاره نبود در هر صورت التماس بنی تقویت مزاجی نیست اگر سحاری بعرض می
اعتدال الیها در ضمن اثر دار و قوت بخش مزاج اعیان خیر شکره توانائی ذات کریم صفات
نصیب گوش مخلصان نگرداناد فرزندانی حرمان کده و مانع و فایم چه برمانتوان
بست خطایک معانی

به شکر احمد خان در شکر انتخاب دیوان

مقبول فیض از ل طبع صاحب معانی که از اقبال تو جیش نیازی بیضا عیان بجز خیر
می نازد و زمین التفاتش خبر می بسیر دیوان آینه انتخاب می رود از دیگران مجموع این همه
انقراط بفر شکر افتد در آن نسخه یقین تو هم شکر چه احتمال دارد و اگر سهواً اقلی گمان برود
فطرت سر از نقص او را که بر می آرد و اگر آنکه لطف کریم بهانه جوست هر که پسندید پندید
و هر چه را برگزید برگزید قدرت انشایی دیوان ممکنات سر پای می احوال و اطوار آن
معنی نواز منتخب اعیان ظهور دار او

به شکر احمد خان در مبارک بار فتح

اسرار فتوحات که ساز اندیشه بیداران محفل صمدیت لایزال مترجم متناسمی آثار
اوست بطهور سامعین و از می شکره آهنگ مبارک با و بر جمیع پیش آهنگان مقام
انفلاص ز مژده تنیدت و امده سانا و تا میدا یزدی آن ذات اقبال آیات
بکراتی ممتاز اعیان گردانید که در مقابلش به چند بنیاد مخالف سدا که
آهن باشد بر یغبار ناله چیدین ندارد و اگر همه طینت خصم طوفان آتش است جز در
نقاب خاک ترسم از زیب بزم آرد شاعر ابدی بیسته چند درین تمام
عرض ورود داشت از پیش کشی های تحالف مبارک با و از
حشمت وضع تسلیم عالم اخلاص مقبول نظر عاطفت اثر با و غسل
دو شمش از گردون نداد آمد که خان دلنوازی که در در یک فزون بنیاد میواتی خراب

مراج باشد
مقبول فیض
کرده شکر
طبیعت
تو جان نیاز
نفسان
سبکند
مجاورد
فردا
دیوان
انگار
چنین
باش
انگ
فوتوحات
باشد
اس
متوسط
ک
سلسله

نظر شاد
نظر شاد
نظر شاد
نظر شاد
نظر شاد
نظر شاد
نظر شاد
نظر شاد

همسیدک از عالم مجبور میست چرا که جای بلافات چه بسیار یازد کز صفات دوست نسکیس خالص نظر سازند اگرین کنند چکنند و صورت اختیار کسی چه ضرور
آقای دادار دستان گلشن
بجز از زبان تیر ز شاگردی که کف در پیغام
بهر چه بود که در ایام پستی
در سال ۱۲۱۲ هجری قمری در روز شنبه ۱۳ ذی قعدة
شماره ۱۲۱۲

نمی بودند و اگر برقی شروه وصال علاج پند گوشت نسکیرو و ما یوسان زارویه مجبوری انفسانه ماوسن
که شنودند یارب شده شته های مال بحصول گوهر مراد میوند و لویند نام و پیغام جمعیت حضور
دیدار نقش بندور ماحمی کو جرات آنکسته ز جاست گیرم به یاد دست که در من خرامت گیرم
چون نقش نگین بان حیرت تفسم چه دایمی پیدان که نامت گیرم به قبل ازین دروغزل بحر
اندیشه را بتلاطمها کس شوق آورده بود ورین ایام دیوان کرم خسته جلوه داده و تامل شه
سبتقان کتب حواس را با بطلان مصرف خلقتها می تمیبه و عا پوشانید همچنان حدیقه اشفاق
تارستان پیر آفرید که بتصور پروانه سجده شکر می بار گردانید و ارق نسخه اکرام بشماره گوشتی باغ خلاق بندش

ارسال طور همز را محمد امین عرفان

بسیکس از مضمونی مکتوب شوق آگاه نیست به درنه جای نامه پیش یار ما را خواندن است چه چو نمید
که از حقیقتا شدتیا پرده تواند کشود و چراغ از که تشنه نشسته تماشا تواند بود از عالم رویاد و خبا
فراسم آورده است که اگر دم تند دیوار بار بر روی شوق بر می آرد و از حصول اعتبارات هیچ توانی
جمع کرد که اگر عمر من دهد حیرت قدم از تهر خانه برشی دار و باره که از سیر سواد پیرا راه آورد
که قانعان تحت معافی تعلیل ازین پیشکش که فایت تصور نمایند نسخه طور معرفت است که در قسیم
عبارتش مدعای خاص مندرج توان یافت و از تخصیص مضمون حقیقی خاص می توان شکافت
به خدمت خواهد رسید و سلام نیانسی خواهد رسانید ذخیره صفا مین شوق بسیار است اما
فرصت عرض حضور می در کار امید که معنی آرزو پا جلوه عبارت نماید و صورت پرده خیال
بمعرف من وقوع آید

بشاکرسان

عمایت رقم نامه که منشور سعادت مهران بود و در هر رنگ التفات بر روی انتظار کشود
اگر به تمهیدالم های دور می مبالغه نماید شکوه تقدیر نیند زبان شعور است و انحراف وضع صفا
ادب آموز شیوه عجز و حضور یادم مراتب الطاف از عالم حضور فهمیدن انظطر است و

قلم ساز بیان گلشن
ای ما از نقش نگین بیان
سازد که نام زبانه بخون بر باد
دی کند اسم یعنی دلمند نام تو
کرم از زبان به پیش تو که دیوان
دیوان زار و داده در نظر غلطی
تفسم در هم نشسته اشفاق زبان
حیاط انوار استانی از اشرف
اورده فسیل شوق
عبارت تو را من منتفان
وقتی که در کوه از این
عبارت می نمود و بر من
عبارت می نمود و بر من
عبارت می نمود و بر من

کند اندام و کسب
بسیکس از مضمونی مکتوب
شوق آگاه نیست به درنه
جای نامه پیش یار ما را
خواندن است چه چو نمید
که از حقیقتا شدتیا پرده
تواند کشود و چراغ از که
تشنه نشسته تماشا تواند
بود از عالم رویاد و خبا
فراسم آورده است که اگر
دم تند دیوار بار بر روی
شوق بر می آرد و از حصول
اعتبارات هیچ توانی
جمع کرد که اگر عمر من
دهد حیرت قدم از تهر خانه
برشی دار و باره که از سیر
سواد پیرا راه آورد
که قانعان تحت معافی
تعلیل ازین پیشکش که فایت
تصور نمایند نسخه طور
معرفت است که در قسیم
عبارتش مدعای خاص مندرج
توان یافت و از تخصیص
مضمون حقیقی خاص می
توان شکافت
به خدمت خواهد رسید و
سلام نیانسی خواهد
رسانید ذخیره صفا مین
شوق بسیار است اما
فرصت عرض حضور می
در کار امید که معنی
آرزو پا جلوه عبارت
نماید و صورت پرده
خیال
بمعرف من وقوع آید

عقد

انقره ای که فقط از انقد

بان بخواهد بر این

انقد را از یاد داشته

انقد که از انان بیان

انقد استناد کرد

انقد نوید و در

سزا بهی سخن است

سخت گونا گونا گونا

معا س از اند

معا س از اند

معا س از اند

معا س از اند

معا س از اند

به شاکر خان

در عرض مراتب سجود که نقش پیشانی عبودیت است آنقدر رحمت باریابان محفل حضور نور است ایامی
کوتاهی سخن دست ما بر یوریندی گز است محفل شمع تابان در گلستان در رنگ و بو
آنکسی هر کجا باشی بهار آبرو باشی به

به شکر احمد خان نوشته شده

غم باشد که زو معلیم بیوت فرسند به چه توان کرد تقاضای ضعف نیست بدگنجین
بدیه ابراهیم آنقدر مستغنی اجناس سوم مقدار که نقد و تحائف عمار از خرفه شماری نشمار و شمر
مجموعه اعتقاد بر تبه بی نیاز فضیلت تکلف نساخته که نسخ حکایت نیاز از مقولاً افراد باطل خیار و با
در طلبات احوال بی اختیار می که نهایتاً از رجوع بدایت چاره نیست سیاه جونی طریق سیریات فقر نیست
دور و سلطنت اندیشی سبب تکلف تصور می بده حال بد دعای شوق چه تنها نماید کم پیش از دولت مدار
تواند بود و یکدام آرزو بر آرزو که بر نعمت و دولت از خود و او هیچ حقیقی تعجب اخلص ایشان بر یا گرداناد

بکرم احمد خان نوشته شده

که گریه گوی ناله گوی آه و سیمیم به از یاد که ز قلم من بیدل که چینییم به سحر قدر و اینها می شما و منومی اگر
یفا که فضولی تحریر می تند جروت مکتوب را جدائی شوق خامه بفرمادی آید اگر یا و اب حوت شناسی هاسی
افت بخود فروشی تقریر می پروردار و گشاد نامه سطور را غیر از خم غیشمار و اما تصور دور می که تک سلسل
اکثری سنت سها و بهزار حیل بساط تسل می بر آید و گردو چندین تدبیر می آید گاهی اغزش خامه را عصا
طریق توکل می بندار و تا به اولی از استقام خود را سجای تواند رساند و گاهی واسن قاصد را و سید
امید می می انکار و تا سخمال آن سهر او غبار میرتی تواند افشانند مجبور تحسیرم غیر از مجمل کلام
برایم و معذورت سدر سیم جز تسلیم دیگر چه عرض نیام

بکرم احمد خان در شکر از سال پنج پنجمان خاصه و نامار

اگر انتظار دولت دیدار آینه جبرتم می پرواخت بیدلان عالم مجبور می است

قولی از و صلح است
از این بجای کرده میرا با تو
فکرش هر که فضیلت را با تو
تو از من بزرگتر
کردم
بجای از می
بجای از می
سختی از کار
نجات از کار
خلاصه این فقرات
شکر آنقدر از
تمام
دعای شکر
و از شکر
ساختن
نیاز از
فشار
سازد
بیار
دقت
حال

و شکر

این خرزبه همانند ما افروان درین مریضان میکنم بقول زرگم بواسطه تو بقای تو از این ایشان بمن میرسد باز ایشان منم سستم ۱۳
 و در صورتی که در این مریضان میکنم بقول زرگم بواسطه تو بقای تو از این ایشان بمن میرسد باز ایشان منم سستم ۱۳
 در صورتی که در این مریضان میکنم بقول زرگم بواسطه تو بقای تو از این ایشان بمن میرسد باز ایشان منم سستم ۱۳

جفا فرود است و ضعیف پیکان را با هم آغوشی که کشان استخوان بمنم قندیل خندانگی باین مریضان
 اگر چله مادر میدان در زمانی بدت ناوک سعی کرد و تیری جز او ناریسانی تواند انداخت و اگر سالها در میان
 مسرت خانه کنده هم غوشیش تواند پروخت بشق کشایش تشویش تا گنج کباده خیمال با یکدوشه عاقبت
 چون هرگز شست ز دست باید که زید پیکان در عقده برین نایبیده تا من از ماست چون سوزار زخم بلین
 بی دوها همچنان تبر کاو رماندگه داشته بدوق چاشنی این بر تاسف چشیدن است و بشوق کشیش او
 محو صرت کشیدن سه فریاد و در باب حمانت میرسد چه چون تیر ز زمین الفی میکشیم و بس به با این
 شست و عاصا دست و دست آماج اجابت تاف تا تاف

به شکر اسد خان در جواب اسفاسار فالیر خرزبه

و در دو نامه فیض شمامه سر فراز تو جهات گردانید و بنوید فضل و کرامت تعبیه گوش از روی اسد خان
 گرم گستر سایه احلاق و تسخیر لهما طایسه به بسته که موخوایان را در و از ان جناب میر سهرشت هم
 تواند ساخت و مائده الطائف کام الفت برادران را بسچاشنی نواخته که هنگام جدائی بشیر نی جان
 نیز توان پروخت اینجاسیره فالیر زیادهامای مرحمت است حلالت کام و زبان شکر لذات احسان
 و مکرست بحکم التفات مرقوم کلک تفقد سداک شده بود که متصدیان آبادی فالیر یعنی مزالمانی
 و غیره چه قسم خرزبه میرسانند تیر بدیده فالیر طبیعت که بر روی کار آورده بود بی شتاب و هم شکوه
 و اعتراض اگر از نظر حلالت شمر گزرد عرض شیرین دانی خواهد نمود اسپانت بر سر خوانیکه تیر
 ایفونی بود چه اگر همه جلوه و بدتانی بیاران میرسد چه در بغالیزه بیاید دست تا اسکان و سح
 جنس اول یا یا و یا برین عالان میرسد چه با وجود نیکدندش در تیز بهای هم ص به تا به مغز پوست همچون
 آب کیسان میرسد چه بلکه از غوا حدیش در مغزهای خرزبه چه گرم تواند رسید آنجا که دندان میرسد چه
 آنچه بر ما میرساند کترش پوشیده است چه غالباً این الی از فالیر ملتان میرسد چه میرز ملتان
 ایشان مرزا شمدی به تا توان گفتن از ایشان بر کس احسان میرسد چه ما هم آن خایید بارانند ایشان
 میکنم چه هر چه از ایشان میرد آخر با ایشان میرسد

این خرزبه همانند ما افروان درین مریضان میکنم بقول زرگم بواسطه تو بقای تو از این ایشان بمن میرسد باز ایشان منم سستم ۱۳
 در صورتی که در این مریضان میکنم بقول زرگم بواسطه تو بقای تو از این ایشان بمن میرسد باز ایشان منم سستم ۱۳
 در صورتی که در این مریضان میکنم بقول زرگم بواسطه تو بقای تو از این ایشان بمن میرسد باز ایشان منم سستم ۱۳

اسد خان

این خرزبه همانند ما افروان درین مریضان میکنم بقول زرگم بواسطه تو بقای تو از این ایشان بمن میرسد باز ایشان منم سستم ۱۳
 در صورتی که در این مریضان میکنم بقول زرگم بواسطه تو بقای تو از این ایشان بمن میرسد باز ایشان منم سستم ۱۳
 در صورتی که در این مریضان میکنم بقول زرگم بواسطه تو بقای تو از این ایشان بمن میرسد باز ایشان منم سستم ۱۳

مجلس علمیه در شهر تبریز
 در روز دوشنبه ۱۳۰۴
 در حضور آیت الله العظمی
 آقا میرزا محمد باقر
 صاحب کرامت

سرتاقدم کرد و خجالت گردیده ساقی خمر که در دوره ساغر مبارک با عشرت پیمای سلسل اراد و
 محمودان بیایان ایشانی محفل یازده شرف گرداناد و در عرض احوال حمد خان استفساری فته بود از معانی معنی
 محفل نیست که در عالم کویفیات اعمال اخیره کمتر و آری سیده است اما میباید که این عزیز را در آن حد و بدیانت
 و امانت می مستودند حق تعالی بعد از پیش نیز محصول تو فیق نیکنامی گرامت کناد

تاریخ اضافه منتهی الشکر احمد خان

بعد از تمهیدات شکر اضافه که آن قبله نیازمندان بود و خواهان مدارج معوری به معنوی مبارک باد عرض
 در روز دوشنبه که آن سرش عالم غیب شریقه منتهی دوام دارد و بسامع باریا بان محفل نوید عشرت جاوید سانه
 رباعی شکر خدای صاحب بار از فضل حق به جمعیت اضافه اقبال هر سبب به شکلین عطیه برون پادرسا سینه
 تاریخ ادب است تا سینه زیست به ابیات بر زبان آب رنگ اعلی یا قوت این نواست به کافیا
 بعد از نور عالم کتاب باد به از نباتات این ترنم روز و شب گل میکنند کان رگ بر سه که ما سیریم و او سیران
 بر لب ما بیدلان به من نیست حرفی غیر ازین به کاسه حسند افعلت فیق خان فیض القاب باو

به شکر احمد خان تنگناسیکه صاحب جز او و پارا به تنبیه جات فرستادند
 فتادریه خاطر با مطیع باطن صورتها محاکوم معنی از آثار قدرت غالب و ستاره مخالفان استخوان تو جودین خیر
 نسیم گرداناد و تحفه نیاز بیدل که از اسیران سلسله و عاست در صورت این باعی بشرف قبول ساندورنگ
 قریانت ای شمع نفا و افزوی به حکم تو سیاه حرمه فیروز منی خورشید گر با گذر منی بدین چو تو کیم منت ظلمت سوزید

ارسال قبضه کمان از مرزا داور یار به محمد تقی

ارسال قبضه کمان که نشاندا گوشه آبوی عنایت بود و صورت کیش صداقت اندیش این بی قوت بخش با بود
 تنها گردیزی مراد و کمانی که زور بازوی شجاعت از تاب بند بایش سید و استقامت نگ توست از جواری
 ز غنمش به یازده تماشای خم حیرت پیکرش بازوی طاق توفی فروش است در تصور بر روی بلال در شش شخص
 از سبب که این شکسته کمان عالم خلقت بیج و انفس کشیدین با دم از دیا پیشمار و باین کمان که چون تو قوت
 تصرف انسانی بلند است چه قسم سینه بویانی بر روی ناتوان اگر رسد داشته باشد به سستی زور مندان بود

تشریح شده است
 در این تاریخ
 در روز دوشنبه
 در حضور آیت الله
 آقا میرزا محمد باقر
 صاحب کرامت
 در شهر تبریز
 در روز دوشنبه
 در حضور آیت الله
 آقا میرزا محمد باقر
 صاحب کرامت

کمان از مرزا داور یار به محمد تقی
 در روز دوشنبه
 در حضور آیت الله
 آقا میرزا محمد باقر
 صاحب کرامت

کتابخانه عمومی مجلس شورای اسلامی
جمهوری اسلامی ایران
تاسیس شده در سال ۱۳۰۲ خورشیدی
مکان: تهران، خیابان ولیعصر، پلاک ۱۲۱

نظری بر تمام معینش تواند چید بعد صاحب قدر دان با یادگار این بی سر و پا تو می فرمایند
و با جفت غیمت همین میانند اما آرزوی مستمند نظر امید می هست که جهولیت آنچه منظور نظر
شوق شکرگزار دوست تخریب آن بدگر می معونش باشد در صورتیکه خود به تسبیح میل نمایند
هم تو به تمام در باب معانی حاصل است و بعد برین ضمن قبول التماس بیدل نیز در تعال
بفین تمکون محض نظر وصول اوست و مسلسل گرداند

بشاکر خان نوشته شد

سه جسمه چارفته ایم از خویش در راه تومی بومیم به اگر دورم که نیز یک خاک آن سر کومیم به
بهر جنبه بیدارند که در یاد غربانی سبب پرده منتقن تقیغ اوقات مشاغل غلامان است اما
و غیره که تامل کوهه آگاهی میخواند جهان بی سببی را سبب تصور باید نمود میگویند که در کسار
بدرت انقدر صدایه سپیده است که فریاد اول طلبیدن بیدلان بگوش کسی تواند رسیدند
شکوه آنکه قاصد توجه بهزار دست و در میرد مانند سیلاب با گاهی همگی به غلطانند که از
پاشنه های سایین کوم و سخاک شسته غبار زمین کاغذ و اندوه تلخانی تغافلها یاد آور
اگر نیز یکیم ارشاد می اگر دورم فرمادی

شکر اسد خان

از چند گیاه سه خود چند که بجز من بیشی پردازم که است و از خداوند بیامی انجناب
بهر چند کم اندیشد بیش از پیش بار سال حنا جز دست بخیرت بستن غارتگی در نظر نمی بندد
و از توجه معنی نواز میا خیر از ارتفاع مناسب فطرت در خواستن مدعا بطهور نمی پیوندد
و عروج هست معانی آگاهی تو ام زینگی می ای بهار طبیعت باد

در تهنیت مبارکب و عید

سه امروز که وقت طوف مقفود رسید به طلق محفل بیانی کعبه کشیده ما را که
سرخ تو بدل یافتیم به نام چار بگرد خویش باید گردید به هوای آن آستان کعبه احترام

بدرت انقدر صدایه سپیده است که فریاد اول طلبیدن بیدلان بگوش کسی تواند رسیدند
شکوه آنکه قاصد توجه بهزار دست و در میرد مانند سیلاب با گاهی همگی به غلطانند که از
پاشنه های سایین کوم و سخاک شسته غبار زمین کاغذ و اندوه تلخانی تغافلها یاد آور
اگر نیز یکیم ارشاد می اگر دورم فرمادی
بشاکر خان نوشته شد
شکر اسد خان
در تهنیت مبارکب و عید
سه امروز که وقت طوف مقفود رسید به طلق محفل بیانی کعبه کشیده ما را که
سرخ تو بدل یافتیم به نام چار بگرد خویش باید گردید به هوای آن آستان کعبه احترام

بدرت انقدر صدایه سپیده است که فریاد اول طلبیدن بیدلان بگوش کسی تواند رسیدند
شکوه آنکه قاصد توجه بهزار دست و در میرد مانند سیلاب با گاهی همگی به غلطانند که از
پاشنه های سایین کوم و سخاک شسته غبار زمین کاغذ و اندوه تلخانی تغافلها یاد آور
اگر نیز یکیم ارشاد می اگر دورم فرمادی

اسما لزه ای بی بی ...
 من تبار الوسا ...
 ای آفره ای ...
 طاهره ...
 قلم ...
 اسما لزه ای بی بی ...

جواب عنایت نامه شکر احمد خان

سه و لغو از بیای لطف میدل را شاد کردید گنج یابد آنکه این میرانه را آباد کردید چون سحر زید
 بودم نه تجیب نیستی بد بازم آهنگ عنایت نفس اعدا کردید به تحریر نالتو انیهامی حال میدلان
 خامه را مال میگردد اند و طومار نار سائیهامی طلاقست مستندان سر رشته خطبه نقطه میر سائیهامی
 که زیر شوق خیالات موموم است در ضمن نفس کشیدش حکم اصلاحی ستاز و در تیغ بهر تره
 زدن احتیاط بستن و گینستن شیراز و خاصه طباطباعت ضعیف که از نیجا پر افشانی رنگ هم طوفان میتون
 ایگنشت اصنی از خاکهای م بجکت نسیم تیز خبار قیامت توان بخت صد الحمد که درین ایام متوجه معنو
 صحت این نسخه منقوش صورت نماست و جمعیت این اوراق پریشان بال حمد کتاش صحت
 و جمعیتان مجموعه اسمرا کریم سبق مدعای و لها باد و انقاس شوق اقتباس مخلصان ا
 مبارکباد و عید تازه رساناد

جواب مکتوب مرزا علی عباد الله

کیفیت درود عنایت نامه محمود صهبامی دیدار را بنظر رنگ نشاء سر بلند جمعیت گویند
 و منتظر پمانه وصول اینچنین خمستان سر خوشی نوید عشرت رسانید آینه امید از مشاهد
 جمال به پیشال خیال قیامت بی اختیار می داده و صفحه آرزو از مطالعه حصول دیدار به تحریر
 تصور نقش تسکینی می شمار دگر قناری سلسله اوام را علاجی نیست مجبور اندیشهای غام
 و اما ندگی وضع تخیر را تدبیری نمیتوان یافت از پر شکستهای الفت این دم سه گریز یا
 بر کشیم فارسی نیست بد و ز روش انگنیم باری نیست بد بار خوشم و خار پای خودیم بد
 میر ویم از خود و بجمای خودیم به فضل از دی عالم امید یوسان ست و نیست که آینه را بجمای بنواز
 یعنی دیده و تخیر را بقیض دیداری مشرف سازد

به شکر احمد خان

عذرو ج اقبال سخن منحصرتان مرتبه که طبع صاحب بدنی سر و اطرافش تواند کردید یا گاه صاب

مفعول است این بسوی تو
 برستی من زنی هستی بودم در سفر
 حال از تو نیست نقطه صاب
 بیعت یک ناتوان لادون
 در تیغ رنگ هم طوفان میشود
 سکن نون درم فاذا از کین
 منقو طبعی از گنده و این فو
 اشارت است بسوی من
 بستنی بدیل
 محمود صهبامی دیدار
 ۲۸
 است غریب دیدار
 من قول به یاد رسول
 است پادار سیدان خط و به
 رسانید کرد اندیکه در نقشه
 سابق است رایج بسوی
 عنایت نامه اسما لزه
 کند یا بر کشته ای که
 از پانچیز که بجزیم
 نیست و اگر از روش
 نیت را آن باریست
 چه که من خود با خودیم
 بنام پاک خودیم
 از خود و میر ویم بسیار
 سوده این است که
 در کمال فداست
 شود

بج

عقل و تدبیر در این امر بسیار است و هر چه در این باب است باید که در نظر گرفته شود و در این باب که در این کتاب مذکور است

از این جهت که در این کتاب مذکور است و در این باب که در این کتاب مذکور است و در این باب که در این کتاب مذکور است

طریقتیست در چنگ تمت لو و گیسای نزال در نفس سوزی تشییع این نابکار سوز در گلوی قلم می پیچید
 بهر نفسی است این توان که شود و در بریده سانی همچو این ملعون بلبسم بکام و وات جمع میگردد
 بلد نام خوش ایچک تفریر توان نمود و این سرفه که جوش بلبسم اظهارش کردید بر سر که نشد و مید
 آزارش کردید زمین بیش بفریش چه گوئیم که فلکک بد بر جا که اخ و قفست در کارشش کردید

به شکر الله خان

در عرض تنهایی دیدار بر خیزد آینه و نماید حیرت باقیست و در ادای کیفیات آند و اگر چه جام
 وصال پیامید هست ساقی کین و بیت که مناسب مطالب چار عنصر بود اندیشه آن پرست را
 نیاز اندیش سخف آرائی نمود عرض معاندیش عذر بید عالی خواهد خواست و اظهار عبارات
 بساط بی طلبی خواهد آراست که در محیط تو همی نه سفر گزین نه قاتمی به قدم و حدود تجلی
 نه شکستگی نه سلاستی به چو خود بخود نظری کنی از خود و دیگر کسی به تو مگر چنین بنبرسی کنی که بگوید
 چه علامتی به شوم و معنی منظور مطالع و وام باد

در آزار دست و صحت مزاج لشکر الله خان

عبدالحمد به قدر المیکه خیر اندیش را از اجتماع که درت طبع فیاض میکشید نمود حصول جمعیت
 با سر و دوام سبیل گردید دست در دمنه بیدان بمسیده است دعای محبت آن ذات در حضرت
 تقدس بال عجز میکشاید تا از ذخیره فیض اجابت براسه خود در یوزه اثری حاصل نماید جز با
 آئینه بهاری بر وارند خدایای خشک را نیز سر سبز طفیلی یسازند و بر کجا بنخل بروند خلعت
 خرمی می پوشانند عاجز گلبان هم از سایه اش نصیب طراوتی برسانند رباعی از مهر آگرینیا
 به عالم برسد به در جام سحر شسته بشنوم برسد به بر صحت ذات خان بفرز یارب چه چند آنکه
 اثر به بیدان سهر برسد

به شکر الله خان

خاموشم و پتایم و فریاد تو دارم به چند آنکه فریادش تو ام یاد تو دارم به اگر اقباله شکر

در این باب که در این کتاب مذکور است و در این باب که در این کتاب مذکور است و در این باب که در این کتاب مذکور است

تیغ اش در عرض مفاصل مردم می آید و دسته بر تیب موزونی قطعه بهشت می برد از دام و زین
شامی و استان از نیام کام بیزان خرام است گردن عونت حاسان پای تسلیم سرتگونی حرام

اخوان نگاه مزرانی عباد و در لغت معنی

بار سرتگونیهای خامه بدوشن حرات بر دوشته از عجز و ناتوانی دوست در درگی بیان جای نامنه سچشمال
مشابه نمودن در عرض ناموس تحمیر تصور رنگ جمعیت بر عدم مستی مابالی نینفشانده که تکلیف
او یام فراسم توان نمودن ساز رحمت بر بقا و فنا می مایه و چون کرده که جز صوق قیامت نومی یکتوان
شنودن تا خیال ندگی بار دوش مست غبار فکان فرق شعور باید پاشید تا رخت ازین کلمه برید
گو شرم اندگان با فسانه عجزت باید خراشید و ایسی بن کاروان چندین بدست نداشت پشنگ
رفت از پیش خاکش بر سر مار سختند به این گلستان قابل نظر الهفت نبودند آبروی شبنم ماسخت پیجا
مقیمان این خاکدان یکقام نشانه خندگ کلفت مسافران این باوید یکسره در امی محل عبرت از سوانح این
حیرت آبا و یکدام واقعه پروازیم که فراموشی بفریادند است تواند رسید از غفلت این ماتم کرده بر چه سبق تا
که خاموشی طره مار ناله تواند پیچید چه بگر تلافی آزار ما کند به مینا شکسته آنچه بدل است سنگ بود
س از عجز بجز می گزیریم به تا آب رخ ادب نریزیم چه خاکیم نشسته بر سر خویش پذیرین بشن اگر چنانک نبریم
با کمال یاسی که از مشاهده حال عالم طبع مایوس اشش حجت فراسم گرفته قطع امید از حسرت و دیدار سجا
یارب که فرصت مهون آرزوی بیداران من نینفشان و بدلت تنها میگذرد زندگی متعلق هوای و ستاره گزیند

جواب نامه شیخ محمد باو در بی اختیار می خدمت و فنا

ز چاک سینا پی مینویسیم که گمانم حرف مایه مینویسیم به محبت نامه پرواز است امروز به شر
بر برگ کا پی مینویسیم به در و شفقت نامه منتظر عطیات توجه را بالتفات مخومی نوار شه ما فرود
و خاکسار اوید نیاز را به احم باطنی سر بلایسی جویت نمودن سلطان حد تحقیق بوفور لباس عبارات
رنگ منی بر نسیم گردانند و قیام سرتنر تحقیق بشمار مرتب یام و وحی نزل می بر نمیرسانند از عالم اسباب
بر چه بی اختیار پیش آید قبالت از نیست از تماشای گاه ظهور آنچه بی تکلف رسوناید بطبقه جهان بی کلمه

ای از عجز و کمال یاسی که از مشاهده حال عالم طبع مایوس اشش حجت فراسم گرفته قطع امید از حسرت و دیدار سجا
یارب که فرصت مهون آرزوی بیداران من نینفشان و بدلت تنها میگذرد زندگی متعلق هوای و ستاره گزیند
جواب نامه شیخ محمد باو در بی اختیار می خدمت و فنا
ز چاک سینا پی مینویسیم که گمانم حرف مایه مینویسیم به محبت نامه پرواز است امروز به شر
بر برگ کا پی مینویسیم به در و شفقت نامه منتظر عطیات توجه را بالتفات مخومی نوار شه ما فرود
و خاکسار اوید نیاز را به احم باطنی سر بلایسی جویت نمودن سلطان حد تحقیق بوفور لباس عبارات
رنگ منی بر نسیم گردانند و قیام سرتنر تحقیق بشمار مرتب یام و وحی نزل می بر نمیرسانند از عالم اسباب
بر چه بی اختیار پیش آید قبالت از نیست از تماشای گاه ظهور آنچه بی تکلف رسوناید بطبقه جهان بی کلمه
ای از عجز و کمال یاسی که از مشاهده حال عالم طبع مایوس اشش حجت فراسم گرفته قطع امید از حسرت و دیدار سجا
یارب که فرصت مهون آرزوی بیداران من نینفشان و بدلت تنها میگذرد زندگی متعلق هوای و ستاره گزیند
جواب نامه شیخ محمد باو در بی اختیار می خدمت و فنا
ز چاک سینا پی مینویسیم که گمانم حرف مایه مینویسیم به محبت نامه پرواز است امروز به شر
بر برگ کا پی مینویسیم به در و شفقت نامه منتظر عطیات توجه را بالتفات مخومی نوار شه ما فرود
و خاکسار اوید نیاز را به احم باطنی سر بلایسی جویت نمودن سلطان حد تحقیق بوفور لباس عبارات
رنگ منی بر نسیم گردانند و قیام سرتنر تحقیق بشمار مرتب یام و وحی نزل می بر نمیرسانند از عالم اسباب
بر چه بی اختیار پیش آید قبالت از نیست از تماشای گاه ظهور آنچه بی تکلف رسوناید بطبقه جهان بی کلمه

این کتاب در زمین می ماند
 قول از نهایت درد
 است عادت کند به
 از زمین بر زمین
 بجهت بیست و نه
 با جادو در زمین
 مقتضای نارسایی
 است از این قول
 قول از نهایت درد

اشتیاق نام شکر آمد خان

نقوش این صفحه دو دو است حکم نارسایی پرواز ناگزیر وضع زمین گری می خطوط
 این مکتوب عبارت از روی در عالم ناتوانی عرض نیازی اختیار عجز تمهید می از نهایت درد
 بینوائی تا خامه منقار بر زمین نمی مالد بر خموشی صغیر عیدالذکر از کمال عجز ناتوانی مانده
 باند و شکسته یابی منفر سایه چشم با مید پرواز می نمیکشاید پس خامه را در تحریر مراتب شوق یک قلم
 بار رنگونی باید کشیدن نامه را در عرض مدارج تمنا یک دست بساط وسعت پدید هر صورت
 عبارات نارساست اشارات حیرت تا قدرت نگار معنی لوح قلم حرف ملاقات بنظر رساند
 و تکرار بقای نامه و پیام بطلان نسخه دیدار مبدل گرداند

پیشتر آمد خان در دعای صحت ایشان

تسلیم نام بیدلان محل طراز یک طهر قافله عاست امید که خبر در آن محل بار نیاز نشاید
 و عبارت رفیع نیاز مندان مال کشای یک ملک معاشی ثناست یادب که حرمان آستان جهه
 تفریح نساید معنی نیام درین ایام که نسیم گلشن آباد ولی بهم بی تشویش مانعی نیست حضرت
 زد امی ب و هوای بیرونها احتیاط اوقات غذا و اختلاف الوان ضرورت است اگرچه طبیعت
 کمال طبیعت از آن نترسد است که ناقص فطران طریق اصلاحی نمایند و علیل مزاربان
 بعضی تقویت یان مبالغه کشاید س ای ذات تقدس تجا عالم به جمعیت تو حرزو
 امان عالم به خوش باش که فضل از تو می پسند و نه از کلفت بالنت زبان عالم به هوای یک با
 مقربان آن نفس مخالفت بر آرد اگر همه هم صبح ست با گهای جگر بقتل باد و اینکه خندان
 مواخا این ان جناب ناسازی نماید هر چند موج گهر ست غیر از خشکی پیس ناد

به هر زمان معین و پروردگار

از آن کیهای پر دراز کار و چه نویسد که اگر بسمل بصورت طافتش سجا طر آرد محتاج زخم و دوا می تواند کرد دید
 و از کیفیت اختراع غلاف چه نگارد که اگر معنی شوخی عرفانی بخمال نذر نشود خود را با این لباس نذر پوشید

این کتاب در زمین می ماند
 قول از نهایت درد
 است عادت کند به
 از زمین بر زمین
 بجهت بیست و نه
 با جادو در زمین
 مقتضای نارسایی
 است از این قول
 قول از نهایت درد
 این کتاب در زمین می ماند
 قول از نهایت درد
 است عادت کند به
 از زمین بر زمین
 بجهت بیست و نه
 با جادو در زمین
 مقتضای نارسایی
 است از این قول
 قول از نهایت درد
 این کتاب در زمین می ماند
 قول از نهایت درد
 است عادت کند به
 از زمین بر زمین
 بجهت بیست و نه
 با جادو در زمین
 مقتضای نارسایی
 است از این قول
 قول از نهایت درد
 این کتاب در زمین می ماند
 قول از نهایت درد
 است عادت کند به
 از زمین بر زمین
 بجهت بیست و نه
 با جادو در زمین
 مقتضای نارسایی
 است از این قول
 قول از نهایت درد

این کتاب در زمین می ماند
 قول از نهایت درد
 است عادت کند به
 از زمین بر زمین
 بجهت بیست و نه
 با جادو در زمین
 مقتضای نارسایی
 است از این قول
 قول از نهایت درد
 این کتاب در زمین می ماند
 قول از نهایت درد
 است عادت کند به
 از زمین بر زمین
 بجهت بیست و نه
 با جادو در زمین
 مقتضای نارسایی
 است از این قول
 قول از نهایت درد
 این کتاب در زمین می ماند
 قول از نهایت درد
 است عادت کند به
 از زمین بر زمین
 بجهت بیست و نه
 با جادو در زمین
 مقتضای نارسایی
 است از این قول
 قول از نهایت درد

کلام من در این کتاب است
 از فروع اول بلافاصله
 قوله لب شدن کتابت از من نه
 شدن باشد
 سوگند باشد
 سوره انعام
 حضرتین
 در این کتاب
 است
 ابوی کردن
 اینست که
 مبتدا
 ۱۸۰

در شکر انتخاب یوان بشکر احمد خان

سجده شکر را جز حسین نیاز با بر منتهاست که اجزای پریشان مقال دور گردان بساط
 حضور را برشته نظر تامل شیرازه پیرائی اقبال تحسین میفرماید و اوراق خزان فرسای
 مجوران گلشن قرب از توجه حفظ الغیب به گلدن تکیه های ستاینده قدر و مانع معنی سرایع برین
 خرف ریز با کلفت صدراع کش تا شرم تامل عرفی بعرض گوهر از و سبب وقت شوق حقیقت
 ذوق برین کلام شگفتگی نظام سپید پیمانی اندیشه اش چار قابل لب شمار و فصل ایزدی فردا کن
 اگر ارم قوت طبعی و امداد باطنی عطا فرماید رباعی بیدل هر چند شور و نظم پیش است به گرو ارم
 اندیشه خجالت کمیش است به در مسلک سخنوران گهر بامی مراد به چون اله همان آب شدن
 در پیش است به سایه شفقت و قدر و انی یعنی قبول معذرت عجز بیانی از سر زوی نیاز مندند

تسلیت فتح با صحت خود شکر احمد خان

محسبان صاحب اقبال جوهرین مغزده فتح که پیوسته بمر کاب موکب توجه باو بیدل مبتلارا
 بنهرا امداد شگفتگی نوید عشره تهارسانید و بر هجوم از و جام ابله با که مدتی محاصره قلعه جسمانی داشت
 ظفر کل خمشید نسبت سر خلیه لشکر اخلاص همه وقت شریک تخم دست عامی مایلند و بواسط
 پیش آنگاه مغز تها همید هم نواقی نون نصرتم نفس آرمیده ما گردون پیوند در و افکار جسمانی نثار که
 باعث یاد فراموشان است کونامی هر شیره شهنال مینباد

بشاه اعظم شاه که حقیقت از روی فقر در خواستند

خسته اند اینقدر زره بهوای آفتاب بان می افشانند اینینه ناکسیرش در پیش گذاری تا بیابان مرگ
 غبار النفال شود و تا توان قطر و خیال محیطی طاقت مست صورت و همیشه نشان ندی تا بطور افح
 شرم نرود اگر غیبانی سر و پا را برستی بنیاد خود نظری فساد بروج عظمت سپهر شرم نمیکشاید و اگر موزر
 بحال خود تاملی میگماشت با سلیمان جرات نکش چه امکان داشت نفس مزوان التفات قدیم
 بندگان زاد عاکن تعلیم به باز از ایشان این طالب بد بسومی خزان بهانه و اطلبیده عاجری بند خورشید

در این کتاب
 حضرتین
 در این کتاب
 است
 ابوی کردن
 اینست که
 مبتدا
 ۱۸۰

درستی است که در این صورت...
 سستی خفته نیز بدست...
 اختیار عمومی اقتدار است...
 و اولی از سستی...
 طالع آنکه نشیند بیغام...
 آهنگ آستان که امت نشان...
 آنکه بیابان مرگه محرومی...
 گم گشتگی در غیر موسم...
 در شکر ارسال قند و نبات...
 بر تنگ اسم پر از آن تکلف...
 نعمت خموشی در اداسی...
 نغمد و مقام شناسان...
 سر رشته جمعیت بر ابدا...
 صاحبان را در برده اش...
 بعضی حرکت می آید آشنا...
 را بعبایت قند و نبات...
 اگر میبایستی انتفاع...
 که بی شکر آشنائی...
 حوادث مچینا و شیر...
 معذرت غفلت و ادعای...
 نارسائی های سسی...
 به تواناییهای معذرت...
 بجاییکه اوست به پیرس...
 اینزومی استقبال کند

نکته اینست که...
 سستی خفته نیز بدست...
 اختیار عمومی اقتدار است...
 و اولی از سستی...
 طالع آنکه نشیند بیغام...
 آهنگ آستان که امت نشان...
 آنکه بیابان مرگه محرومی...
 گم گشتگی در غیر موسم...
 در شکر ارسال قند و نبات...
 بر تنگ اسم پر از آن تکلف...
 نعمت خموشی در اداسی...
 نغمد و مقام شناسان...
 سر رشته جمعیت بر ابدا...
 صاحبان را در برده اش...
 بعضی حرکت می آید آشنا...
 را بعبایت قند و نبات...
 اگر میبایستی انتفاع...
 که بی شکر آشنائی...
 حوادث مچینا و شیر...
 معذرت غفلت و ادعای...
 نارسائی های سسی...
 به تواناییهای معذرت...
 بجاییکه اوست به پیرس...
 اینزومی استقبال کند

تسلیم ناتوانی سجا آورد...
 طالع آنکه نشیند بیغام...
 آهنگ آستان که امت نشان...
 آنکه بیابان مرگه محرومی...
 گم گشتگی در غیر موسم...
 در شکر ارسال قند و نبات...
 بر تنگ اسم پر از آن تکلف...
 نعمت خموشی در اداسی...
 نغمد و مقام شناسان...
 سر رشته جمعیت بر ابدا...
 صاحبان را در برده اش...
 بعضی حرکت می آید آشنا...
 را بعبایت قند و نبات...
 اگر میبایستی انتفاع...
 که بی شکر آشنائی...
 حوادث مچینا و شیر...
 معذرت غفلت و ادعای...
 نارسائی های سسی...
 به تواناییهای معذرت...
 بجاییکه اوست به پیرس...
 اینزومی استقبال کند

در شکر ارسال قند و نبات بشکر اسد خان

بر تنگ اسم پر از آن تکلف...
 نعمت خموشی در اداسی...
 نغمد و مقام شناسان...
 سر رشته جمعیت بر ابدا...
 صاحبان را در برده اش...
 بعضی حرکت می آید آشنا...
 را بعبایت قند و نبات...
 اگر میبایستی انتفاع...
 که بی شکر آشنائی...
 حوادث مچینا و شیر...
 معذرت غفلت و ادعای...
 نارسائی های سسی...
 به تواناییهای معذرت...
 بجاییکه اوست به پیرس...
 اینزومی استقبال کند

معذرت غفلت و ادعای بشکر اسد خان

نارسائی های سسی...
 به تواناییهای معذرت...
 بجاییکه اوست به پیرس...
 اینزومی استقبال کند

این تقدیر...
 در وقت...
 در وقت...
 در وقت...

اصول

این سخن در کتاب...
 قول اول در صورت...
 قول دوم در صورت...
 قول سوم در صورت...
 قول چهارم در صورت...
 قول پنجم در صورت...
 قول ششم در صورت...
 قول هفتم در صورت...
 قول هشتم در صورت...
 قول نهم در صورت...
 قول دهم در صورت...

از کجا سامان کنم چه در بگویم ز راه چون نره ام پرواز کوبه باین بصاعت اگر نفس معلوم صورت
 رعای آن جناب نباشد سی حرمان و باین استطاعت اگر تصور معدوم از یاد آن جمال اندر بند
 نمی خسران بجای آورون بعضی شرایط رسوم بی اختیار است که بیدار از عالم هستی بخود رسیدن اندر
 دنگ اردو از جهان معدومی بخیاال اعتبارات چشم کشودن فرستی بشمار و جوهر آینه این احوال شمال
 زبان عذر خواهی مست عرف شرم این اوضاع شبنم بساط و جز گاهی قطعه بار از خیال تو جدائی چنیا
 آینه مافره خورشید شمال مست بد در آب و لکه فاصله جز نام نباشد به از عالم نزدیک دوری چه سوال

به شکر ابد خان

هر چند قرب عارض بیدان تقریب اندیش مساطت اسباب نیست اما بمقتضای بعضی احوال اگر چه در
 رود و در جز بد رعای خیر و قعودم تب اخلص نخواهد بود با فعل محرک این سلسله نظام مظلومی انقیاد
 زوایای سونی پست و بر علت تشویش بی انصافی چند شکنجه فرسائی اقسام تعب و کلفت امید که تو
 معدلت نشینان بارگاه حضور از نصیب تماشج عدل محروم مانند جز عارض شکر و احسان از دفتر اخلا
 عمیم نخواهد زمان دولت دیدار فرصت جوی بهار انتظار مباد

در تعزیت میر باوی به شکر ابد خان سه

نبودم شمع تا از سوختن حاصل کنم رنگی به درین محفل با مید چه یارب چشم و اگر دم به در سخن و نشان
 طور اجزای تفرقه بسیار است و در صفحات اوراق اعتبار نقوش انقلاب بی شمار رشته نفس تا
 نذر و که بشیر از این همه جز باید پروخت و جوهر نگاه کفایت نمیکند که بمطالع اینقدر نقوش
 باید که راحت صدایات نواهای حوادث جز گوش کر بر نمیدارد و شکست نگیمای مکان غیر از چشم
 بت تاب نمی آرد و قدر دان فرصت جمعیت هر کارگاه امر زردی بساط و خلی نخیده اند در سنگان شکنجه
 او هم همه بخود اتمعلق هیچ کار نصیبیده و نمای حق آسایش خود منتقم شرمون ست و بقدر طاقت
 تغافل از عالم پیش برون پوسته متوجه جناب الهی باید بود یعنی چشم نامل معنی تحقیق خود باید شود

تتمیت فقرات تاریخ به شکر ابد خان

این سخن در کتاب...
 قول اول در صورت...
 قول دوم در صورت...
 قول سوم در صورت...
 قول چهارم در صورت...
 قول پنجم در صورت...
 قول ششم در صورت...
 قول هفتم در صورت...
 قول هشتم در صورت...
 قول نهم در صورت...
 قول دهم در صورت...

این سخن در کتاب...
 قول اول در صورت...
 قول دوم در صورت...
 قول سوم در صورت...
 قول چهارم در صورت...
 قول پنجم در صورت...
 قول ششم در صورت...
 قول هفتم در صورت...
 قول هشتم در صورت...
 قول نهم در صورت...
 قول دهم در صورت...

عقد به اختیار
میزان مال بافت
تعمیر موقوف در
از اسامی بخت
عبرست در
قول که در طبعیدان
عجز از احوال نقد
ناله از بخان او سر که
از طبعیدان بخت بسیار

به عنایت خان سه

عده بارگاه عزت و شان به خان گلشن قلع عنایت خان به رفعت آسما س هن
هر چند دید و دل اشتیاق منزل متحیر و مضطر تصور جدائی است بحکم مصلحتی که در کارگاه
صنعت تقدیر مقرر است بی اختیار صبر از زمانی ابیات پیکر معذور گزید داشت نگ
طلاقتی به خاک می نشاند جدا ایها می آن جان جهان به سخت جانی سنگ بر دل بست و
سمن بی اختیار به از خم خجالت جهان چون آن سنگ گمان به لیک بان این عجز دارم و سنگاه ناله
گر طبعیدان رشتی بند و بسیار آسمان به آبیاری بهای می آشکم از آن تر نو مید نیست به صبر دارم تا
سفال من شود طوبی نشان به ای سحاب فضل آن شخی که عالم پرور است به آن نهالی آرزوی
رای کام دل سان به در آنچه آن گوهر دریای مقصد و راهصول جمعیت ابروست شکر گذاریم و
به هر چه آن شمره صدق مراد و اصول مراتب کمال باشد کسین که انتظار بدعانه دیگری از نیست
اگر چه دوریم و معنی متحدی چون با نمیباشد هر به بصورت جدا هم قطع یاران اگر از توام جدا
می بینند به پس سخن اند و پر نظامی بینند به هر چند ز شخص سایه می افتد دور به چون انگرند
زیر پای می بینند به هم را نیهای خان صاحب الطواف مناصب و افتخارات می میر صاحب
گرم مناصب از عالم تقریر بیرون است از مبالغه تعداد افزون گاهی به مقتضای بی اختیار می سر
بسیار نو میکشد بیاد اگر می صحبت خود را در خدمت فین منقبت ایشان بی مید باطنای معلوم
یکه اگر بی ست را سجا جلوه گزست بسکین جرحتمای بی ای اگر می ست هما سجا و نظر و گرنه
بی جمال خورشید تمثال عالم در نظر سیاه ستابی حضور آن چمن سر ز شش حبت بان گامیت
سرخ یک نگاه نشان کس نمیایم به جهان چمن گریستان بی مشهور کو می باشد به سبب آثار افتاق
تعبیه آرزوی از عالم چو است سازد و دید که انتظار سعادت عنوان دیدار که ایم طاعت است

ایشکریه در معذرت شکوه کالی قلمی یافت سه
بیلم بیدل را عزت بیچ بودن ساز کوبه از هم سجو شم سجا مچه و آغاز کوبه قطره گردانم طراوت

توان می بندم بیغ ناله را
تا فک می نامم
قول که در طبعیدان
با فتح کس بر سر بختی ناله را
نیز در کار و روحا کوزان
بوشیدگی استخوان می ای
و لفظ بختی صاحب و طراوت
قول و ناله سبب افتخار
صادق و جمع منسوب افتخار
صداقتی منسوب است
قول و ناله سبب
در سبب منسوب است
یک و ناله سبب
سبب و ناله سبب
منقبت ایشان است
سوسایم صاحب ان اشرف
الف باطنای
شکله با سبب
قول و ناله سبب
نشان با سبب

شکر سالان
اساس
قول و ناله سبب
نشان با سبب

فوز از تشنه بافت
سرد غمزه شعله در آرد
بجای داشت شعله کلمه
سردون خصم بود
ببیند با دوستی را
بدست کردن آرد
است ۱۱

در جناب هدایت انتسابی که دلهمای شوش منتظر ارشاد و تسلی اند بر عرض صبر و شکر برود ختم آتش
یا قوت در ضبط نفس فرمودن است آب گوهر اطریق جمعیت اطمینان نمودن گوهر گرمی و قوت
آن محیط تنزه یارب صد قرن که درت نصیب اندیشه بی ابی مباد و حدیقه عمر فیاض آن بهار
تقدس بهزار فضل تغییر رنگ بسیناد

بشکر اسدخان در انتخاب نسخه اشعار ایشان

نگاه تامل خرام نور گلچین بهارستان معانی است فکر گریبان سپهر جان سپهر گرم نشاء تحقیق رسالت
مانتهای خیالیان یکینی های سری نکشیده است تا طومار شوق بعنوان نفس آرائی برساند و عنان
رشته ترود و پیش تسلی بازگرداند اندیشه معنی پرواز از آشیان بنان هوای این گلشن است تصور خیال پرواز
از شمع آفرینان تماشای این انجمن بهار امید غنچه این تناسل که بسته بندی به گلی گل تریب این متنا
مستاع رومی است مخلص نماید و مکتوب محتائق اسلوب معارف مضمون میواسطه قاصد پیغام نظر
رافت اثر و اکتشاید

بشکر اسدخان ابیات

کشود دست هر سطر می از نامه ام بد پروبال از خویش ایشی شدن بد بطوف جنابیکه
از خاک آن بد توان محرم قبله گاه می شدن بد کنون خواهد از شوق آن استان بد خم و بیج
خط کجکلاهی شدن بد تو هم ساختن امی نسیم بهار بد چو آسجاری سجد خواهی شدن بد
اندیشه ریشه و عایکه در زمین تصور میکاشد طوبی خلدستان اجابت گردید و تامل هوای میکا در پرده
داشت کیفیت صبح اقبال سبلوه ساند ابیات حسودت گر همه نینه افلاک خواهد شد بد بنگرگشاش
تمثال نبای خاک خواهد شد بد به جانو اقبال کنر سامان خرسندی بد مخالف سایه و اراز لوح
امکان پاک خواهد شد بد غرور خیر چو پیمان بد خیال لسته تیغت بد شره گروا کنر تاسینه وقف چاک خواهد شد
در آن محفل که بالذنه کیفیت جا هست بد و مانع سر کشان از هنر گونی تا که خواهد شد بد طمو قدرت است
محرک سلسله خواطر باد

محبوبانم بنی
احاطه کنند و درین
دریای اگر که در عالم
است با بن نام است
قد از تنزه از باب تغزل
باینکه هر که از این
نمودن بر این
قوت بافتح شایخ
دست می سال و بیغیر
سال گفته اند در
قوله غنچه این تناسل
بسته این آرزوست
چنان شود
از متاع رومی دست کنایت
دور و اندو بکنند که بزبان اول
بای شدند اسدخان
اسدخان کنون
بوس شایسته
بخواهد بد
والله اعلم
شدن اسدخان
شده اسدخان

آفرین در این
ببیند با دوستی را
بدست کردن آرد
است ۱۱
فوز از تشنه بافت
سرد غمزه شعله در آرد
بجای داشت شعله کلمه
سردون خصم بود
ببیند با دوستی را
بدست کردن آرد
است ۱۱

قولہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم فی غزواتہ
 ما من فیکم من رجل یسئل عن امرنا الا یخبرنا
 به الا نضرب عنقه

بیت بیت وغزل ہمہ گل باغ ثنائی تست بد موزونی کلام دو عالم دعای تست بد حضور صلی
 حق کہ مطالعہ دائمی است از شہادت منورہ باد

بنو اب شکر اللہ خان

ای دیدہ بحیرت زودہ سرست چه بامے بد امی نالہ خموش سرور برگ چه کلامے بد
 عمر لیت کہ از شور جانان خبر نیست بد امی گوش از خود رفت شوق چه پیامے بد در سینه م
 از سینہ برونی چہ نبون ست بد امی دل طیش رفتہ آخر بگراسے بد امی میرت و اماندہ کجا
 میروی اسروز بد نقش قدمی داشتی اکنون ہمہ گامے بد مکتوب من آئینہ احرام نگاہی ست
 امی خامہ بیامی مثرہ باید بخراسے بد تسلیم غائبانہ بیدلان منظور جناب حقیقت شہود باد
 عجز و نیاز دور گردان جدانی آستان قرب مبینا و حریفے بہ تحریر نمی آید کہ کسوت خراش دین
 پوشد و صریح از خامہ گل نمینک کہ خروش حسرت دیدار میجو شد بیت بہ غفلت آنچنان
 دوریم از دوست بد کہ تا اینجارس و صلاش پیام ست بد دیدہ مشتاق راتا حصول ست
 دیدار بر هر چه مثرگان کشاید خار در سپر این گستن ست و جبین نیاز راتا سجدہ آستان
 حضور بہر چه رو آور در خاک بے آبروئی نشستن بحیرت نقش بستن مسطور و الفاظ
 دلیلی ست ناتوانیہامی قدرت بیان و بی پیچیدگی پر دختن طوما رکاتیب شاہد
 نارسائی ہامی جرات زبان و اہب عطیات حضور جمعیتے کہ آہم مطالب ست
 کر امت فرماید چشم منتظران البعثات دیدار روشن نماید

بنو اب شکر اللہ خان

از تامل حضرت حضور آن قدر بغیبت پردازند کہ محبت نایا و اوری توان کشید
 و از توجہ بمعنی شہود بان مرتبہ لغافل جائز ندارند کہ در رفع الفعال دوری باید گوئید
 اشغال عالم اکثرت یک قلم مصروف مشاہدہ وحدت شمارند و گیرودار شہمن مجاز بہر منظور
 انکار نالغاس غمز قہاس بیدلان ہرمون مضامین و عاست و اوقات جمعیت مشتاقان مقصود عبارت ہوتا

فائل حضرت اسرار و ابواب
 نقش قدم نورانی در کتب
 منقح موعود کہ نبوت
 اس خط منقح
 کہ می نگاہ و ادب
 قولہ سر بسوزانہ از خفا
 در روزہ ۱۱
 نیک بخت است
 از تامل حضرت حضور
 آنکہ اس از زوفرا
 کردن حضور آن قدر
 غائب نشدند کہ شہنشاہ
 نایا و اوری سبک کشند
 اس دید و حسد و دور
 انکار نالغاس غمز قہاس
 بیدلان ہرمون مضامین
 و عاست و اوقات جمعیت
 مشتاقان مقصود عبارت ہوتا

میرت شتار پذیرد نیاز ملتجی باین تمنای آرزو مند دولت حضورست بنزوف تحمیل این سعادت مشتاق
مطالعہ سراپا سردیست شاد باش ایدل که آخر عقدهات و امیثود بقطره ما پیر جلدیکه دریا بشود شکستگیما
غبار غزل بان مغزرت خاکسار است چید گپهای طومار بیان آید از غیر بمقداری امید که در هر باره تا
منتظم زمره اهل د جاندارند در جمیع احوال منسلک فرقه خیر خواهان شمارند۔

جواب مکتوب مزایا و بخش رسا

تشاو یاد آوریهامی بیدلان رسا دور چانهامی الطامت بی انتها خوشا طریق عالم مشتاق
که اگر دوستان همه مژده بروی هم کشانند هزار زبان شامه و استودن اندر هر چند بجز پیش کیدیکر
تحریریک میند متصدی فتره را اخلاق کشودن خاصه شفقت که بواسطه زبان خارده سنگاه دور
گیرد و بر ابطه سواد نامه وسعت التفات پذیرد و محصر عمه یاد ما کرد می حضور حق فراموشت مباد
معنی ایجاد من با آنکه شوخیهای هر مصرعه ازین غزل چون موج گوهر در آغوش هم کید است
طوفان نمودست ما حسن مطلع فی الحقیقت گوهری بعرض آورد که با صفای اش سحر و جادو
ساحل نشستن است جوهر معنی نشان اده که پرتو شوخیست آفتاب را اجرام داغ تحسین آرزو
مشتاق را پیوسته منتظر این قسم عواطف شمارند و شوق آرزو کیش را حیرت انتظار همین جنس
مراحم انکارند

جواب مکتوب عاشق خان قطعه

زهی عنایت کلک معانی آرائی بیکه کرد دیده مارا به نور جان روشن بنامه قابل نفس که تمام امر
سواد معنی اقبال بیدلان روشن بد پس از ادای سجدات لوازم عبودیت سجده شکر می دیگر
که طلسم حیرت بتوجه خان صاحب معنی مناصب مضمون کیفیات اقبال گردید و باین عنوان
نسبتی بر پایه منظوری آن قبله رباب حقائق رسانید نفس اندوز معنی که طبع تجلی شهودش پسندد و سعادت
عنوان کلامی که تحسین بان حق ترجمان پیوند رس از جرات اگر چه منفعل گردیدیم به
د از شوخی اطهار مجمل گردیدیم به صد شکر که بر نامه ام رنگ قبول به بیدل بودم هزار دل گردیدیم به

نموداری با طوفان در ۱۲
طوفان نمودت اس
مطلع بدیگر
مطلع بیت ثانی را گویند حسن
در غبار ساحل نشستن
یعنی دیبای محیط عالم را پیش
منای آب آن غزل بود
خاک آلو در می بندد در ۱۲
راه نموده پس غدا ده ۱۲
م
م
نیت کردن حج چنانچه
نیت نماز گویند ۱۲
بنامه قابل الخ از قابل نفس
که است مکتوب الیما است
و آن را از غایت محبت و بیخ
شکلم ضاف بسوی خود کرده
در مصرع ثانی بعد از ذکر
را بطه مخدوف است
قوله معنون بر زبان جرح
بخط مناسبت کرده شده ۱۲
است از دلبر
فردی که در ۱۲
قوله اطهار است
باین اشتیاق

عوضاً بر کرمکام فضل خلا بر روز ما
به چون عزمین نولش وین ن

پایان نامه نویسنده از مشهور من مقبول است
در مطبع می پستی استو طبع بن ن

اطلاخ - اس مطبع میں ہر علم و فن کی کتب کا ذخیرہ سلسلہ وار فروخت کے لیے موجود ہے۔
 بہرست مطول ہر ایک شائق کو چھاپہ خانہ سے مل سکتی ہے جس کے معائنہ و ملاحظہ سے شائقان
 اصلی حالات کتب کے معلوم فرما سکتے ہیں قیمت بھی ارزان ہے اس کتاب کے پیش لکھ کے پیش
 جو سادہ بین انہیں بعض کتب نشانات وغیرہ درج کرتے ہیں تاکہ جس فن کی یہ کتاب ہے اس فن کی اور بھی
 کتب موجودہ کارخانہ سے قدر دانوں کو آگاہی کا ذریعہ حاصل ہو

<p>انشائے فائق - مصنفہ مولوی محمد فائق -</p>	<p>انشاء شرح قواعد فارسی</p>
<p>انشائے دولت ام - مصنفہ منشی دولت کام</p>	<p>انشائے بہار عجم - بالتزام الفاظ فارسی و رقعات</p>
<p>انشائے صفدری - اسمین رقعات فارسی</p>	<p>کہ کوئی عربی کی لفظ نہیں آئی مصنفہ مولوی</p>
<p>مقابل اسکے رقعات اردو میں تصنیف منشی غلام مصنفہ</p>	<p>امانت علی -</p>
<p>لاہوری -</p>	<p>انشائے فیض سال - انشا آموزی کے مطبع</p>
<p>انشائے گلزار عجم - مصنفہ مولوی مقبول احمد</p>	<p>پر قسم القاب و آداب و صفات کے فقرے</p>
<p>فساروقی -</p>	<p>مصنفہ منشی حفیظ اللہ -</p>
<p>انشائے مفید - تصنیف منشی لچمن رام پنڈت</p>	<p>انشائے خلیفہ - مع اشعار کارآمد خطوط نویسی</p>
<p>انشائے دلاویز - تلامذہ شریح میں مصنفہ</p>	<p>مشہور انشاوری از خلیفہ شاہ محمد قزوچی -</p>
<p>مولوی عبدالعزیز آروی -</p>	<p>انشائے تمیز - مصنفہ منشی کالی را تخلص تیز</p>
<p>انشائے عجیب - اسمین رقعات ہیں سوا</p>	<p>انشائے ناد و مورام - مصنفہ منشی ماد و مورام -</p>
<p>لفظ فارسی کے لفظ عربی نہیں ہے مصنفہ منشی</p>	<p>انشائے منیر - خط تعلق مصنفہ میرانی</p>
<p>محمد جعفر -</p>	<p>منیر لاہوری -</p>
<p>ظہیر الانشا - مصنفہ منشی محمد ظہیر الدین گلبرانی حرم</p>	<p>ایضاً - بخط شکست -</p>
<p>انشائے صفیر بلبل - مع صحت نامہ یہ بڑے</p>	<p>انشائے بہار بہار - رقعات بعبارت عاری</p>
<p>رتبہ کی انشائیں عبا رت کی ہے مصنفہ مولوی</p>	<p>مسیح تصنیف عبدالعزیز آروی -</p>
<p>عبدالرحمان علوی خزوی جیکا پایہ نثر نگاری</p>	<p>انشائے جامی - مصنفہ ملا عبدالرحمن جامی -</p>
<p>میں بہر تہہ قدما ہے -</p>	<p>انشائے طاہر وحید - از مرزا طاہر وحید -</p>

بِعَوْنِ عَمَلِ مَكِّيْنَ وَفَضْلِ خَلَائِفِ رِوَايَاتِنَا

مَطْبَعُ مِيشِي نُورُشِيرِ مَرْمَقُوهِ حَمَلَانِ

PK Bedil
6451 Ruqa'at-i Bedil
B35Z53
1885

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY
